

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
1-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ARAK: HAVONTA 3 P. NEGYED,
ÉVRE 9 P. FELELVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR.

32 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 296. SZÁM.
1929 DECEMBER 29. VASÁRNAP.

24 FILLÉR

Uj aéra

Csak egy-két nap még és a Csonkaország minden törvényhatósága befejezte a maga megalakulását. Uj esztendő első napján már ott áll posztján minden tisztviselő a megyékben és a törvényhatósági joggal felruházott városokban, hogy a közbizalom által nekik ruházott munkakörben, az új idők szellemének megfelelően megkezdje alkotó munkáját. Ott állanak posztjaikon a kipróbált régiék és a friss ígéretek.

Csodálatos dolog, hogy a közérleklődés és közfigyelem nem jelentkezik ennél a jelentős és talán korszakot nyitó történelmi dátumnál olyan intenzíven, mint azt megérdemelné. Lehet, hogy ez csak látszat. Lehet, hogy az általános elernyedtség korában külső formákban nem mutatkozik az a felfigyelés, amely a közéleti jelenések egyik-másik nagyobb fordulójánál olyan jellemző tünetek között kiütözközik. Minden valószínűség szerint lényegében maga a közfigyelés és vár. Ugyan mit hoz az új aera.

Egyben bizonyosak vagyunk. Elvárja mindazoktól, akiknek kezébe adta a végrehajtás hatalmát, hogy békességet teremtsenek a zaklatott esztendő hosszú sora után és csak a békesség légkörében megindulható konstruktív munkát.

Legyen azzal tisztában mindenki, hogy halálosan unjuk már a közéleti harcokat, torkig vagyunk már az örökös herce-hurcokkal. A csakazértis politikával, a majd megmutatomén rendszerrel. Munkát akarunk látni és annak megfogható eredményeit. A szavak hitele már lejárt. Nem kíváncsi senki a pro és kontra szónoklatokra, nem hat már meg egy csöppet sem egy-egy helyi értékelés szerinti remekmű szavakból felépítve. A mai idők embere előtt, aki megcsömörlött immár a szépen zengő szavak és az ezekben burkolt ígéretektől, egy parányi tett százszor többet ér, mint bármilyen ékesen csillogó oráció.

Az alkotó munkának alapfeltétele pedig a békesség. És ennek megteremtésénél nagy feladat hárul azokra, akiknek kezébe adta a közönség a végrehajtás hatalmát, mint magára a közre, amely megválasztotta a maga sorsának irányítóit.

Le kell zárni mindkét részről a harcok korszakát. A négy és fél esztendőn át tartó világháború és az utána következett tíz esztendő a harcok és küzdelmek kora volt. Előbb a nemzet vívta a maga élet-halál harcát a frontokon, az ellenesség ellen, majd utána önmaga ellen tíz esztendőn át, véghetetlen

A románok minden alap nélküli lehetetlen követelésekkel lépnek fel Hágában

Bukarest, dec. 28. Az „Adeverul” tudni véli, hogy a román delegáció a következő álláspontot fogja képviselni a hágai konferencián:

1. A Young-tervezet elismeri a román kormányt az azt a jogát, amely szerint a volt ellenséges államoktól átszármazott javakat re-kompenzáció nélkül megtarthatja. Ezeknek a javaknak értéke körülbelül egymilliárd aranykorona.

2. A Young-terv elismeri a román kormányt az azt a jogát, — hogy a volt ellenséges államoknak Románia területén lévő javait likvidálhassa.

3. Románia hajlandó jóvátételi követelésének jelentékeny részét elengedni, ha az optánsperben olyan megoldást találnak, amely ezt lehetővé teszi.

Budapest, dec. 28. Jól informált helyen a románok lehetetlen álláspontjához a következő megjegyzést fűzik:

Ha az „Adeverul” híven fejezi ki a Mironescu külügyminiszterből és Lugojanu államtitkárból, valamint Titulescu londoni követből, mint spiritus rectorból álló román delegációnak Hágában kifejtendő álláspontját, úgy a leg-tárgyalogosabb, sőt románbarát megítélés szerint is egészen hamis vagy legalább is téves tényekből indul ki a román küldöttség álláspontjának képviselőiténél. Hamis már az első pontban foglalt az az előterjesztése, hogy a Young-tervezet ismerje el Románia jogát a volt ellenséges államoktól származó javaknak — biens cédés — minden ellenszolgáltatás nélkül való megtartására. Sem a hágai értekezletet előkészítő párisi szakértői konferencián, sem magának a hágai értekezletnek a folyamán egyáltalán nem esett szó az átengedett javakról, a hágai konferencia kizárólag jóvátételi kérdésekkel foglalkozott és ilyeneket tárgyal a most összeülő második hágai értekezlet is. Ötletszerűen, egyes résztvevő államok óhajára

kárára a veszített háború után a porbasujtottaságból való felemelkedés lehetőségének.

Ennek a harcnak véget kell vetni. Ez a szerencsétlen ország csak úgy fog ismét talpraállani, ha ennek az egymás elleni, belső harcnak vége szakad egyszer és mindenkorra, ha ennek a szerencsétlen országnak minden embere egységesen és lélekből a gyalupad, az ekeszarva, az íróasztal mellett a maga munkáját maradéktalanul végzi el és nem azzal lopja el a maga idejét, hogy mások munkáját bírálgatja és ócsárolja, más-

tehat nem lehet konferenciák tárgysorozatát kibővíteni, legkevésbé egy a tárgykörhöz egyáltalán nem tartozó kérdésnek felvetésével. A volt ellenséges államok romániai javainak likvidálása sem tartozik a Young-tervezetre, amit jól tudnak Romániában is, hiszen ezeknek a javaknak a felszámolásáról már a román törvényhozás is intézkedett az 1923. évben hozott törvénnyel, amely főképpen Ausztriát és Bulgáriát érintelte és csak kis mértékben Magyarországot.

A harmadik pont szerint a delegáció újból azt a magyar kormány, a magyar és a pártatlan külföldi sajtó által ismételtelen teljesen tévesnek, sőt abszurdnak minősített álláspontot akarja Hágában kifejtetni, amely szerint a jóvátételi követelések és az optánsper között junktim létesíthetők. Nem szólván arról, hogy a hágai konferencia, amint már fentebb kifejtettük, kötött napirendet fog letárgyalni és e napirenden magyar állampolgároknak Romániával szemben támasztott magánjogi követeléseit nem szerepelhetnek: jóvátétel és optánsper egymástól annyira divergáló két kérdés, amelyeknek közös tárgyalása teljesen lehetetlen egy nemzetközi konferencián olyan államok egész sorának részvételével, amelyeknek semmi érdeke nem fűződik az optánsok magánjogi kártérítési igényének miként való ki-elégítéséhez.

Szerdán utazik Bethlen miniszterelnök vezetésével a magyar delegáció Hágába.

Budapest, dec. 28. Jaspar belga miniszterelnök táviratban közölte a magyar kormánnyal, hogy a második hágai konferenciát pénteken délután 5 órakor nyitja meg — Erre való tekintettel Bethlen miniszterelnök ma visszaérkezik Budapestre, nyomban átveszi hivatalát és megkezdí tanácskozásait Walko külügyminiszterrel és

ilyen szellemben komoly és céltudatos munka indul meg, minél több alkotásokkal és minél kevesebb politikummal, ha az egyenllyukból kivert lelkek megnyugodnak és a komoly munka után eljönnek majd a tettek, az alkotások, akkor az ország talpraállásának, a tökéletes nemzeti lét szervezésének kezdő lépése lehet az elkövetkezendő esztendő.

Reméljük is, hogy az lesz. Annak kell lenni, mert az emberek valami újat várnak. Uj igazságot, új munkát és új szellemet.

Ha a magyar közigazgatásban

Wekerle pénzügyminiszterrel. — Walko részletesen fogja tájékoztatni Bethlen gróftól párisi tárgyalásainak eredményéről, majd megvitattja a jóvátételi probléma teljes anyagát. A magyar delegáció tagjai — Bethlen miniszterelnök, Walko és Wekerle miniszterek, Korányi Frigyes báró — tanácskozásukat hétfőn és kedden folytatják és előreláthatóan szerdán utaznak el Hágába, ahol a pénteki ünnepélyes megnyitás után szombaton kezdődnek meg a döntő fontosságú hágai konferencia érdemleges tanácskozásai.

Tardieu francia miniszterelnök is elmegy Hágába.

Páris, dec. 28. A sajtót élénken foglalkoztatja Tardieu azon kijelentése, hogy közte és Briand külpolitikája között teljes a szolidaritás.

Cotty lapjai, melyek Briand külpolitikáját élesen támadják, megállapítják, hogy Tardieu kijelentése csak taktikázás. Megnyugtató dolog, hogy Tardieu még sem engedti se Hágába, se Londonba Briand egyedül menni. Briandnak így nem lesz alkalma lemondani Franciország utolsó előnyéről is.

Az „Echo de Paris” részint örömet fejezi ki, hogy Tardieu lesz a hágai értekezlet francia bizottságának elnöke, mert Tardieu megérti azt, hogy Franciaország kiábrándult már a nagy illúziókból és csak az az óhaja, hogy biztonságot kapjon és hogy jövőjét garantálják.

DOHNÁNYI ERNŐ

NYERTE

A GREGUSS-JUTALMAT

A Kisfaludy-Társaság Greguss-jutalmára az elmúlt hat esztendő (1922—28.) magyar zeneművészeti termékei közül a legmértőbbat kellett kiválasztani. Ezt a zeneművészeti kitüntetést az idén a Kisfaludy-Társaság egyhangú döntése alapján — Papp Viktor előadó javaslatára — Dohnányi Ernő nyerte el „Ruralia Hungarica” című öttételes szimfóniájával.

Reméljük is, hogy az lesz. Annak kell lenni, mert az emberek valami újat várnak. Uj igazságot, új munkát és új szellemet.

A magyar föld adóssága

Az agrártermelés válsága visszatükröződik a mezőgazdasági üzemek eladósodásában is. A földbirtokoknak ez a megterhelése az utolsó esztendő alatt történt. Általános előadósodásról szó sincs, mert hiszen országos átlagban a földbirtokra bekebelezett jelzálogos terhek csak csekély hányadát teszik a magyar föld értékének. A földbirtok tehát mint hitelbiztosíték minden tekintetben prima. A legújabb adatok szerint a múlt év végén a magyarországi földbirtokoknak terület szerint egyharmad, számszerint pedig egynegyedrészen volt jelzálogos terhelés. Ennek az évek közepéig ez a szám növekedett és pedig a földbirtokok számát figyelembe véve 30, a területet nézve pedig 37 százalékgig.

Az összes jelzálogilag bekebelezett földterület a múlt év végén 1.161 millió pengőre rugott, tehát egy kat. holdra 420 pengő esett. Ha a birtokkategóriákat nézzük, kiderül, hogy legerősebben a kisbirtok van eladósodva, ahol az 50 holdnál kisebb birtokoknál egy holdra 360 pengő bekebelezett terhelés esik. Az 1000 holdon felüli birtokkategóriáknál a holdankénti megterhelés mértéke 130, a középbirtoknál pedig 220 pengő.

Ha a terheknek a jogcímszerinti megoszlását elemezzük, a következőket látjuk: egy holdra 51 pengő törlesztéses, 123 pengő nem törlesztéses és 66 pengő egyéb terhelés esik. Az egész terhelés tehát csak 21,2 százaléka törlesztéses megterhelés, míg 51,3 nem törlesztéses kölcsönökből áll. ered. Az egyes birtokcsoportoknál így alakul a helyzet: a kisbirtoknál egy holdra esik 24 pengő törlesztéses, 226 pengő nem törlesztéses és 110 pengő egyéb terhelés. A középbirtoknál egy holdra 76 pengő törlesztéses, 92 pengő nem törlesztéses és 52 pengő egyéb terhelés esik. Még jobb a helyzet a nagybirtoknál, ahol az egy holdra eső törlesztéses terhelés csak 70 pengő, a nem törlesztéses 36 és az egyéb terhelés pedig csak 29 pengő.

A földbirtok megterheléséből származó kamatszolgálat főként a kisbirtokot sújtja. A kisbirtokot terhelő kamatok összege ugyanis a legnagyobb és háromszorosa teszi a nagybirtok kamatterhének. Egy holdra a kisebb birtokoknál 30 pengő évi kamatterhelés esik. Ugyanez a terhelés a középbirtok-

nál csak 17,9 millió pengő, a nagybirtoknál pedig csak 10,1 millió pengő. Átlagban a földbirtok holdankénti kamatterhe 19,6 pengő, amelyből a törlesztéses kölcsönre — amelybe az amortizáció is bennfoglaltatik — 4,8 pengő, a nem törlesztéses kölcsönre

11,8 és az egyéb terhekre 3 pengő esik. Ezek az adatok azt mutatják, hogy a földbirtokot a törlesztéses terhek nyomják, vagyis jelentékenyen javulhatna a gazdálkodás helyzete, ha ezek a kölcsönök konverziós tartozásokká átalakíthatók lennének.

Újra választják a városnál a kisgyűlés tagjait

December 31-én közgyűlést tart az új törvényhatóság. — A közgyűlés tárgysorozata.

Megírtuk, hogy a közigazgatási bíróság megsemmisítette a kisgyűlés választást és ennek folytán a törvényhatósági bizottságnak újból meg kell választania a kisgyűlés tagjait. Ezt a közgyűlést december 31-én tartják meg. Dr. Hadházy Zsigmond főispán most bocsátotta ki a közgyűlésre a meghívót, melyen 20 pont szerepel, köztük néhány érdekes és nagyon fontos ügy is.

Igy például az előterjesztés a polgármesterhelyettes - főjegyzői állás ketté választása iránt.

Az új közigazgatási törvényben előírt szabályrendeleteket is előírt szabályrendeleteket is most alkotja meg a közgyűlés, még pedig a saját, valamint a kisgyűlés ügyrendjéről, a szakbizottságok és a felügyelőbizottságokról. Most választják meg a szakbizottságokat is.

Különböző célokra rendkívüli és póthiteleket kérnek.

Igy a népkonyhában már eddig, tehát az 1929 évre 10.000 pengős túllépés történt az előirányzattal szemben. Ez az összeg még növekedni fog január-februárban.

Ugyancsak póthitelre van szükség, még pedig 5000 pengőre, a szellemi munkások foglalkoztatására. Husz embert vesz fel dr. Vársány István polgármester, még pedig a legmondosabb elözetes tájékoztató után. Mintegy hatvanan jelentkeztek első ízben. Közülük dr. Való Antal polgármesteri titkár kihallgatott 30 embert. A bemondott adatokat kivizsgálják és ha nem felelnek meg a valóságnak, azonnal elbocsátják az illetőt — hogy helyette olyat segítsenek, ki valóban rá van szorulva a köz támoztására.

Elsősorban azokat veszik fel kiegészítő munkára, akiknek több gyermekük van, de ezek közül egy sem keresőképese, másodsorban idősebb nők embereket, családfenntartó anyákat és ezenkívül idősebb, magános volt tisztviselőket, kiknek nincs keresetük.

A közgyűlés tárgysorozatának további fontos pontjai még a burkolatozási munkákra 320.000 pengő függő-kölcsön felvétele, — az 1930 évi közüti költségelölirányzat. sth

Lehetséges, hogy a közgyűlés késő estig eltart, sőt az is megeshet, hogy 2-án folytatják a tanácskozásokat.

Új szárazföldet tedezett tel a délsarki expedíció

Megtalálták Amundsen üzenetét 1912. évből.

Osló, december 28. A norvég délsarki expedíció új szárazföldet fedezett fel a Déli Sarkvidéken. Az expedíció a nyár elején indult el a Norvégia fővárosából Oslóból és már hónapok óta kutat új száraz föld után a Sarkvidéken. A Norvégia szikratáviró készüléke jelenti, hogy az expedíció két pilótája, Riesser Larssen és Lützow Holm, a VII. Hakoon-tengeren nagy kiterjedésű szárazföldet talált. A két pilótakapitány tegnap reggel felderítő utra startolt repülőgépen és ezen az uton fedezte fel az új szárazföldet, amely a Coats-föld és az Enderby-föld között fekszik. A repülők az új szárazföld partján leereszkedtek a tengerre, gumicsónakon kiveztek a partra és kitűzték a norvég zászlót, azután vissza tértek a repülőgépre és este újból a Norvégia fedélzetén voltak. A szikratávirat közli, hogy az új szárazföldet a norvég király nevében birtokba vették. Riesser Larssen és Lützow Holm ismert sarkrepülő pilóták.

Newyork, dec. 28. Byrd parancsnok, akit két héttel ezelőtt ellentengernagynak neveztek ki, délsarki expedíciójának egyik csoportja érdekes leletre talált a Queen Maud-fennsíkban. A csoport az úgynevezett Gould-csoport, amely már hónapok óta uton van távol bázisától, Little Americától, hogy a Déli Sark felé egyes utaszkadatokon eleségraktárakat állítsanak fel és megkönnyítsék a Déli Sark megközelítését.

Az expedíció vezetője tegnap este szikratáviratot küldött a Little

A szociáldemokraták nyolc interpellációja.

A közgyűlés elé egyébként a szociáldemokraták nem kevesebb mint nyolc interpellációt terjesztettek elő, melyekben lapunk egyik választási cikkétől kezdve az egyetemi villamos körvasútig sok mindenféle ügy fel van hozva. Persze kérdéses, hogy az interpellációk elmondására egyáltalán sor kerülhet-e, mert az új törvény értelmében először a közgyűlés többsége afelől dönt, hogy tárgyalás alá engedi-e a bejegyzett interpellációt. Mint hogy az interpellációk nagy része nem is a közgyűlés napirendjére való, nagyon valószínű, hogy azok elmondására, illetve tárgyalására nem is kerül sor.

Americára, amelyben közölte, hogy

egy szikla tövében petróleumraktárt talált, amelyet még Amundsen délsarki expedíciójára hagyott hátra.

A raktárban 20 liter petroleum volt és amellet két doboz gyufa feküdt. A petróleumkanna mellett konzervdobozt találtak, amelyben amelyben

Amundsen sajátkezű üzenetét olvasták. Az üzenet 1912 jan. 16-áról kelt.

Röviden ismerteti Amundsen 1911. évi expedíciójának tapasztalatait és közli, hogy Amundsen 1911 december 14-től 16-ig a Déli Sarkon tartózkodott.

A Gould-csoport vezetője nem vitte el ezt az írást, hanem kegyelemből visszatette a konzerves dobozba és maga is elhelyezett mellé egy üzenetet, amelyben megírja saját tapasztalatait a jövő délsarki kutatók számára. A konzervdobozt újból beforrasztotta és visszatette a petróleumos kanna mellé.

Autótulajdonosok figyelmébe.

Hátsó lámpához való automatakapcsoló, új rendelet előírása szerint kapható

Földes Sándor cégnél

Hatvan-u. 18. — Telefon 210.

PORTOBÁGYI JUHTURÓ

Mindonüti kapható! Termelői

Orsz. Magy.

Tejszövetkezeti Központ

Budapest I. Károlyi utca 100. sz.

Vásznak-Siffonok-Damasztok

Legjobb gyártmányok. Minden igényt kielégítő választék!

KARDOS LÁSZLÓ

DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.

Elsőrendű vászon- és lengye üzlet.

Alapítási év:

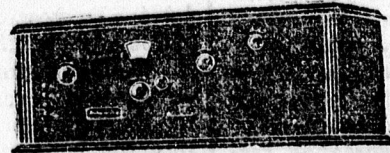
1831.

Szigorúan szabott készpénzárak.

Kiváló minőségek. Szakszerű kiszolgálás.

MEGJELENT

a legújabb

Standardyne

4 csöves hálózati Európavevő, melyet kívánságra

díjmentesen bemutat

Katz Andor géparuház

Debrecen, Plac-utca 83. (Király-u. sarok) Telefon 7-78.

Felgyújtotta a felesége házát, mert nem sült neki karácsonyi süteményt

A debreceni vizsgálóbíró letartóztatásba helyezte.

Különös eset történt tegnapelőtt Hajduszoboszló városban, ugyanakkor, amikor a választás tartotta izgalomban a közönséget. Tóth János földmives felgyújtotta a felesége házát.

Tóth János már évek óta hadilábon állott feleségével, aki nemrég el is költözött tőle és saját házába ment lakni. Itt Tóth több alkalommal felkereste és kérte, hogy térjen vissza hozzá. De az asszony hajthatatlan maradt és kijelentette, hogy sohasem megy vissza hozzá.

Karácsonykor újra felkereste az elhagyott férj feleségét és kérte, hogy süssön neki karácsonyi süteményt. Az asszony azonban ezt a kivánságát is megtagadta.

Tóth erre bosszút forralt, két nap mulva éjszaka visszatért felesége házába és egy gyufaszállal felgyújtotta a nádtetőt. A tető nagy lánggal égni kezdett, előrohant az asszony is, aki sikoltozásával felverte az egész környéket. A szomszédok is előjöttek, akik nagynehezen

eloltották a tüzet, bár a tető így is a lángok martaléka lett.

A gyújtogató férjet még azon éjjel elfogták a csendőrök és bevisítették Debrecenbe. Tegnap délelőtt hallgatta ki Preineszberger Jenő központi vizsgálóbíró. Tóth János azzal védekezett, hogy a gyújtogatót részegségében követthette el, de különben is annyira ittas volt, hogy már semmiresem emlékezik. — Preineszberger vizsgálóbíró Tóth Jánost kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezte.

Megdönt az az elv, hogy az ember a majomtól származott

A mai ember az állatvilágtól teljesen különálló saját fajtól fejlődött ki.

London, dec. 28. Az amerikai természettörténelmi muzeum gondnoka, dr. Osborn, előadásában kifejtette, hogy a legutóbbi kutatások azt bizonyítják, hogy a mai emberfaj az állatvilágtól teljesen különálló, saját fajtól fejlődött ki. Ez a kutatás megdönti azt az

elvet, hogy az ember a majomtól származott. Az ember már akkor külön vált a többi élő lénytől — mondja a tudós — amidőn az első fensíkok megjelentek a föld felszínén, ami a geológusok szerint 50 millió évvel ezelőtt történni lehetett.

Lear király palástja, a talu rossza csizmája és Lotti ezredesének kardja a debreceni zálogházban

A debreceni törvényszék egy évi börtönre ítélte egy színészt, aki elzalogosította társulatának ruhatárát.

Igen érdekes ügyet tárgyalt tegnap a debreceni törvényszék Jankovich Jenő elnöklete alatt működő büntetőtanácsa. Heimfeld Ferenc, színész nevén Földi Ferenc került a bíróság elé, lopással vádolva. Az ügy előzményei a következők:

A vándor színtársulat, amelynek Heimfeld Ferenc is tagja volt, utban volt Balmazújváros felé, ahol előadásokat akartak tartani. A társulatnak Heimfeld volt a kellekese és így Budapestre őreá bízták a podgyászok feladását és természetesen így nála voltak a feladólevelek is.

Debrecenbe való megérkezésükkor a társulat primadonnája: Kövári Kövári (Steiner) Józsa egy intim küldetéssel bízta meg Heimfeldet. Megkérte ugyanis, hogy a brostüjét tegye a zálogházba. Ugyanígyen irányban adott utasítást kollégájának Cserei Antal színész is. Heimfeld Ferenc a megbízáshoz

híven bejött a városba, a zálogházba.

Egy hirtelen ötlettől megkapva azonban a podgyászok nála levő feladóleveleket is becsapta a zálogba és a kapott pénzt nem vitte vissza rendeltetési helyére, hanem Debrecenben maradt,

míg társai jóhiszeműen tovább utaztak Balmazújvárosra. A zálogházba tehát különös holmik kerültek.

Ott volt Lear király palástja, a talu rossza csizmája, Lotti ezredesének kardja, továbbá csákók, attilák és egyéb színházi holmik.

Közben persze megérkezett a társulat Balmazújvárosra, ahol alig tudták az első előadásokat megtartani, lévén egészen nélkül nélkül. Nem is beszélve a kellekesről, aki csak pár napig mulathatott Debrecenben, — mert azután elfogták. A nyomozás megindítása után azután a színházi

holmik is visszakerültek a társulathoz.

A tegnapi törvényszéki főtárgyaláson a vádlott tagadta a vádat, de a tanúk rávallottak.

A törvényszék a perbeszéd elhangzása után Heimfeld Ferenc bűnösségét megállapította és súlyosító körülménynek véve, hogy lopásért több ízben már büntetve volt, egy évi börtönre ítélte.

Az ítéletben ugy a vád, mint a védelem megnyugodott, így az eljáró emelkedett.

Kerékpárt lopott, okiratot hamisított egy debreceni csavargó, hogy lumpolhasson

A törvényszék két évi börtönre ítélte és azonnal letartóztatta.

Többrendbeli lopással és okirathamisítással vádolva került tegnap délelőtt a debreceni törvényszék egyik büntetőtanácsa elé ifj. Kiss János debreceni fiatalember, akinek a neve már nem ismeretlen a rendőrség előtt.

Ifj. Kiss Jánosnak az okozta a vesztét, hogy nagyon szeretett lumpolni. Bár nem kerestett semmit, azonban mégis mindig csodálatosképen volt pénze az italtól. — Mikor azután egymásután érkeztek be ellene a feljelentések, kiderült, hogy miből van pénze a ravasz csavargónak.

Kiss azzal kezdte manipulációját, hogy Bodnár József kerékpárkölcsönző üzletéből kerékpárokat vett ki kölcsön hosszabb időre, de a kerékpárokat nyomonan poton pénzért eladta. Azután egy fiatal-korú ismerőst használva fel aljas eszközül, váltókat állított ki, a 14 éves fiúval aláíratta, maga is aláírta és az így kiállított váltókat ismerőseinek, mint „jó pénzt” eladta. — A feljelentések azonban csakhamar megindultak ellene és

Üzv. Ekkl. Józsefiné

DANKÓ

temetkezési vállalata

DEBRECEN,

Kossuth u. 3.

Üzletvezető:
dr. Rátkóczi János.

TELEFON:
nappal 3-22. éjjel 66.

Elfogad temetési megbízásokat és exhumálásokat helyben és vidéken. — Holttest szállításokat **saját autóval** legmond sabban eszközöl, melyen a hozzátartozók is utazhatnak. — Kedvező fizetési feltételek.

Olcsó árak.
Lakás és telep: Domb-u. 1

Miniszteri

rendelet szerinti kerékpár-románctáblákat darabonként 1.10 pengőért szállít

Pauló vésnök, Batthyányi uca 22. szám.

KÖNYVÉSZ
ELLEN RETHNY-FÉLE
PENÉTEFÜCUKORNA

Benyáts Emil cipőosztálya

Debrecen.

Nagy választék mindenfajta cipőben és áiban.

Egyedül az árak hirdetése semmit sem jelent, miéért is azt ez esetben elhagytam.

Onnek meg kell győződnie jó minőségeimről, hogy felismerje jutányos áraimat.

Háztartása

egész havi szükségletét legelőnyösebben vásárolhatja

könyvre

Pálfiynál, Kossuth-u 7.
Igy sokszor vásárol s egyszer

fizet.

Zalai János főreáliskolai igazgató súlyos beteg

Szombaton reggel agyvérzés érte. — Allapota igen súlyos.

Széles körben fog mély részvétet kiváltani az a hír, hogy Zalai János, a debreceni Fazekas Mihály állami főreáliskola kiváló, népszerű igazgatója súlyos beteg, szombat reggel agyvérzés érte és szombat estig eszméletlen állapotban fektült.

Zalai János életerős férfi volt, a legutolsó napokig a legjobb egészségnek örvendett. Karácsony másodnapján volt névnapjának előestéje, amikor is a tanári kar, tisztelői nagy serege is felkereste és kifejezte neki névnapja alkalmából a jókívánatokat. Pénteken is sokan keresték fel névnapjüdvözlettel. Zalai János igazgató ak-

kor is a legjobban érezte magát. A szerencsétlenség szombaton reggel 6 órakor következett be, hirtelen rosszul lett, agyvérzés érte. Azonnal orvosokat hívtak melléje. Zalai igazgató az esti órákban vissza nyerte eszméletét és állapota némileg javult, de az még mindig igen súlyos.

A köztisztelőben álló igazgató súlyos betegsége mindenütt nagy részvétet és megdöbbenést keltett és mindenki bizva bizik, hogy erős szervezete legyőzi a súlyos betegséget és rövidesen újra egészséges lesz és folytathatja áldásos nevelési és oktató munkáját.

Izgalmas munkás tüntetés Munkácson a prágai politika ellen

Prága, dec. 28. A Rude Pravo jelentése szerint Munkácson nagy zavargások voltak a karácsonyi ünnepek alatt. A munkások népgyűlésre kértek és kaptak engedélyt. A gyűlésen éles kifakadások hangzottak el a prágai kormány ruszinszkói politikája ellen, majd általánossá vált a tüntetés. A gyűlésen szolgálatot teljesítő rendőrtisztviselő oszlatra szólította fel a tömeget, de ezek figyelmen kívül hagyták a rendőrtiszt kívánságát. A városháza elé vonultak és ott folytatták a tüntetést.

Már attól lehetett tartani, hogy benyomulnak a városházára és kettlegességre kerül sor, mikor

megérkeztek a rendőrök, a tömeget ismét békés szétoszlásra szólították, majd mikor ez a felszólítás sem segített, dolgozni kezdett a gummibot. A munkástömeg a rendőrök ellen fordult, akik a több ezer főnyi tömeggel szemben tehetetlenekké váltak.

A szorongatott városházáról telefonon kértek segítséget a katonai parancsnokságtól.

A kaszárnyákban alarmot fújtak, katonai csapatok indultak a munkások ellen, akiket rövid ellenállás után szétszórtak. Eközben a rendőrség több tüntetőt letartóztattott.

Mérget öntött fia italába és azután élénkelte vele a nótáját

A tiszazugi rémségek folytatása.

Szolnok, dec. 28. A tiszazugi mérgezések törvényeségi tárgyalását január 20-án folytatják Szolnokon. Ekkor Kardos Mihályné és Földvári Károlyné áll a bíróság elé. Kardosé, aki Nagyrév leggazdagabb asszonya, azzal vádolják, hogy megölte férjét, Kardos Mihályt és első házasságából származó fiát, Kovács Sándort. Ezt az utóbbi gyilkosságot hajtották végre a legelvetemültebben, legborzalmasabban. Az asszony ugynevezett szerelmes természetű volt, aki állandóan szeretőket tartott. Utjában volt a fia, kellemetlen volt Kovács Sándor betegeskedése, de kellemetlen volt az is, hogy a fia az anyja nyakára nőtt. Öregítette a — tényleg öregedő menyecskét. Kardosné mérget öntött a fia italába, azután megkérte, hogy dalolja el a nótáját. A fiu kellemshangu legény volt, szerette is az anyját, dalolni kezdett. Az asszony hallgatta a nótát és várt.

Eneklés közben Kovács Sándor megtántorodott, elvágódott és — olyan tömegben kapta a mérget — rövid haláltusa után meghalt.

Ezt vallotta Kardos Mihályné a esendőrkök előtt s a vizsgálóbíró előtt is beismerő vallomást tett. Azzal védekezett a vizsgálóbíró

előtt, hogy fia kártyás, iszákos természetű ember volt, mindig pénzt követelt tőle. Fazekasné tanácsolta, hogy mérgezze meg a fiát. Ő követte a tanácsot.

Azért is érdekes lesz ez a tárgyalás, mert Kardos Mihályné már Szolnokra szállítás közben elmezavarodottságot szimulált s azt egy ideig a fogházban is folytatta. Mindig Rinaldo Rinaldinek nevezte magát, kacagott, énekelte. Vajjon hogy fog viselkedni a bíróság előtt?

Özv. Földvári Károlyné Dari Juliánát két rendbeli gyilkossággal vádolja az ügyészség, szerelemből gyilkolt, — ezt mondja a vádirat.

Ő is dussgazdag asszony volt, meggyilkolt férjének, Földvári Károlynak gyönyörű márvány síremléket állított a nagyrévi temetőben.

Me nyit
a Szappanos-u. 19
alatti jácapálya.

Kellemes melegedő, tükörsíma jég-előrendű kiszolgálás, a legolcsóbb belépő-jegy mellett. Diák-jegy 30 fillér, privát-jegy 40 fillér.

Angliában éter-rendőrség felállításáról tanácskoznak

London, dec. 28. Londoni hivatalos rádiókörökben arról tanácskoznak, hogy megkereséssel fordulnak a genfi Nemzetközi Rádió Unióhoz a mind gyakrabban előforduló étercsalások ellen.

A levegő kalózái titkos leadóikon, a hivatalos adó látszatát keltve, nem egyszer éretlen tréfák közvetítésével zavarják a levegőt, kitalált események elmondásával azonban gyakran valóságos rémületet keltenek. Így legutóbb az egyik amerikai titkos adó azt a hírt kürtölte világgá, hogy az angol király elhunyt. Egy más alkalommal két állam kölesönös hadüzenetéről számolt be. Legutóbb pedig egy titkos magyar adó igye-

kezett a budapesti Studio népszerűségét aláásni.

Az angol hivatalos rádiókörök a genfi Unióhoz intézendő megkeresésükben a legszigorubb megtorlást kérik az éterkalózzokkal szemben. Másrészt azt indítványozzák, hogy valamennyi állam közös költségén állítsanak fel Európa egymástól távolfekvő négy városában éter-rendőrséget, amelynek az lenne a hivatása, hogy fokozott figyelemmel kísérje az egyes államok hivatalos adóinak működését és igyekezzék felkutatni azokat a titkos leadóállomásokat, amelyek működésükkel kompromittálni akarják a rádiót.

Gaby Deslys a világhírű táncosnő 50 milliós hagyatékáért pert indított a magyar rokonság

Páris, december 28. Gyors ütemben halad a vizsgálat, amely Gaby Deslys, a világhírű táncosnő, mintegy 50 millió frankról intézkedő végrendelete ügyében, a világhírű táncosnő magyar családjának feljelentésére a párisi bíróság hatóságoknál megindult. Navratil János, hatvannégy éves vasutas, Gaby Deslys áttörő édesanyja, meg tudta nyerni ügyének Bergeon befolyásos francia szenátort, aki a Navratil család két ügyvédjével személyesen megjelent a párisi államügyésznél és csalás és okirathamisítás címén ismeretlen tettesek ellen feljelentést tett. E büncselekményeket azzal követték el, hogy valójában adatokat közöltek a marseillei anyakönyvi hivattal a táncosnő elhalálozásának bejelentésénél. Ebben a táncosnő édesanyjaként szerepeltették Caire asszonyt, aki valójában csak kísérője, menedzserje volt Gaby Deslysnek és akinek a végrendelet szerint az 50 millió frankos vagyon teljes hasznélvezete jár életfogytig, míg maga a mesés örökség Marseille város jólékonysági intézményeinek jut.

Az államügyészség indítványára a párisi büntetőkamara vizsgálatot rendelt el a családi és okirathamisítási bűnügyben és a vizsgálat vezetésével Ameline vizsgálóbíró bízta meg, aki ismert nevet szerzett magának több intellektuális büncselekménynek, különösen bankszalásoknak és okirathamisításoknak kibogozásával. Ameline bíró a múlt héten kapott bűnvádi feljelentés áttanulmányozása után már a karácsonyi ünnepekét követő első napra beidézte a Navratil-család jogi képviselőjét, Chamuis ügyvédet, aki kihallgatása során előterjesztette a feljelentés alátámasztó irományokat és egyéb bizonyítékokat. Így becsatolta Gaby Deslysnek — családi nevével Navratil Hedvignek — a családjával folytatott egész levelezését, amelyből kitétnik, hogy Navratil Hedvig — mávészi nevével Gaby Deslys — édesanyjának szövegezte leveleiben Navratil Jánost és már maga ez a bizonyíték is megdönti a halálozási anyakönyvi kivonatnak azt az adatát, amely szerint a táncosnő édesanyja Caire asszony, a végrendeleti hasznélvezető lett volna. A szépségéről híres táncosnő több eredeti levelén kívül Chapuis ügyvéd betérjesztette annak a nyomozásnak az eredményét is, amelyet Navratil Hedvig származásának hitelt érdemlő kimutatásával kapcsolatban már 1925 óta Magyarországon folytattak, továbbá egész sor fényképet és tanuknak jegyzőkönyvi vallomásait, amelyek azt igazolják, hogy Gaby Deslys sohasem

tagadta meg a magyarországi Navratil-családhoz való tartozását.

Az előterjesztett adatok megvizsgálása és áttanulmányozása után Ameline vizsgálóbíró most már rövidesen határozni fog a vizsgálat lefolytatása és a további intézkedések felett. Ezek között Ameline bíró alighanem elrendeli a zárlatot, a készpénzből, értékpapírokból, nagyértékű ékszerekből és berendezési tárgyakból, valamint egy világból álló hagyatéki vagyon fölött és Claire asszony, a színházi „anya” elcsúszik a vagyon hasznélvezetétől időlegesen vagy véglegesen, aszerint, hogy sikerül-e Navratilnek a fiatalon elhalt táncosnő örökségéhez való igényüket bizonyítani vagy csupán ábrándképpert hajszoltak, amikor Gaby Deslys vérrokonságát akarták igazolni és ezzel együtt hozzájutni a nagyszögű hagyatékhoz.

Kocsitáblák, korcsolyák
legolcsóbban

NAGY vasúletében, Csapó-u. 77.
Kanyar sarok.

Autósok!

A január hó elsején életbe lépő miniszteri rendelet értelmében előírt számlámpa világító irányelző visszapillantó tükör. —

Hűtő-takaró, hólánc és autókálya leolcsóbban kaphatók.

Hungária
üzemfelszerelési r.

Hunyadi ucca 11.
Telefon 9-87.

Hétfőn rendes közgyűlés lesz a vármegyeházán

Ezen a közgyűlésen terjesztik be hivatalosan Pákozdy Sándor nyugdíjazása iránti kérvényét.

Hajdúvármegye újonnan megalkotott törvényhatósági bizottsága december elején tartotta meg tisztújító közgyűlését, melyen az új tisztikart választották meg élethossziglan. Ugyanekkor töltötték be a megüresedett alispáni állást is, amelyre a törvényhatóság megbízatása 10 évre szól.

A törvény értelmében az egyes törvényhatóságok ebben az évben kötelesek megtartani az első tulajdonképpeni rendes közgyűlést melyen a legfontosabb ügyeket tárgyalják le.

A vármegyénél a közgyűlés december 30-án, hétfőn délelőtt lesz fél 10 órai kezdettel. A tárgyszorozaton összesen 25 pont szerepel. Ezek között azonban csak néhány általános érdekű ügy van. — Így többek között a kereskedelmi m-

niszter leirata a köut-hálózatnak állami támogatás mellett új utak építésével való továbbfejlesztése ügyében. Továbbá az 1930 évi köz-uti költségelőirányzat megállapítása.

Ugyancsak ezen a közgyűlésen kerül bemutatásra az eddigi alispán, Pákozdy Sándor nyugdíjazása iránti kérvénye és a tisztij nyugdíj-választmány ezzel kapcsolatos javaslata.

Rásó István alispánna történt megválasztásával megüresedett Hajdúvármegye felsőházi tagsági helye. Az új felsőházi tag személyét illetőleg különféle hírek kerültek forgalomba, ezek a hírek azonban csak korai kombinációk. mert az új felsőházi tag megválasztására majd csak januárban kerül sor.

Vasárnap lesz Hajdú- böszörményben a polgármester választás

Mint tudvalevő, Hajdúszoboszlón pénteken délelőtt tartották meg a tisztújító közgyűlést. A közgyűlésen maga az alispán, Rásó István elnökölt, aki a hajdú-böszörményiek kifejezett kérésére elhatározta, hogy a másik hajdúvárosban, Böszörményben is megtartja újévig a tisztújító közgyűlést.

Hajdúböszörményben vasárnap, december 29-én délelőtt lesz a tisztújító közgyűlés, melyet erős választási harc és izgalom előz meg. Itt ugyanis az a helyzet, ami Hajdúszoboszlón volt, hogy tudniillik a decemberi közigazgatási választásnál az ellenzék került túlsúlyra s ellene fordultak az eddigi vezetőknél, közelebbről a polgármesternek.

Böszörményben két nagy párt van. Egyik az eddigi polgármester vitéz Somossy Béla mellett foglal állást, míg a másik párt Székely Antal, az ugynevezett frontharcosok jelöltjét akarja beültetni a nagy hajdúváros polgármesteri székébe. Itt is az lesz a helyzet, hogy a választás sorsa egy-két szavazaton fog múlni.

A vasárnapi tisztújító közgyűlésen szintén Rásó István elnökölt, akinek már a személye is garancia arra, hogy a választások tiszták lesznek. Hajdúböszörmény képviselőtestületének a tisztviselőikkel együtt 82 tagja van, akik valószínűleg egytől-egyig elmennek az izgalmasnak ígérkező tisztújító közgyűlésre.

A miniszter utkaparóház építése helyett további burkolást kíván

A közuti költségvetést kellő időben felterjesztették a miniszterhez jóváhagyás végett. Szerepelt itt egy 25.000 pengős tétel, melyből utkaparó házat építettek volna. A kereskedelmi miniszter ezt az összeget törölte és azzal küldte vissza a költségvetést, hogy ezt az összeget használják fel inkább további utburkolási munkára. Azért nem tartja szükségesnek az utkaparóház építését, mert az utkaparók rendszeren kerékpáron mennek ki a helyszínre.

Van még egy észrevétele a miniszternek, még pedig az, hogy az utkasterek és utkaparók fizetése nagyobb, mint az államnál. Azt kívánja, hogy ezt a városnál is vigyék keresztül. Így az illetmény összeg a költségvetésben 6000 pengővel kevesedne.

Dr Vásáry István polgármester ezzel szemben azon az állásponton van, hogy ezek az emberek, akiket ez a kérdés érint, már régen a város szolgálatában állnak. fizetésüket nem lehet leszállítani. — Egyébként is a helyzet úgy áll,

hogy az utkaparókat és utkastereket beosztották fizetési osztályba s az erre vonatkozólag hozott közgyűlési határozatot a belügyminiszter akkor jóváhagyta.

Erről most a város értesíti a kereskedelmi minisztert.

Korcsolyák Kerékpár táblák

Bészler és Dávid
vaskereskedésében,
Piac ucca 7.

Philips rádió

készülékek alkatrészek lego'csőben kaphatók egy évi részletre is a

Keszler cégnél, Széchenyi-ucca 1. sz.

Hó

Hull a hó a csupasz testű fákra,
az árokszegte ut szélén a nyárfa
egymásra pergő gyöngyöktől fehér...
s én indulok szomorun, elmerengve,
beburkolva kis apró hópelyhekbe,
miket csöndben reám dobál a tél.

Ugy elnézem, mily nyomot hagy a lábom,
amint a puha fehér szőnyegágyon
nyakam behuzva lassan ballagok,
s mert lábom nyoma bennmarad a hóban,
már azt hiszem, hogy minden-minden jól van...
hisz nyoma van már annak, hogy — vagyok!

Ez az az út, — nézem — amit bejártam,
hol egyszer dugtam, másszor vittem bátran
sok ügyel-bajjal bélelt életem...
s e lábnyomok mily frissek, mily fehérek!
be jó is lesz, ha céloimhoz elérek
nézni, hogy indul más a léptemen!

Végét értem az ezer ujju fáknak
és egyszerre mintha rám kacagnának,
jaj, belém mar a kegyetlen való! —
nézek vissza a messzi fehérségbe...
s két térdre dob az elmulásnak képe: —
egy nyom se látszik!... befújta a hó!

FÉNYES JENŐ.

A debreceni vállalkozók és munkások érdekében a város háromszázezer pengőt tolyósít az egyetemi építkezésekre

Tudvalevő, hogy Debrecen városa az egyetemi építkezésekre még jelentékeny összeit hozzájárulással tartozik. Ebből az összegből most dr Vásáry István polgármester január hónap folyamán három részben 300.000 pengőt kifizet a kultuszminiszterium javára.

Vásáry István polgármestert ebben az elhatározásában az a szempont vezette, hogy ennek az összegnek folyósításával egyrészt előmozdítsa az építkezés további haladását és ezáltal sok munkásnak és családjának kenyerét biztosítsa,

másrészt azoknak a debreceni vállalkozóknak, akiknek már követelesek van az építkezés vezetőségétől, azokat hozzájuttassák az esedékes számla összegéhez.

A 300.000 pengőt a Takarékszövetkezet utján folyósítják, még pedig azért, hogy a debreceni vállalkozók számláit nyomban kifizethessék.

A város által folyósítandó összeg jelentékeny segítség lesz az egyetemi építkezés előrehaladásában.

A Széchenyi ucca végére akarják áthelyezni a heti piacot

Végleges döntés előtt meghallgatják az érdekelteket.

A városi törvényhatósági bizottsági közgyűlés régebben meghívta a városi tanácsot, tegye megfontolás tárgyává, nem lehet-e a Kossuth-utcáról a heti piacot más helyre áttelepíteni, még pedig olyan utcára, amely kövezt. Elsősorban a Széchenyi-utca-ra gondolnak, amelynek a külső része igen alkalmas volna a heti-piacok tartására.

Tegnap az elnöki értekezleten dr Vass Károly felhozta a hetipiac elhelyezésének problémáját, melynek megoldására nézve 60 kereskedő is azt kéri, hogy a hetipiacot a Széchenyi-utcán helyezték el. Különben is az a helyzet, hogy a Kossuth-utca rendezik majd és attól fogva a piac semmiesetre sem

lesz tovább ott tartható.

Dr Vásáry István polgármester arra az állásponton helyezkedett, hogy a hetipiac elhelyezésének az ügyét előbb az illetékes érdekeltségekkel kell megvitatni. — Ezért összehívta januárban egy értekezletet, amelyen a Kamara, az Ipartestület, a Mezőgazdasági Bizottság érdekelt tagjai, és még mások jelennek meg. Az értekezlet eredményét dr Vásáry István polgármester elé terjesztik, aki aztán majd javaslatot tesz a megoldásra a kisgyűlésnek.

Kölcsönök:

Váltó- és törlesztéses kölcsönök gyors folyósítása. K. helyezések.

Debreceni Bankház
Debrecen, Miklós ucca 7.

Házak,
Földek vétel, eladása.

Földbérletek közvetítése
Miklós ucca 7. szám alatt.

Faipar rt. butorüzlete Király uccán bent 4 sz. alatt van

Borsitzky Oszkár visszaemlékezései Ferenc Ferdinándra, aki szárnyas angyaltejeket gyűjtött

A volt trónörökös személyzete részére maga vásárolta be a karácsonyi ajándékokat.

Tizenöt esztendeje mult, hogy Ferenc Ferdinándot, a volt osztrák-magyar monarchia tragikus sorsu Szarajevóban leterítette a Gavriló Princip szerb diák golyója. Személye és politikai törekvései azóta is az érdeklődés homlokterében állanak és bár a forradalmak óta sok tekintetben tisztázták működését, mint ember még ma is rejtély, sfinx: a konopisti sfinx, ahogy életében elnevezték. Ez a körülmény csak fokozza azoknak az adatoknak értékét, amelyeket Ferenc Ferdinánd magánéletéről Borsitzky Oszkár pápai kamarás, kanonok bocsájtott közre. Borsitzky Oszkár 1906-ban került a trónörökös udvarába és hat esztendeig volt Ferenc Ferdinánd magyar nyelvmestere. Ez idő alatt számtalan alkalma volt a trónörökös magánéletébe betekinteni és amikor 1912-ben megvált tőle, azzal a meggyőződéssel jött el a konopisti kastélyból, hogy a világtörténelmi szerepre hivatott egyéniség megismerésével élete legmaradandóbb és legszebb benyomásaira tett szert.

Ferenc Ferdinánd — írja Borsitzky Oszkár — meglehetősen torz világításban állt a magyar közönség előtt. Legjobban el van terjedve róla az a hír, hogy gyűlölte a magyarokat és utálta és utálta a magyar nyelvet. Hát ez egyszerűen nem igaz. Tény, hogy a csehek jobban szerette és cseh alkalmazottakkal vette körül magát, a magyarokat azonban nem gyűlölte. Hogy a magyarokkal és osztrákokkal szemben mégis a csehek helyezte előtérbe, ennek lélektani okai vannak. Rapszódikus természete nem tűrt ellenmondást, nemcsak szóban, hanem a legparányibb gesztusban, vagy arcmozdulatban sem. Tehát feltétlenül oly embereket kellett keresnie, akiknek természete homlokegyenest ellenkezik az övével. Ezeket az embereket a csehek között találta meg, akiknél külön lakások az egész világon nincsenek. Való az is, hogy nyilvánosan nem szeretett magyarul beszélni, mert félt, hogy nevetségessé válik. Velem szemben azonban sokszor naphosszat magyarul beszélgetett és állítom, hogy franciául sem tudott jobban, mint magyarul. Ezzel nem akarok nagyot mondani, mert Ferenc Ferdinánd a nyelvtanulásban határozott antitalentum volt.

Mint emberre nagyon jellemző, hogy szeretett inkognitóban a nép közé vegyülni. Nem kilétét akarta letagadni, hanem az apró örömei iránti vágyódását igyekezett kiélegetni. Végtelenül boldog volt, ha valahol felismerték és fenséges urnak szólították. Megtette, hogy apró szükségleteit maga vásárolta be, csak hogy felfedhesse, hogy ő a trónörökös. Civil ruhában betért valamelyik kisebb üzletbe, vásárolt néhány gallért, nyakkendőt, vagy ehhez hasonló dolgokat és

miután fizetett, megkérte a kereskedőt, hogy a holmikát küldje fel az „udvarba“.

Erre rendszerint megkérdezték, hogy kinek kézbesítsék a holmikát.

Ferenc Ferdinánd mosolyogva felelt: Mondják, hogy a trónörökös küldte.

Persze lett nagy hajlongás. A kereskedő és személyzete azt sem tudta, hogy hány rét görnyedjen. De szeretett inkognitóban utazni is. A kényelemre mindig nagy súlyt helyezett.

Szenvedélye meglehetősen sok volt. Szeretett kertészkedni, vadászni, építkezni és a legkülönbébb dolgokat gyűjteni. Ezekre rengeteg pénzt költött. Minden kastélyát átépítette és telerakta a legodonabb butorokkal, szobrokkal és különféle régiségekkel.

Legszívesebben Szent György relikviákat gyűjtött. A konopisti kastélyban hat termet megtömött Szent György szobrokkal, zászlókkal, serlegekkel, ládákkal, nipekkel. Ez a gyűjteménye világhírű volt.

A blümbachi kastélyában szárnyas angyalfejeket halmozott össze. A hatalmas keresztifolyosót 15 sor angyalfejjel díszítette fel és mindegyiket sajátkezűleg erősítette a falra. Bárhova ment, nem tért haza anélkül, hogy Szent György relikviát, vagy szárnyas angyalfejet ne hozott volna magával.

Családi élete mintaszerű volt. Feleségét, akit Ferenc József tilalma ellenére vett el, a rajongásig szerette. Ha nem volt hivatalos elfoglaltsága, mindig együtt volt vele. Olyanok voltak, mint a fiatal szerelmesek. Házaságuk tizedik évében is találkat adtak egymásnak. Annál nagyobb ellen-szenyvel viseltették a király iránt. Ferenc József többször meglátogatta, ezek a látogatások azonban tisztán formalitások voltak, hogy a látszatot megóvják a világ előtt.

Kedves szokása volt a trónörökös párnak, hogy a személyzetnek szánt karácsonyi ajándékokat mindig maguk vásárolták be. Előzőleg mindenkitől megkérdezték, — hogy mit szeretnének kapni a kis Jézustól és a kívánságokat teljesítették.

Ezeket a karácsonyokat elevenítettük fel gyermekeivel, akik az elmúlt napokban meglátogattak. — Sokáig elbeszélgettünk az elmúlt napokról, édesapjukról és jelenlegi helyzetükről. A három testvérnek Hiflau mellett van birtoka, a min a legfiatalabb fia: Ernő herceg gazdálkodik, aki erdőmérnöki akadémiát végzett. Ferenc Ferdinánd nagyobbik fia egy német hercegnőt vett el, akivel Bécsben él, míg a leánya Noszticz grófhöz ment feleségül. Anvagi viszonyaik nem a legrosszabbak, de ezért megélnék valahogy. Tizenöt esztendővel ezelőtt nem így gondolták el a jövőjüket.

Franciaország 3000 millió frankot fordít határainak védelmére

Páris, dec. 28. A képviselőház ma délelőtt tárgyalás alá vette a határvédelem rendezéséről szóló javaslatot. A javaslat értelmében 2900 millió frankot fordít a védelem, továbbá 400 milliót repülő-támadás elleni védekezésre. A vita befejezése után a hadügyminiszter örömmel állapítja meg, hogy a Ház valamennyi tagja egyetért-

tően helyesli a javaslat alapon-dolatát. Hangoztatta, hogy amikor egyik oldalon kiüritik a Rajna vidéket, szükséges, hogy a másik oldalon a határvédelem megfelelő kiépítése, ami lehetővé teszi, hogy betörés vagy hirtelen támadás esetén védekezhessenek. A javaslatot a Ház túlnyomó többséggel elfogadta.

A gyilkos csendőr büntetését mérsékelte a legfelsőbb katonai törvényszék

Most egy esztendeje, január 1-én történt a zalamegyei Nemesnépen, — hogy Bujtás József csendőr, járőr-szolgálat közben,

szolgálati fegyverével agyonlőtte őrsvezető őrmesterét,

Eredics Józsefet. Bujtás a gyilkosság után elmenekült, azonban az üldözése induló vámőrök hamarosan ráakadtak és megadásra szöktették fel.

Bujtás azonban ellenszegült, fegyverrel többször rálőtt az üldözőire, aki viszonzták a tüzelést és a menekülő csendőrt megsebesítve elfogták. A gyilkos csendőrt ezután a szombathelyi honvédtörvényszék fogházába szállították és ez év márciusában megtartott főtárgyaláson

halálra ítélték.

Bujtás védője, Takács József dr. at-

tól semmisségi panszt nyújtott be a legfelsőbb katonai törvényszékhez, — amely helyt adva a felhozott semmisségi panaszoknak, a szombathelyi honvédtörvényszéket újabb tárgyalás lefolytatására utasította. Szeptember 24-én és 25-én tartották meg az újabb tárgyalást ebben az ügyben, amikor Bujtást 12 évi súlyos börtönre ítélték.

Semmisségi panasz folytán ismét a legfelsőbb katonai törvényszék elé került az ügy, amely most ítélt jogerősen Bujtás csendőr bűntudatában és megsemmisítve a szombathelyi katonai törvényszék ítéletét és Bujtás József csendőr büntetését 11 év és 6 hónapi börtönben szabta meg.

Az ítéletet csak az íratok visszaérkezése után hírdetik ki Bujtás előtt, majd utána elszállítják a sopronkőnyéki fegyházba.

FEJSZÉS ENDRE LELKESZI BEIKTATÁSA.

Fejszés Endrét, Fejszés Márton tanító fiát beiktatták a biharugrai lelkészi állásba. A beiktatás az egész egyház nagy öröme volt. — A beiktatást Szabó István geszti lelkész, mint a csonka nagyszalontai egyházmegye esperese, végezte több lelkész társával. Növelte a beiktatás ünnepélyességét az is, hogy Fejszés Endre lelkész a beiktatás napján tartotta eljegyzését Domokos Gyula ottani gyógyszerész leányával, Vilmával.

A CSEH BÍRÓSÁG KUTATJA, HOGY TUKA NEM MAGYAR ÁLLAMPOLGÁR-E?

Prága, dec. 28. A pozsonyi tartományi főnökség, mint a „Prágai Magyar Hírlap“ írja, arra kérte a pozsonyi kerületi bíróságot, hogy hallgassák ki a fogságban lévő Tuka Béla volt képviselőt arról, hogy 1904 és 1907 között nem szerzett-e Budapesten, vagy pedig 1907 és 1914 között Pécsen illetőséget? Tuka ugyanis ebben az időben Budapesten rendőrfogalmazó, majd később Pécsen jogakadémiai tanár volt.

A tartományi főnökség ezzel a kihallgatással Tuka sokat vitatott állampolgárságát akarja tisztázni. A kihallgatás a napokban lesz.

Takaréktűzhelyek

minden kivételben raktáron van.

Varrógép, kerékpár

javitását szakszerűen készítem alkatrészeket raktáron tartok

Nagy István

műszerész és lakatos mester, Széchenyi ucca 6. szám alatt.

ERŐSEN SZAPORODNAK A FIZETÉSKÉPTELENSÉGEK CSEHSZLOVÁKIÁBAN.

A Cseh Nemzeti Bank december havi kimutatása szerint a csődök és kényszerregyeségek száma Csehszlovákiában erősen megnövekedett, ami a gazdasági válsággal függ össze. December havában a fizetése képtelenségek száma nemcsak az év legnagyobb számát mutatja fel, hanem általában 1923 óta a legmagasabb decemberi számot, 317-et. A kényszerregyeségek száma a múlt évihez képest szintén emelkedett 251-ről 272-re. A fizetése képtelenségek különösen a mezőgazdaságban emelkedtek erősen, de az iparban is, főleg a faipar, gépipar és textilipar terén tapasztalható nagy emelkedés. A kereskedelemben a fizetése képtelenségek körülbelül ugyanazon a színvonalon mozognak, mint az elmúlt évben és 1929 többi havában. Főleg az élelmiszerkereskedelem, ruhakereskedelem, valamint a vendéglőipar terén nem mutatkozik változás.

DEBRECENI KALAUZ

166 oldalon, 40 képen ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. — Ara részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben.

A Kuria döntése a debreceni Közraktár eladása ügyében

A szóbeli vételt nem lehet hitelesnek elfogadni.

Budapest, december 29. Az Est jelentése szerint a Kuria meghozta ítéletét a debreceni közraktár eladása körül keletkezett bonyolult perben, melynek előzményei a következők:

A csodbe került „Piramis“ érdeklőrebe tartozott a Debreceni Közraktár Rt. is, amely addig, míg az anyaintézet a legnagyobb nehézségekkel küzdött, teljesen életképes vállalatnak bizonyult. Hozzájárult ehhez az is, hogy a közraktáraknak warráns-kibocsátási joga volt, ügyes vezetésének a tisztántul terményforgalmat sikerült magához kaparin-tania és a gabonaelőlegekkel a rak-tárdijakon felül hatalmas kamat-jövedelemre tett szert. Amikor tehát a Piramis megszorult, az a szindi-kátus, mely a közraktár-részvények 70 százaléka felett rendelkezett, — ezekre a részvényekre vett fel a MOKTAR-tól 80.000 pengő lombard-kölcsönt, megfelelő kamatozás mel-lett.

Amikor a Piramis megbukott, — esődtömeggondnoka dr. Boda Jenő ügyvéd lett, akit dr. Toldy Zoltán törvényszéki bíró, az akkori esőd-biztos nevezett ki. A tömeggondnok első dolga az volt, hogy a Piramis vagyontárgyainak, köztük a közrak-tár-részvényeknek értékesítése is minél előbb megtörténjen. Több re-flektáns volt; ezek közt a MOKTAR is, amely a 21.120 darab, nála zálog-ban levő részvényt szeretne volna megszerezni. Dr. Boda először 256000 pengőért kért a papírokért, amivel szemben a MOKTAR 1927 június hó 30-án 180.000 pengőt ajánlott fel.

Dr. Boda a MOKTAR feltételeit az 1927 július 7-re összehívott esőd-választmányi ülés elé terjesztette, a mely hozzájárult a részvények el-adásához. Az erről szóló felhatalma-zást bemutatták a esődbíróságnak is, amely 1927 július 12-én a jegyző-könyvet az iratokhoz csatolta és el-lene észrevételt nem tett.

Amikor azonban dr. Boda esőd-tömeggondnoki minősége megszűnt, dr. Héder Lajos, az újonnan kineve-zett tömeggondnok a részvények el-adását nem akceptálta. Hasonló mó-don tiltakozott a tranzakció ellen Kéry József, a közraktárak egyik igazgatósági tagja is, aki dr. Bárd Imre ügyvéd útján beadványt inté-zett a esődbírósághoz és kérte, hogy a részvények eladására a törvény-szék nyilvános árlejtést tüssön ki. A bíróság ilyen értelemben határo-zott is, de a részvények eladására még sem kerülhetett sor, mert a MOKTAR arra az álláspontra he-lyezkedett, hogy a szindikátus pak-kettjét dr. Bodától érvényesen meg-szerezte s ezért pert indított a Pyra-mis esődtömege ellen, arra kérvén a bíróságot, hogy tulajdonjogát ál-lapítsa meg.

A bíróság kihallgatta dr. Boda, volt tömeggondnokot, aki azt val-lozta, hogy a rendőrségtől való tá-vozását követő napon tényleg fel-

kereste Soltész igazgatót s ott köl-csönösen kijelentették egymásnak, hogy miután a törvényszék az el-adást nem kifogásolta, az ügylet perfekt. Allitása szerint azonban a megállapodást azért nem foglalták írásba, mert Soltész igazgató köz-vetlenül szabadsága előtt állott s ez-ért kijelentette, hogy csak szabad-sága után fogják a dolgot leleve-lezni.

Hasonló értelemben vallott Sol-tész és Méray igazgató is, de elis-merték azt, hogy egyébként az in-tézetnél az a szokás áll fenn, hogy a megkötött ügyleteket azonnal le-velezzik, vagy írásba foglalják. Hosszas csatározások és éles szó-harcok után végre a törvényszék el-utasította a MOKTAR keresetét, — mert nem látta bizonyítva azt, hogy az adás-vétel szabályszerűen létre-jött.

Felelkezés folytán a budapesti ítélőtábla Gönczy tanácsa foglalko-zott az ügyvel. A tábla érdekes íté-letében az elsőfoku döntést helyben-hagyta. Az indokolás lépésről lé-pésre a legnagyobb részletességgel mutatja ki, hogy az eladás miért nem következhetett be. A tábla nem fogadja el sem dr. Boda, sem a MOKTAR igazgatóinak vallomását valóban s megállapítja, hogy elő-adásuk hitelt nem érdemel.

De legfőképpen azért utasította el a keresetét a bíróság, mert a beszer-zett esődiratokból meg lehet állapi-tani, hogy dr. Boda 1927 augusztu-sában, tehát jóval az állítólagos el-adás után, újabb és újabb előter-jesztéseket tett az értékesítés tár-gyában. Így a részvények belérte-kének megállapítása céljából szak-értői becslést kért s ezt azzal indo-kolta, hogy csak ennek alapján le-het a MOKTAR ajánlatának reali-tását elbírálni. Ezenfelül dr. Boda ugyanebben az időben, tehát az „el-adás“ után más ajánlattevőkkel is tárgyalt, azoktól bánatpénzt kért s mikor végül a esődválasztmány fe-lelősségre vonta, hogy mondja már meg, mi történt valójában a közrak-tár-részvényekkel, először kitérő vá-laszt adott, majd eljárását azzal in-dokolta, hogy azért cselekedett így, mert nem bízott a MOKTAR-ban és attól tartott, hogy ajánlata elől ki fog bujni, mint ahogy állítólag egy-szer már megtette.

A tömeggondnok cselekményeivel te-hát ellentmondanak vallomásának — szegezi le a tábla — viszont a esődválasztmány tagjai ugy nyilat-koztak, hogy dr. Boda soha sem je-lentette nekik, hogy meghatalmazá-suk alapján az ügyletet megkötötte, sőt az eladás tárgyában még azután is több vevővel folytatott megbeszé-léseket. Ezért a tábla nem fogadta el a MOKTAR-nak azt az álláspont-ját, hogy a tömeggondnoktól a rész-vényeket megvette.

Nem is valószínű — mondja az ítélet — hogy Soltész igazgató ilyen nagy szabású üzletet lebonnyított

Pond's
Vanishing & Cold
Creams

A női szépség ápolására
és megőrzésére!

Kapható: Drogeriákban, gyógyszerárakban és illa-
szertárakban vagy a főraktárban Neruda Nándor, Budapest,
IV. Kossuth Lajos-utca 10.

volna anélkül, hogy azt a vezérigaz-gatónak egyidejűleg ne jelentette volna. Ezért a tábla megállapította, hogy a vételi megállapodás nem jött létre.

A MOKTAR az ítélet ellen felül-vizsgálati kérelmet nyújtott be a kuriához, amelynek VII. tanácsa, dr

Körtvélyessy kuriai bíró elnöklete alatt, dr. Ipovitz kuriai bíró előadá-sában most hozta meg ítéletét.

A legfelsőbb bíróság a tábla ítéle-tét helybenhagyta. Az indokolás tel-jesen magáévá teszi a tábla állás-pontját. A MOKTAR ezek szerint perét jogerősen elvesztette.

Tizennégy év után most tért haza a haditogságból

Győr, december 28. Kohn Sándor győri kereskedő a háboru elején kike-rült a harctérre és Przemyslben orosz fogságba esett. Most, 14 évi orosz fog-ság után, hazaérkezett. A szibériai ólombányákban raboskodott, ahonnan két ízben kísérelt meg szökést, de el-fogták és még súlyosabb kényszermun-kára ítélték. Harmadik szökése ez év

májusában sikerült, amikor 15 német és pozsonyi hadifogollyal gyalogosan indult el Irkutskból. Gyalog és hajón másfél hónap alatt értek Rigáig, egész nyáron és ősszel gyalog járták meg Lengyelországot, majd Varsón át Ber-linbe érkeztek. Kohn Sándor teljesen lerongyolódva került haza karácsonyra tizennégyévi szenvedés után.

A VIZSGÁLBÍRÓ LETARTÓZTATTA DÁVIDHÁZY MÉRNÖK SZÉLHÁMOS ALKALMAZOTTJÉT.

Részletesen beszámolt a „Debreczen“ azokról a sorozatos szélhámosságokról, amelyek Fülöp Sándor, Dá-vidházy mérnök szélhámos alkalmazottja követett el, főnöke nevében. Fülöp Sándort tegnap délben hall-gatta ki dr. Csáky János vizsgálóbíró-ség, Fülöp mindent töredelmesen beismert, elmondotta, hogy nagy nyo-mora vitte a bűnre.

Beismerő vallomása után a viz-sgálóbírósegéd kihirdette előtte az elő-zetes letartóztatásáról szóló végzést.

DARVAS FERENC A BÍRÓSÁG ELŐTT.

Ismeretes, hogy a budapesti rend-őrség egy héttel ezelőtt letartóztatta Darvas Ferenc debreceni kerékpár-ügynököt, kit a rendőrség országosan körözött. Darvas egy régebbi ügyből kifolyólag tegnap délelőtt a debreceni törvényszéken dr. Tokay Gyula egyesbíró elé került. A tárgyalás azonban a törvényszék nem tartotta meg, miután Darvasnak igen sok ügye van, ezeket mind egyesítik és ekkor egy főtárgyalás keretében fog-ják majd felelősségre vonni a meg-tévedt ügynököt.

Rásó alispán tiának esküvője

Szombaton délben előkelő eskü-vő volt Debreczenben. Dr Rásó Gyula vármegyei árvaszéki ülnök esküdött örök hűséget Szabó Jó-zsef ny. alispán leányának, Szabó Juditnak.

Az esküvő a menyasszony szü-leinek Miklós uca 6. szám alatt házában folyt le. Szele György ref. lelkész adta össze a fiatalokat

s gyönyörű beszédet intézett hoz-zájuk. Majd beszéde végén a ti-szántuli ref. egyházkerület nevé-ben diszes bibliát nyújtott át utra-valóul az új párnak.

Az esküvőn a tanúk a vőlegény részéről Rásó Sándor dr ügyvéd, a menyasszony részéről pedig Szilá-gyi Mihály voltak.

Délben egy óraker 18 személyes bankett volt, amelyen a Rásó és a Szabó-család rokontagjai vettek részt. Ebéd után a fiatal pár el-utazott Debreczenből.

Szabó Judith és dr. Rásó Gyula esküvője.
Tanúk: (baloldalon) Szilágyi Mihály, (jobboldalon) Rásó Sándor.

Szabó Judith és dr. Rásó Gyula esküvő bankettje.

20,000 dollár

A legfiatalabb Lord Derby, akinek családjában ősi tradíció a turffel való kapcsolat, ma is fenntartja azt a híres versenystájlót, amelyet kilencedik őse alapított. Az a bizonyos ő, akiről a Derbynek nevezett klasszikus futamot keresztelte el a „hálás utókor”.

Lord Derby lovat nemcsak Angliában, hanem az amerikai versenypályákon is futnak. Sőt nagy sikerrel futnak. Xantippe nevű sötétpej kancája például megnyerte Newportban az ősi nagy handicapot. A verseny lefutását maga a lord is végignézte. Sőt, harmad vagy negyednap személyesen ment el a yankeek zokéklubjába, hogy azt a huszezer dollárt, amely a verseny első díja volt, fölvegye.

Az amerikai zokéklubban ortodox szokás, hogy nem csekket, hanem készpénzzel fizetnek. Így tehát becsomagolták a huszezer dollárt. A csomagot keresztülkötötték, lepecsételték és átadták a lordnak, miután a borítékra ráírták a főúr nevét és összes címeit.

Mivel a nagy forgalom miatt Newyorkban már régóta a leglassabb közlekedési eszköz az autó, lord Derby földalatti villamoson igyekezett haza a Claridge hotelbe. A huszezer dolláros csomagot szépen maga mellé tette az ülésre, aztán mint igazi nagy urhoz állik, elfelejtkezett az egész bagatellügyről és amikor kiszállt, ott felejtette a pénzt a villanyosban.

A lord hidegvérű ember, csöppel sem izgult föl, amikor otthon a szalldában észbe jutott, hogy mi történt vele? Legyintett kezével — „több is veszett Mohácsnál!” — mondta angol áttételben. És még azt a fáradságot is sajnálta, hogy az esetről jelentést tegyen a rendőrségen. Nem bízt embertársainak tisztességében. Nem hitte, hogy akadjon olyan bolond, aki a gazdáját keresni a villanyoson felejtett huszezer dollárnak.

Igen nagy volt a meglepetése tehát, amikor másnap egy pulloveres, sport-sapkás, vidám amerikai portást vezető eléje a butler.

A fiatal ember megbillentette a sapkáját:

— Én John Smith vagyok. Maga lord Derby.

A lord bölintott.

— Na, akkor a magáé ez a holmi, a villanyoson találtam! — mondta a fiú és elhúzta a csomagot.

A másodnap hideg arccal nyugt a csomag után. A fiú hirtelen visszahúzta a kezét:

— Várjon csak! Még nem adom oda. Hátha maga egy másik Derby? Mondja meg előbb, mi van a pakkbán?

— Huszezer dollár! — válaszolta szemtelenül a lord.

Az amerikai fiú nevetni kezdett:

— Tartsa bolonddá az öregapját!

— Nem hiszi? — mosolygott lord Derby.

— Persze, hogy nem. Fogadni mernek öt dollárba, hogy hazudott!

— Tartom! — szögezte le a szót az angol.

A csomagot kibontották, megszámozták a pénzt.

John Smith megvakarta a fületövét:

— A jene egye meg, nagy mázlija van magának, az már egyszer szent!

— és elökaparván az öt dollárt, a pénzt az asztalra tette, ő maga pedig megbillentve sikkant, bosszusan távozott Derby lord lakostályából.

A hallban a portás elállította a fiatal ember utját:

— John Smith? — kérdezte.

— Igen! — jelelte a fiú.

A portás valami csomagot nyomott a markába:

— Lord Derby küldi ezt önnek hálaiból, mert olyan vidám negyedóra szerzett neki!

A csomagban a zokéklub huszezer dollárja pihent.

Szipál műtermében művészi Piac-u. 44

menyasszonyi fényképek

Forradalmi újítások a nyersanyagok felhasználásában

Felhőkarcoló „Nirosta” acélból. — Az üvegkorszak felé. — Operációk termek üvegből. — Papír teljespalackok.

Egy roppant érdekes s igen meszszeható jelentőségű változást élünk át jelenleg kulturánk természetében, amely ugyan nem jár olyan nagy lármával, mint egyik-másik politikai összecsapás, mégis bizonyosan tovább fog élni a történelem emlékezetében, mint emezek.

Minden emberi kultur-korszak, — amint azt az őskortan tanítja, egy-egy anyag használatához fűződik: első volt a kőkorszak, aztán jött a bronz- és vaskorszak. Nos, ilyen jelentős változást élünk ma át: kulturánk alapanyagát változtatjuk meg. Lassanként áttérünk a vas és kő használatáról teljesen az acél és az üveg használatára.

A nagy világvárosok, amelyekben a technikai fejlődés legelő jár, már nyilvánvalóan mutatják az acél és üveg korszakának kezdetét: a fa és a kő, mint építkezési anyag, mindinkább eltűnik a helyét elfoglalja az acél és az üveg. S amennyiben a fa és a kő megmarad annyira át dolgozva kerül alkalmazásra, hogy alig lehet ráismerni.

Nemrégiben beszámoltunk arról, hogy Franciaországban vasburkolatú utakra kisérletetnek a kőutak helyébe. Most pedig Amerikából egy tiszta acélból készült felhőkarcoló hírt kaptuk.

Tulajdonképpen a mai modern épületekben már egyáltalában kis szerepet játszik a kő és a föld, a régi korok emberének két fő építési anyaga. Egy kiállítási csarnok csak nem egészen vashól, acélból és üvegből készült; téglá és egyéb, földdel rokon anyag, csak mint töltelék talál bennünk alkalmazást. A víz mindig vas és acél s kifelé a vasrészek közét is többnyire egészen üveg tölti ki. Hogy eddig a vas és acél részeket többnyire berakták s így az épület acéljellege nem mutatkozott annyira meg, mint amilyen már valójában volt, annak oka, hogy a vas és az acél is könnyen rozsdásodik a levegőn s ezt kellett a berakással elkerülni.

Husz évvel ezelőtt azonban a Krupp gvár egy laboratóriumában felfedezték

a nem rozsdásodó acél gyártását, ami most már lehetővé teszi a valódi acélházak építését.

Először Düsseldorfban épült a „Nirosta”-ból egy kiállítási csarnok, — majd Hamburgban néhány üzlet-helyiség; az üveg és a ragyogó acél segítségével bámulatos fény- és reklámhatásokat lehet kihozni. Ez indította arra az amerikai híres Chrysler autómobilgyárat, hogy új newyorki felhőkarcológóját ilyen Nirosta-acélból építsék fel. A 68 emeletes és 250 méter magas épület nemcsak túl fogja szárnyalni az összes többi felhőkarcológót, hanem a nem rozsdásodó acélból készült torny napos időben száz kilométeres körzetben fog ragyogni Newyork körül.

Az új épületet úgy konstruálják meg, hogy vízszintes vonalak egyáltalában nem, csak függőleges, felfelé törő vonalak legyenek rajta kívülről láthatók. S ezeket a vonalakat mindenütt ragyogó Nirosta acél fogja meg jobban kihangsúlyozni, úgy hogy lendületesebb és felemelőbb hatású lesz, mint egy középkori góthikus katedrális.

Az acél mellett az üveg nyer mind nagyobb fontosságot a modern építkezésben. Nemesak mint ablak mint fényt áthocsátó anyag, hanem több alkalmazásban is. Például, mint tető, cserepelt helyett. Ma már gvári műhelyeket csarnokokot többnyire csak üveglapokkal fednek s egyre gyakoribb lesz az átlátszó és át nem látszó üvegfalak alkalmazása is.

Különösen alkalmas az üveg tömör, át nem látszó formájában hézagatlan burkolásra. A téli berlini

üvegkiállításán lehetett látni teljesen üvegből felépített laboratóriumokat és operációstermeket.

Az üvegfal óriási előnye az egyforma világítás mellett a szinte végtelen tartósság (az üveg alig kopik), tökéletes tisztántarthatóság, ami különösen egészségügyi építkezések céljaira teszi alkalmassá. A tiszta, fehér, fényes fal nem jó a szemnek s opak (átmenlatszó) üvegből igen kellemes szürke falat tudnak előállítani amely pihentetőleg hat. S minthogy nem kopik, nem porlad, nincs por a szoba levegőjében, nem ütődik le, egyformán szép és új marad mindig.

S az üvegfalu szobában nincs többé szöglet, mindent le lehet gömbölyíteni az ajtók, az ablakok szegleteit, magukat a szintén üvegből levő ajtókat és ablakokat. Mert az ajtó és ablak rá-mák is lehetnek üvegből s ahol két üveglap találkozik, gummiszélet teszi tökéletessé az összeillesztést. Használ-nak alumíniumot, vagy bronzereteket is az üvegszobákban, ami esztétikailag különösen nagy lehetőséget nyújt. Brunnó Pál kiállított üveg-operációs terme, pl. valósággal meszerű, új belsőarchitektúra, amely eddig legfeljebb a meseillusztrációk fantáziájában élt s most a közeli jövő egyik építészeti lehetősége.

Az opak üveget ma is már általánosan használják konyhák, éttermek, toillettek, minden olyan helyiségek ki-képzésére, ahol a tisztántarthatóság nagy szerepet játszik. S minthogy az üveg nagyserű alakíthatósága miatt fémkeretekre sem igen lesz szükség, esetleg nemsokára, egy nagy ugrással, nemesak a vaskorszakot hagyjuk

el az építkezésben, hanem magát a fémkorszakot is és belépünk az üvegkorszakba.

Múltsátságos viszont, hogy egyébb területeken pedig az üveget szorítja ki egyébb anyag. Még pedig a papír. Kirándulásra papírpoharakat és papír-üveget ma már minden német vasúti állomáson lehet kapni. Nem olyat, ami egy használatlaltal tönkremegy. Az már régen ismeretes volt. Hanem „komoly” poharat, amelyet éppen úgy lehet használni, mint az üvegpoharat, azzal a különbséggel, hogy nem lehet eltörni. S az

Egyesült-Államokban a tejet ma már legnagyobbbrészt ilyen papírpalackokban szállítják házhöz, egyedül Newyorkban naponra 6 millió papírpalack tejet hordanak széjjel.

Egészségileg nagy előnye ezeknek a papírpalackoknak, hogy csak egyszer lenet őket használni, s így nem lehetnek piszkosak. Egyébként tovább marad a tej hővében is bennük, mivel tudvalevőleg a papír rossz hővezető. S elmarad az üvegek tisztítása, mi jelentékeny költségmegtakarítást jelent.

A papírpalackoka ott a helyszínen készíti a gép, közvetlenül a megtöltés előtt.

Ugy, hogy a palack elkészítése, megtöltése és elzárása automatikusan történik, egy munkafolyamatban.

Mindenesetre három gép szükséges hozzá: Egy, amelyik a palackokat csinálja az ivpapirokból, egy másik, amelyik paraffinnal impregnálja s egy harmadik, amelyik megtölti.

Ime néhány példája annak az átalakulásnak, amely előtt állunk: nem sokára alig lesz anyag, amelyet a régi megszokott formájában használnánk fel. Az emberiség fokozatosan jön rá, hogy a rendelkezésre álló nyersanyagok tulajdonképpen hogyan és milyen célokra használhatók ki a leg-gazdaságosabban.

Uj rend az adóbehajtásoknál

A pénzügyminiszter új adóbehajtási rendeletet bocsátott ki. A rendelet tartalmazza az adórendezésekre, valamint a késedelmi kamatoknak és az adóbehajtási illetékeknek mérséklésére vonatkozó rendelkezését.

A rendelet végrehajtási útásával egyidejűleg külön intézkedett a pénzügyminiszter a közadók behajtása során az egyes helyeken elkövetett szabálytalanságok megszüntetése iránt.

Uj intézkedések közé tartozik többek között az a rendelkezés, mely szerint a végrehajtó közegek kötelesek a zálogolást megelőzőben az adóhátralékosokat mindenkor írásbeli

úton is tartozásuk kiegyenlítésére figyelmeztetni. A zálogolásnál a mentesség és a legméltányosabban elbírálni és a zálogtárgyak őszehordását megelőzőben ismét figyelmeztetni a hátralékosot, hogy módjában legyen tartozását rendezni. Részletesen szabályozza a rendelet a zálogtárgyak őszehordása körül kövendő eljárást és főleg a zaklatászerű eljárások megszüntetése iránt intézkedik.

Végül módot ad a rendelet arra, hogy az adózók saját adószámlájukról részletes negyedévenkénti számlakivonatot kérhessenek.

Eltűnt a Helvétia részvénytársaság igazgatója

Budapestről jelentik: A budapesti főkapitányságon a délelőti órákban egy rejtélyes háttérű eltűnés ügyében indult meg a nyomozás, Szundy Sándor 39 éves részvénytársasági igazgató néhány nappal ezelőtt eltűnt. Hozzá tartozói semmi közelebbit nem tudnak róla. Kutattak utána, de mikor ez a nyomozás eredménytelen maradt, a rendőrség közbelépését kérték az eltűnt igazgató felkutatására.

Szundy Sándor ismert, jó családból származik, apja gimnáziumi igazgató volt Makón.

társaság a református papok ruházati és pénzügyi ügyeit intézte. A részvénytársaságnál igen nagy buzgalommal dolgozott és minden lehetőt elkövetett, hogy az utóbbi idők gazdasági nehézségei mellett a cég megállja a helyét, úgyhogy eltűnése teljesen érthetetlen. Eddig semmi hyoma sincs.

Szundy Sándor az alapítás óta a Helvétia Részvénytársaság alkalmazásában állott. Régebben könyvelő és cégjegyző volt.

„Magyar sors” című könyve, — Szalacsy Rác Imrénnek minden könyvkereskedésben kapható.

A Polgári Gazdakör bálja

A Debreceni Polgári és Gazdakör 1930. évi január 11-én az Arany Bika dísztermében Kiss Béla zenekara közreműködésével házatapja és könyvtára javára zártkörű bált rendez. Jegyek előre válthatók a kör helyiségében. Piac ucca 7. sz. Belépti-díj személyenként 4 pengő, páholy 20 pengő és a vigalmi adó. A bál kezdete este fél 8 orakor.

Fővédnök: gróf Bethlen István miniszterelnök, Debrecen sz. kir. város díszpolgára és országgyűlési képviselője.

Védnökök: Dr. Baltazár Dezső, a tiszántúli ref. egyházkerület püspöke, dr. Hadházy Zsigmond, Hajdu vármegye és Debrecen sz. kir. város főispánja, dr. Magoss György Debrecen sz. kir. város ny. polgármestere, dr. Sz. Kun Béla felsőházi tag, egyetemi tanár, dr. Vásáry István Debrecen sz. kir. város polgármestere, dr. Vargha Kálmán felsőházi tag, m. kir. udvari tanácsos, Gazd. Akad. igazgatója.

Bálbizottság tagjai: Balogh István elnök, dr. Ecsedy István társelnök, id. Horváth János társelnök, Jóna István társelnök, Jóna János társelnök, Mike János társelnök, Papler Pál társelnök, Polgáry István társelnök, Polgáry József társelnök, Vásáry József társelnök, Balogh József, id. Kertész István, id. Kertész László, Mócz András, id. Pásztor Gyula, Polgári András, Polgári Miklós, Öry István, Öry Mihály, Rácz József, dr. Veress Geza, Vértessy Gábor, Zöld János alelnökök, Agárdy Lajos, Szabadszállásy István pénztárosok, Buray Ferenc, Sőregi István, Tóth Mihály, Zöld László ellenőrök, ifj. Bakóczy Mihály, ifj. Balogh István cigányvajdák, Balogh László, ifj. Kertész László, Pásztor Ferenc, Vajda István főrendezők.

Statisztika a százévesekről

Newyorkból írják, hogy az amerikai sajtó egyrésze körkérdezt intézett olvasóihoz annak megállapítására, hogy közülük melyik érte el a századik életévét. A válasz meglepő volt, mert kiderült, hogy az olvasóközönség legnagyobb része rendkívül hosszúéletű és hogy annak 23 százaléka elérte a 100. életévét. A százévesek közül, akik között igen sok a férfi és kevesebb a nő, legtöbben kifejtették nyilatkozataikban, hogy hosszú életüket méltó életmódjuknak köszönhetik, de többen meglepetésszerűen azt hangoztatták, hogy hosszú életüket az erős dohányzásnak tudják be. Akadtak a százévesek közül korhelyek is, akik a nyíltan bevallott kicsapongásuk és torkoskodásuk ellenér is elérték a magas életkort, de egybehangzóan valamennyien megállapították a patriárikák közül, hogy a hosszú élet legfontosabb előfeltétele a szervezetnek kellő módon való pihenetése, vagy az, hogy bármilyen munkateljesítmény után sohasem szabad megfellebbezni az alvásról.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztít.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Uránia jelenti:

Már itt van a hangos gép.

de még nem készültünk el a szerelésével.

Miután csak jól kipróbált és tökéletesen szabályozott beszélőgépet nyújtunk, még legalább tíz nap és éjszaka munkájára van szükségünk, hogy tökéletes

éneklő, zenélő, beszélő

filmjeinket bemutathassuk.

Ezért Sylvester éjszakai előadásunk

műsora még néma, de sikere hangos lesz. — Az év utolsó napján három előadás. F 17 és fél 9-kor a rendes műsor (Mosjoukine). 11-kor éjszakai előadás: 1 nagy vigjáték, 3 kis bohózat és 3 fővárosi artista, akik közül az egyik **KUTYA**. — Malacsorsolás! — Ujévi köszö tő. — **Rendes helyárad.**

Ujévtől kezdve tilos a szövekekkel való házalás

A kereskedelemnek régi panaszja a házalással és megrendelésgyűjtéssel kapcsolatos sok visszaélés. Ezeknek a visszaéléseknek megtorlását és olyan intézkedés megtételét sürgeti már régóta a kereskedelem, amely lehetővé teszi a házalással összefüggő tulkapásokat. Ebben az irányban a kereskedelmi kormány részéről már bizo-

nyos intézkedés történt is, amelyben figyelemmel a textilkereskedelem fejlettségére, 1930. január 1-től egész Magyarországon tiltották a férfi- és fiuszövegekkel való házalást. A kereskedők az utólagos megtorlás helyett olyan generális intézkedést kívánnak azonban, amely megelőzi az ilyen visszaélések elkövetését.

Románia és Oroszország

Páris, dec. 28. A lapok moszkvai jelentése szerint orosz politikai körökben meglepetéssel veszik tudomásul, hogy a román jegyzék átadása kapcsán Herbert francia nagykövét és Litvinov népbiztos között lejátszódott jelenet ama magyarázatát, hogy Romániát mint másodrendű hatalmat kezelje. Orosz félhivatalos hírek szerint — igaz ugyan, hogy Oroszország Amerika hasonló jegyzékét elfogadta, e jegyzéket azonban még a kínai—orsz tárgyalások előtt nyújtották át. Míg Románia jegyzékét akkor közzölték, amikor a kínai—orsz ellentét csaknem teljesen elintézték, és így a jegyzék teljesen felesleges volt. Bár Amerika és Oroszország között nincsen diplomáciai kapcsolat, a két ország között a pénzügyi kapcsolatok igen élénkek és amerikai katona sohasem tartott elfoglalva orosz területet. Érthető tehát, hogy Oroszország az Egyesült Államokkal szemben látszólag kedvezőbb magatartást tanu-

sított mint Romániával szemben, amely még mindig elfoglalva tart bizonyos vitás területeket, mely kétségtelenül az orosz-birodalomhoz tartozik. Románia mindig vonakodott a népszavazás elrendelésétől. — Mindazideig, míg ez az önkényes helyzet fennáll az orosz kormány tartózkodni fog minden román jegyzék átvételétől.

POKOLGÉP A KOLÓZSVAR—BRASSÓI VASÚTVONALON.

Bukarest, december 28. Tegnap reggel távirathat értesítették a Cfr. vezérigazgatóságát, hogy a brassó—kolozsvári vonalon. Homorod közelében levő Kaesa állomáson a sínek között pokolgépet találtak. A kiszállított bizottság megállapította, hogy a pokolgép 650 gramm súlyú, kancsuk-burkolattal ellátott szerkezet. Nem sikerült még megállapítani, hogy milyen anyaggal van megtöltve.

A merénylet minden valószínűség szerint a Rapid vonatot akarták felrobbantani, amely teljes sebességgel szalad át ezen az állomáson. A vizsgálat megindult.

Közérdekű levelek

A cseléd korzóról.

Tapasztalhattuk az utóbbi időben, hogy vasárnap délután a „cseléd korzó“, amely eddig a Piac utca páros oldalán volt, most áttért a másik oldalra, s ezzel megakadályozták, hogy mi is (tisztviselők, kereskedők, polgárok, stb...) ezen az oldalon korzózjunk.

Nem lenne érdektelen lépéseket tenni az iránt, hogy a „cseléd korzó“ a régi helyére kerüljön.

Aláírás.

HANY ÉVIG ÉLHETNEK A FÁK?

Berlinből írják, hogy az ottani Természettudományi Múzeum vezetősége legutóbb érdekes kimutatást közölt a fák élettartamára vonatkozóan. — A kimutatásban megállapítják, hogy a fák közül a leghosszabb ideig a lucfenyő él, amelynek életkora átlag 5—700 esztendő. A fenyőfák családjába tartozó többi fa, mint pl. a vörösfenyő, szintén rendkívül sokáig él és kora egyes esetekben meghaladja a 3—400 évet is. Ezeket követik a nálmák, amelyek szintén 420 évig is élhetnek, mögöttük sorakoznak fel a tölgyek 300 esztendő élettartammal, a platánok, bükkfák és nyírfák 200—250 év élettartammal. Átlag száz évig élnek a szederfák, nyárfák, gesztenyefák és még több más növény. Természetes, hogy itt is akadnak kivételek, amelyek megerősítik a tudományos kutatások általános szabályait. Az ugynevezett majomkenyérfa például több mint 800 évig is él, az északafrikai sykomorék és olajfák élettartama pedig átlag 600 év.

Zongoratuaidonosok

figyelmebe.

Hermel J., Sas ucca 2. nan olást és javítást vállal

Símai Tivadar csukott bőrautóink új softőrünk által megrendelhető VRRFS-U 4 Telefon 1613

Haiti szigetén halott négereket dolgoztatnak a cukornád ültetvényeken

Egy amerikai író leleplezése a haiti-i varázslók szuggerált áldozatairól.

Haiti, december 28. Az Antillák gyöngyét, Haitit, a „varázslat szigetét”-nek nevezik. Egy fiatal amerikai író, M. W. Seabrook több évet töltött a boszorkányosság és varázslat szigetén és a nép ajkáról szedte össze az ezer éves mondákat és tradíciókat. Ezek a mondák szoros összefüggésben állanak a nyugatafrikai négerek vallásos mondakörével, aminek magyarázata az, hogy az Antillák lakosságát erről a vidékről vitték a szigetekre a rabszolgakereskedők. Vallásuk a „Wodu” vallás, amelynek titokzatos szertartásai nagyon gyakran önkínzások s vérengzések között folynak le. Seabrook tapasztalatait egy könyvben megírta és a könyv többszáz ezer példányban fogyott el Amerikában. — Leírásából vesszük ki az alábbi részeket, mely arról szól, hogy a haiti-i varázslók gyakorta feltámasztják halottaikat és a maguk hasznára dolgoztatják.

Kilenc halott néger munkát kér.

— 1918 tavasza nagyon bő cukornádtermést hozott. A cukornád-feldolgozó telep, mely saját ültetvényeinek termését dolgozta fel, magas bért ígért az újonnan felveendő napszámosoknak. Egész családok, asszonyok, gyermekek érkeztek mindenfélől a sikságról és a hegyek közül, hogy munkára jelentkezzenek. A jelentkezők között egyszer beállított egy öreg néger is, aki egy libasorban haladó négercsoportot vezetett. A csoport tagjai vontatott léptekkel és automatákhoz hasonló, kifejezéstelen arccal, merev és üres tekintettel állottak meg és semmi feleletet nem adtak amikor a nevüket kérdezték. Az öreg néger megmagyarázta, hogy ezek a jölelkek a messzi Ördöghegyről jöttek, ahova

nincs semmi összeköttetés és akik nem ismerik a lapályos vidék nyelv-járását. Ezek az emberek — magyarázta tovább — megijedtek a gyár zugásától és füstjétől, de az ő vezetésével keményen fognak dolgozni odakünn a mezőkön. — Azt kérte, hogy ha csak lehet, a legtávolabbi mezőkre küldjék őt a csapatával együtt.

A „zombik”.

— Valóban ez volt a legjobb megoldás, mert ez a kilenc tagból álló néger banda egyetlen tagja se volt élőlény. Szegény „zombik” voltak, a melyeket az öreg néger felesége segítségével sírjaikból életre hívott és a saját javára akarta dolgoztatni. Az öreg néger tisztában volt azzal, hogy ha az ő csapatának bármelyik tagját még életben levő apja, vagy testvére felismerné, úgy talán az életét is kockáztatná a kalandon. — Egyszóval elküldték őket a legtávolabbi cukornádmezőkre, ahol sátrakat vertek maguknak és úgy éltek, dolgoztak ott, mint egy külön család. De amíg a többi munkások estenként összegyülekeztek a tűz mellett, hogy elfogyasszák bőségesen fűszerezett vacsorájukat, addig az öreg néger és felesége csak két fazekat tett a tűzre. Az egyikben maguknak főztek, a másikban pedig a zombiknak, még pedig egészen különleges módon. Köztudomású dolog ugyanis, hogy a zombiknak sem sós ételt, sem húst nem szabad adni. Az ő számukra minden fűszertől mentes eledelet főztek.

— Szombat délutánként az öreg néger felvette a csoport munkabérét, a munkaadó pedig nem törődött azzal, hogy ezt a munkabért miképpen osztja fel. A munkabér felvétele után az egyik szombatban az öreg

néger, a másikon a felesége látogatott el a telepre, ahol végignézte a kakasviadalt. Egyikük azonban min dig ott maradt a zombikkal, hogy elkészítse számukra a fűszertelen eledelet és hogy vigyázzon rájuk.

A „ZOMBIK” MEGJELENNEK EGY BUCSUN.

— Egész február hónapban minden ment minden, amikor egy háromnapos ünnep hosszú szabadságot adott a munkásoknak. Az öreg néger, akinek zsebe tele volt pénzzel, elhatározta, hogy ellátogat a kikötőbe és feleségének alaposan a lelkére kötötte, hogy szigorúan vigyázzon a zombikra jutalmul, — mint ígérte, — maj a felesége fog elmenni hamvazó szerdán a kikötőbe. Amikor azonban elkövetkezett a vasárnap, az öregasszony nagyon egyedül érezte magát a végtelen mezőkön. Magsajnálta a szegény zombikokat is. „Talán — gondolta, — megörlődne ha elvinném őket a telepre és végignéznék a körmenetet. Bizonyára nem fogja őket felismerni senki sem, hiszen a telepről az odaválsóiak mind a kikötőbe mentek”. Alapjában véve az öregasszony maga szeretett volna résztvenni a körmenetben. A fejére kötött egy sokszínű fulárdsejtemet, — felkeltette álmukból a zombikat és vízbenfőtt banánt adott nekik, aztán elindította őket a telepre. A csoport tagjai, az asszonyok és férfiak sorba álltak és közömbösen, kifejezéstelen arccal, libasorban követték a ríktőfejkendős öreg négerasszonyt. — Az öreg asszony útközben megállott és imádkozott, Legba Isten primitív szobra előtt, majd a következő útfordulónál letérdelt és keresztet vetett egy útszéli keresztnél.

A FATÁLIS SÓS Mogyorók.

— Így érkeztek meg a telepre, — amelynek a közepe egyúttal vásártér volt. A zombik egy csoportban leültek és nyitott szemmel bámultak, anélkül hogy bármit láttak volna. Eközben megszólalt a harang és a pap házából elindult a körmenet. Az öreg négerasszony a telepesekekkel együtt letérdelt a körmenet útvonalán. A zombik tovább ámultak, anélkül, hogy bármit is láttak volna. Dél tájban különböző édességekkel árúsok és árúsnők kalandoztak a tömeg között, fűgét, banánt és datolyát kínálva. De ezenkívül narancsot, szárított halat és fűszerezett italokat is árultak. Az öreg négerasszony kiválasztott magának egy izletes halat és miközben falatozni kezdett, megsajnálta a szegény zombikat, akik mégis csak hűségeen dolgoztak neki és férje után. Azt gondolta, hogy nem származik abból semmi baj, ha egy-két zacskó mogyorót vesz a számukra. Arra azonban nem gondolt, hogy ezek az amerikai mogyorók meg voltak sózva. Amint odaadta a szegény zombiknak, azok mindjárt megéreztek a sót és abban a

pillanatban tudatára ébredtek az ő halott mivoltuknak, éktelen üvöltésben törtek ki és futni kezdtek a hegyek felé.

A HOLTAK VISSZATÉRNEK A SIRBA.

— Senki sem mert megállítani őket, mert ekkor mindenki felismerte róluk, hogy közönséges hullák és ők maguk is tudták ezt magukról. Nemsokára elütek a hegyek irányában. Libasorban haladva, hajnal tájban elértek az Ördöghegyre és az Ördöghegy lakói ki az apát, ki a testvért, ki a leányát ismerte fel bennük. Nyomban rájöttek arra, hogy ezeket a zombikat a varázslók keltették fel a sírjaikból, mások azonban csodát láttak a dologban és siettek átölelni a hozzátartozóikat. A zombik azonban nem ismerték fel hozzátartozóikat és keresztül haladva a falun elértek a temetőbe, ahol mindegyik felkereste a maga sírját és kaparni kezdtek a földet, meg a sírkövet. Ugyanekkor azonban a sír érintése pillanatában a testük összeomlott és csak a csontok maradtak meg belőlük.

A BOSSZU.

— Ekkor a zombik hozzátartozói eltemették őket ismét, azután pedig összeültek éjjel és elhatározták az öreg néger valamely ellenvarázslattal zászlót megtöltötték tüvel, gombostüvel, kecskeszőrrel és vérbemártott kakastollal. De attól tartva, hogy az öreg néger valamely ellenvarázslattal hatálytalanítani tudja ezt a halálos ítéletet, meglesték az úton és dorongokkal bevették a fejét.

Az amerikai író ezután könyvének további részében megmagyarázza, — hogy szinte csaknem az lehet mondani, hogy a néger varázslók valóban halottakat keltenek fel sírjaikból és dolgoztatják őket a maguk javára. — A haiti büntetőtörvénykönyv 249. paragrafusa világosan megmagyarázza a dolgot. — „Gyilkosságnak nevezendő és minősítendő minden olyan cselekmény, amely a teljes halál beálta nélkül, hosszú, letargikus álmot idéz elő. Ha valaki ilyen letargikus álomba szuggerált egyént eltemettet, gyilkos, még akkor is, ha a halál valóban nem állt be”.

A haiti varázslók titka tehát abban áll, hogy a halálhoz hasonló letargikus álomba kergetik kiszemelt áldozataikat és azután kriptaszerű sírokba eltemetik őket és egy-két hét múlva ezeket a halottakat ténylegesen felébresztik álmukból és dolgoztatják őket a saját hasznukra.

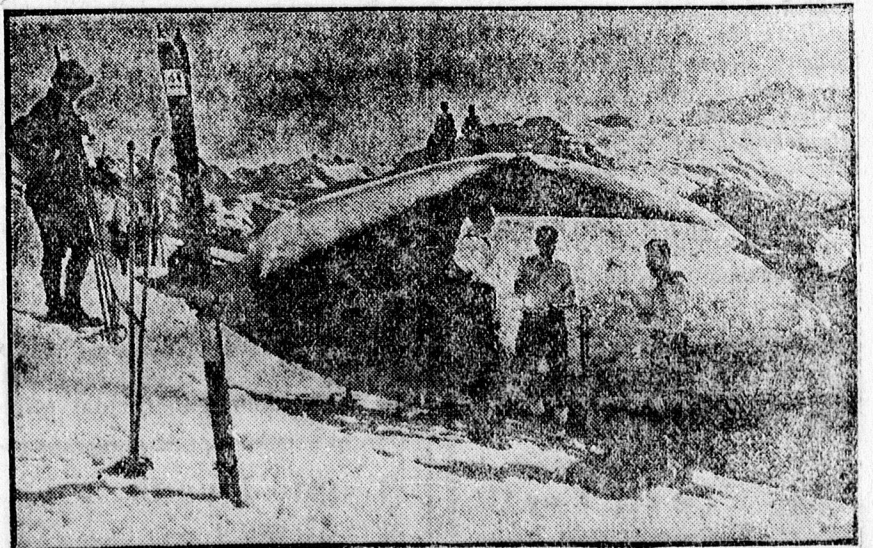
x A világhírű Meinel-kávé eszményein főnök, teljes aromája kiválóan érvényesül cégünk különlegességében, a mi kávécsokoládénkban, Meinel Gyula kávébehozatala és csokoládégvára.

Betlehemesek Debreczenben.

Tél a Nagyardon.

Téli sportélet Davosban.

Ujévre

hasznos ajándékot vegyen. — Retikül, aktatáska pénz-, cigaretta és szivartárcák mélyen leszállított árban. 000

Feuermann bőröndös
Piac-u. 26. szám (Gambrius átjáró).

A magyar méhészet fejlődéséért

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara méhészeti szakosztályának ülése. —

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara legutóbbi közgyűlése alkotta meg a kamara méhészeti szakosztályát, melynek tagjai sorába a Tiszántúli legkiválóbb méhészeti szakértőit és a legjelenebb gyakorló méhészeit választotta meg és hívta a kamara méhtenyésztési fejlesztő munkássága elősegítőül.

Folyó hó 28-án tartotta a méhészeti szakosztály első ülését a kamara székházában dr. Rácz Lajos m. kir. gazdasági főtanácsos, szakosztályi elnök elnöksége alatt, melyen báró Buttler Sándor szakosztályi alelnök, Varga László kamarai titkár, szakosztályi előadó és a szakosztály tagjai is nagy számmal vettek részt.

Dr. Rácz Lajos elnöki megnyitójában üdvözölte a megjelent szakosztályi tagokat, kérve, hogy a legjobb lehetőségük szerint támogassák a kamara méhészeti irányú törekvéseit, tanácsaikkal és kezdeményezéseikkel segítsék elő a méhészetfejlesztés érdekében megindítandó kamarai akciókat.

Majd ismertette a kamara eddigi munkáját, amely első időkben főleg a méhészeti szakismeretek széles körben elterjesztésére irányult.

Alföldi Magvető címen indított szakönykiadvány sorozatában 1927-ben adta ki örösi Pál Zoltánnak a méhek költésrothadását ismertető munkáját, mint utmutatót e legveszedelmesebb méhbetegség megelőzésére, felismerésére és ellene védekezésére. Több méhészeti szakkiadványt vett meg és adott ki nagyobb számban. Mézinséges években a földművelésügyi kormánytól méhbeteg cukor kiutalását eredménynyel kérelmezte a kamara. A múlt téli méhbetegségekre is súlyos fagykárosodást jelentő időszak után a földművelésügyi kormányzathoz felterjesztéssel fordult kamaránk, hogy kedvezményes és ingyenes rajkiosztással enyhíttessék a méhésztársadalmat ért csapás súlya és segítsék elő a Tiszántúli méhészetének regenerálását.

Speciális méhészeti tanfolyamokat is rendezett az elmúlt években a kamara azon községekben, ahol a méhészet iránt leginkább tapasztalt érdeklődést.

A méz értékesítésének elősegítésére a Tiszántúli Körzeti Mezőgazdasági Hitelesítővétel nélküli eszközölte ki a kamara, hogy áruosztályának üzletkörébe vonja be a mézkereskedelmet is.

Legjelentősebb azonban a kamara akciói között azon áldozatos munka, mellyel a kamara kisujszállási kísérleti gazdaságában megszervezte méhészeti osztályát, melynek keretében nem csupán a fokozatosan beállítandó 200 családra tervezett minta-méhese és annak legmodernebb felszerelése, de a mézelővirág botanikai kert és mézelő-növénymag elszaporító telep is már egy rövid év alatt üzembe beállítottak. Jelenlegi állomány 27 méhcsalád.

A kamara kisujszállási mintaméhese a méhészeti tudományos és gyakorlati kísérletezés színtere, a mézelővirág botanikai kert célja az éghajlatunk és talajviszonyaink között leginkább díszlő mézelővirágok megállapítása, kikeresése azon növényeknek, amelyek virágzásai idejükkel legalkalmasabbak a fő mézelési időszakok közötti mézinséges időszakok áthidalására s a mézelési lehetőségek minél állandóbbá és tartósabbá tételére.

A mézelő növénymag elszaporító telepen a legjobbnak bizonyult növények magvait azon célból szaporítja el a kamara, hogy a növényeket kerületszerte a méhészkedők körében elterjeszthesse. Az egyes növények elszaporításához szükséges magmennyiséget magkiosz-

tási akcióval fogja a kamara lehetővé tenni.

E munka továbbfolytatásához és ki-fejlesztéséhez kéri a szakosztályi tagok támogatását.

Az ülés következő pontja örösi Pál Zoltán tanár, szakosztályi tag beadványának ismertetése volt, melyet örösi Pál Zoltán személyesen adott elő.

A méhek nosema betegségének leírását és ismertetését tárgyalta kiváló szakszerűséggel és önálló kutatásai alapján, majd a kamara által végrehajtható akciókra tette meg javaslatait. Elsősorban a méhészeti legfontosabb szakkérdések röpiratok útján elterjesztése lenne fontos, különösen a méh betegségeinek ismertetői lennének sürgősen szükségesek, mert a fertőző méhbetegségek egész vidékek egészséges méhállományára veszélyes.

A m. kir. méhészeti felügyelői és szaktantói karnak tudományosan továbbképzése érdekében is közbenjárás lenne szükséges a kamara részéről, — amint az külföldön történik.

A járványos méhbetegségek ellenőrzésére a méhészeti felügyelők mikroszkóppal ellátása lenne szükséges, hogy a helyszínen eszközölhesék a szükséges vizsgálatokat, tehát a méhek egészségügye ne csupán a méhészek általi bejelentésekre utaltan ellenőriztessék.

A betegségben elpusztult méhcsaládok értékes lépéptípményei megmentése érdekében a lépek fertőtlenítésére kell törekedni, amelyre a módot amerikai kutatók már megtalálták és éppen hazánkban elsőként folytak e módszerrel kísérletek. E cél érdekében központi lépfertőtlenítő telep létesítése lenne indokolt. Ugyancsak a használt méhalkások forgalmának szabályozása is a fertőtlenítéssel lenne egybekapcsolandó.

A méhtenyésztés tudományos kutatásai szolgálatára tudományos intézet létesítése lenne megoldandó feladat.

A méhkereskedelem szabályozására tért ki ezután az előadó, majd a méh-vándorlás szabályozása érdekében szükségesnek látszó intézkedésekre vonatkozó javaslatait terjesztette a szakosztály elé.

Dr. Rácz Lajos szakosztályi elnök, mint a kamara igazgatója is részletes felszólalásában az előterjesztett javaslatoknak a kamara részéről valószínűsítését annál is inkább ígérheti, mert jó részt máris programjába vette a kamara e kérdések kielégítő megoldására törekvést. Kiváltképpen a méhészeti élet-tani kutatások eszközzésére hivatott tudományos intézet létesítése látszik nehezen megoldható feladatnak, de a kamara erre is már évek óta törekszik s most a Tisza István tudományegyetemmel karöltve talán mód fog nyílni e régi terv valóra váltására.

Tihanyi István m. kir. méhészeti felügyelő értékes tájékoztató felszólalása után Hemző Lajos gimn. tanár (Karcag), a Karcagi Méhészeti Egyesület elnöke szólalt fel, üdvözölve a kamarát a méhészeti szakosztály megalkotásáért, kérve, hogy a többi kamaráknál is e nemes célok érdekében munka felvételét kezdeményezze. — Szükségesnek látja, hogy a már meglévő tudományos intézmények, elsősorban a természettudományokat művelő egyetemi fakultások, főleg a gyakorlati élet számára is dolgozzanak, tehát a méhészet is külön tudományos művelőket nyerjen az egyetemeken. Ezen tudósok által elért eredmények a köznek adassanak át.

A méhlegelőknél a fásítási program-

nál a mézelő fákra tekintettel és figyelemmel nagy szolgálatot tehet a méhészet fejlődésének.

Buzássy Péter Máv. főtiszt (Szolnok) a m. kir. méhészeti felügyelői kar számára nagyobb mozgási lehetőség engedélyezéséért szólalt fel. Rámutatott továbbá arra, hogy a vasutakra a mézelési lehetőségek biztosításánál szép feladat várna a vasuti területek mézelő fákkal betelepítése után. Mint a Szolnoki Vasutas Méhésztársaság elnöke intervenciót kért, hogy a Máv. igazgatóság jóindulattal és anyagi támogatással is segítse elő a méhésztársaságok épületeket, mint a más céllal alakult egyesületeket.

Dr. Tamássy Géza (Debrecen) felszólalása és örösi Pál Zoltán ismételt felszólalása a kaptárak és lépek fertőtlenítése kérdését világították meg részletesebben.

Kovács Imre (Berettyóújfalú) szakosztályi tag a biharmegyei méhészeti egyesület nevében üdvözölte a szakosztályt, a mézelő fák és cserjék ingyenes

kiosztásának a kisméhészek körében; így a mézelő virágú fák elterjedésének állami csemetekertekből államsegéllyel elősegítését tartja kívánatosnak.

Konkoly Géza (Debrecen) szakosztályi tag a szántóföldi növénytermesztésnél is a méhészet érdekeire figyelmet kér s ennek érdekében propaganda felvételét kívánatosnak tartja.

Dr. Vádrhelyi Zoltán (Debrecen) nagyméhésztársaság elnöke a kamarának a méhészeti szakosztály életre hívásáért s a méhésztársadalom háliját fejezte ki a kamara segítő törekvéseiről.

A magyar méhészet legfontosabb kérdéseit alapos tárgyaláson vitatta meg a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara méhészeti szakosztály. A felmerült sok megoldásra váró kérdésre megtalálta az irányokat, megállapította a célkitűzéseket, melyek fokozatos megvalósítását munkába veszi a kamara. A szakosztályi ülés eredményeit és a legsürgősebb teendőket dr. Rácz Lajos szakosztályi elnök összefoglalva, azon megállapítással zárta be az ülést, hogy egyike lesz a méhészeti szakosztály a kamara azon szakosztályainak, amely a legjobb és leghuzamosabb szolgálatokat fogja tenni azon ügynek, melynek érdekében életre kelt.

Január elsején életbe lép az új közlekedési rendelet

A gyalogjárók csak a járda bal oldalán közlekedhetnek. — A tulajdonos nevét feltüntető táblával kell ellátni a kerékpárokat. Minden kocsit is jelzőtáblával kell ellátni.

Mint ismeretes, a belügyminiszter rendeletileg szabályozta a közlekedés rendjét, amely rendelet 1930 január elsején lép életbe. A rendelet érdekessége az, hogy a gyalogosok közlekedését is szabályozza, amennyiben a gyalogosok csak a járda bal oldalán közlekedhetnek.

Ugyancsak érdekessége az új rendeletnek az is, hogy

a kerékpárokat nem rendszám-mal, hanem a tulajdonos nevét feltüntető táblával fogják ellátni.

A rendelet egyébként, amely a napokban falragaszokon is megjelenik, a következő újításokat tartalmazza:

A gyalogjárók általában csakis a gyalogjárón közlekedhetnek. Ahol járda nincs, az utszéle mellett az utnak legfeljebb egy méternyi sávján kell járni.

A közlekedés a menetirány baloldalán történik; szembe jövő gyalogjárónak balra kell kitérni, az előhaladót pedig jobbról kell megelőzni.

A gyalogjárón csoportokban haladni, vagy ott csoportosan áldogálni tilos. A gyalogjárón nagyobb terjedelmű, továbbá a gyalogosok ruhájának beszennyezésére, a közlekedés zavarására, vagy a személy és vagyon veszélyeztetésére alkalmas tárgyakat vinni tilos. Az uttesteken mindig a legrövidebb átkelést biztosító derékszögben kell áthaladni. Gyermekek, kocsik és kézikocsi a gyalogjárón csak egyenként, egymásután, a gyalogosokra vonatkozó rendelkezések szerint közlekedhetnek. Kerékpárt gyalogjárón tolni tilos. Szabályszerűen (dörzsfékek csengővel, lámpával) felszerelt kerékpárral csak akként lehet közlekedni,

ha az a tulajdonos családi és utónevét, továbbá lakóhelyét feltüntető táblával van ellátva. A fehér alapú, 10 cm. hosszú és 5 cm. széles táblán a be-

tűknek, illetőleg számoknak fekete színűeknek kell lenni.

A táblát a tulajdonosnak kell készíttetni és azt a kerékpár tengelyének menetirány szerinti jobb oldalán kell felerősíteni.

Minden egyes kerékpárosnak a személyazonossága igazolására alkalmas, fényképpel is ellátott okmánnyal kell ellátva lennie.

A személyazonosság igazolására bármilyen arcképes igazolvány megfelel, aki azonban ilyen nem rendelkezik, a kapitányság bejelentő hivatalában az arckép egy idejűleg bemutatása mellett igazoló okmányt beszerezni köteles. Kerékpáros csak lépésben haladó járművet előzhet.

Minden kocsit tulajdonos köteles kocsiját megfelelő jelzőtáblával ellátni.

A teherkocsi jelzőtáblájának 30 cm. hosszúnak és 25 cm. szélesnek kell lenni, a személyszállító és kézi kocsik táblájának 20 cm. hosszúnak és 15 cm. szélesnek kell lenni. A jelzőtáblát a teher és kézikocsi a kocsik jobb oldalán kívül, míg a kizárólag személyszállításra használt kocsin a kocsik belsejében (tükrödszka) akként kell elhelyezni, hogy az jól látható legyen.

Kizárólag arufuvarozásra szolgáló járműveken ezenfelül fel kell tüntetni a jármű önsúlyát és teherbírását.

Allati erővel vont járművet és szabadon hajtott állatot nem hajtathat, illetve nem vezethet az, aki 16-ik életévét még be nem töltötte.

Minden kocsinak (kézikocsi vezetőjének) személyazonosságának az igazolására alkalmas okmánnyal kell ellátva lennie.

Rugós, továbbá ragályos betegségben szenvedő, elcsigázott állatot járműbe fogni tilos. Harapós lovat szájkosírral kell ellátni.

Az előírt rendeletet szigorúan be kell tartani, mert a mulasztókkal szemben a rendelet elzárása, illetve pénzbüntetést ír elő.

A NAP HIREI

Lapunk vasárnapi képesmellékletének előállítására a közbejött karácsonyi ünnepek miatt nem lévén elég idő, e hétről a képes melléklet elmarad, ellenben következő vasárnapon újra rendesen megjelenik.

— Dr. Baltazár Dezső püspök végzi a Nagytemplomban 6-év utolsó délutánján, — a régi gyakorlathoz híven — félhárom órákor az istentiszteletet.

— Istentiszteleti rend a református templomokban, december hó 29-én. Nagytemplomban délelőtt dr. Révész Imre, délután öt órákor Szabó Géza. Kistemplomban délelőtt 9 órákor Lukács László, délelőtt 11 órákor Szabó Gyula, délután öt órákor Kardos Lajos. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órákor Magyar Bertalan, délután öt órákor Madar Zoltán. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órákor Uray Sándor, délután 3 órákor Magyar Bertalan. — Ispotály templomban délelőtt 10 órákor Nagy István, délután öt órákor Molnár Ferenc. — Homokkertben délelőtt 10 órákor Siposs Imre. — Nyilastelepen délután 3 órákor Papp Imre. — Csapókerthben délelőtt 10 órákor Bagdy Dániel.

— A római katolikus templomban rendes vasárnapi szentmiserend. Misk reggel hat órától minden félórán, nyolc órákor piarista diákmise, szentbeszéddel, féltiz órákor nagymise, utána szentbeszédet mond dr. Bartók Mátyás káplán. Utolsó mise félegy órákor. Délután félnegy órákor szentolvasó és litánia.

— A görög-szertartású róm. kath. templomban, rendes vasárnapi szentmiserend. Reggel hét órákor reggeli istentisztelet, nyolc órákor diákmise, szentbeszéddel, 9 órákor katonamise szentbeszéddel a görög és latin szertartású róm. kath. katonák részére, tíz órákor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél-tizenkét órákor. Délután három órákor rózsafüzér-ajtatosság, litánia és keresztény oktatás.

— Az evangélikus templomban, — december hó 29-én, vasárnap délelőtt 10 órákor istentisztelet: Labossa Lajos. — December 31-én, kedden délután öt órákor 6-évi istentisztelet: Rapos Viktor. — Január hó elsején szerdán, újév napján, délelőtt 10 órákor istentisztelet és úrvacsora-osztás: Rapos Viktor.

— Istentisztelet a baptista imaházban, A Szappanos ucca 23 szám alatti baptistaimaházban, vasárnap délelőtt fél 9-9 óráig imaórákat, 9-10 óráig biblíamagyarozat, délután 6-7 óráig prédikáció, fél 8-9 óráig vallásos-estély, szavalat, vegyeskar és zenekari számokkal.

— 6-év estélyén. Nagytemplomban délután félhárom órákor dr. Baltazár Dezső. — Kistemplomban délután 5 órákor Szele György. — Kossuth uccai templomban délután 3 órákor Baja Mihály. — Árpádtéri templomban délután 3 órákor Kolozsváry Kiss László. — Ispotály templomban délután félhárom órákor Molnár Ferenc, délután öt órákor dr. Révész Imre.

Alpakka evőszerek
korcsolyák, husgépek, bödönök
NAGY vasüzlelében
Csapó-u. 77. (Kanyars rok.)

A „Magyar Protestáns Sajtószövetség” estélye

Raffay evangélikus püspök, Szaboleska Mihály Debreczenben.

Január hó 10-én igen fényes és gazdag programmal estélyt rendez a Magyar Protestáns Sajtószövetség, az Arany Bika dísztermében. Az estély megrendezését a Templom Egyesület és a helyi egyházi és társadalmi egyesületek bevonásával együtt végzi, hogy minél imponzansabb legyen az érdeklődés.

Az estély védnökei között a társadalom vezető egyéniségei foglalnak helyet, akiknek részvétele és érdeklődése biztosítja a sikert.

A műsor úgy van összeállítva, — amit később fogunk közölni, — hogy

— **Ujévi istentiszteletek a róm. kath. templomban:** December hó 31-én, Szent Szilveszter-estén: Délután öt órákor 6-évi hálaadó istentisztelet. — Szentbeszédet mond Kovács Sándor a „Katholikus Figyelő” szerkesztője. Január hó elsején, Ujév ünnepén: Rendes ünnepi miserend. Misk reggel hat órától minden félórán, nyolc órákor piarista diákmise, szentbeszéd del, féltiz órákor főpapi nagymise, utána szentbeszédet mond dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, pápai prelátus. Utolsó mise félegy órákor. Délután félnegy órákor szent olvasó, litánia.

— **A görög szertartású róm. kath. templomban:** December hó 31-én, Szent Szilveszter-estén: Délután hat órákor 6-évi hálaadás, Prédikál Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Január hó elsején, Ujév ünnepén: Rendes ünnepi miserend. Reggel hét órákor reggeli istentisztelet, nyolc órákor diákmise, szentbeszéddel, kilenc órákor katonamise a görög és latin szertartású róm. kath. katonák részére, tíz órákor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél-tizenkét órákor. — Délután három órákor vecsernye s keresztény oktatás.

— **Vallásos estély a Ispotályi templomban.** Ma délután 5 órákor az Ispotályi templomban vallásos estély lesz, melynek tárgya a Heidelbergi Káté 26. kérdése és felelete a teremtésről. A vallásos estély részletes programja a következő: 1. Kezdő ének: 6. dicséret. 2. Főének: 114. dicséret 1. és 2. verse. 3. Kátét olvas és imádkozik: Felker János lelkész. 4. Közének: 31. dicséret. 5. Kátét magyaráz: Molnár Ferenc lelkész. 6. Közének: 114. dicséret 3. verse. 7. Berzenyi Dániel: „Fohászokodás”. Szavalja: Molnár Erzsébet. 8. S. W. Gabriel: „Oh Betlehem kis városa”. Éneklő Törös Károly ref. tanító, orgonán kíséri Szele Paula tanítónő. 9. Imádkozik: Szabó Gyula segédlelkész. 10. Záróének: 114. dicséret 4. verse.

— **Szilveszteri-est.** Ez esztendőben is megrendezi a Függetlenségi Kör vezetősége a szokásos szilveszter-esti mulatságot, a kör összes helyiségeiben. az agilis rendezőség gondoskodik az elmaradhatatlan szórakoztató mókák-ról, tréfás meglepetésekről. A fiatal-ság meg kitűnő zene mellett táncolhat a meghosszabbított záróráig. Ételeket és italokat mindenki vihet magával a mulatságra. Kezdeté este nyolc órákor. Belépődíjak: Személyjegy 1.50 P családjegy (három személyre) 3.50 P.

a legmagasabb izlést is kielégíti. Az irodalom kiválóságai mellett az ének- és zeneművészet pompás számai vannak felvéve.

Erre a nagyszerű estélyre, mely a szezon legkülönb estélye lesz, jegyek kaphatók a központi lelkészi hivatalban (Kálvin-tér 17) és a Méliusz könyvkereskedésben. A jegyek igen olcsó árban kerülnek forgalomba, amelyeket már most megvásárolhat mindenki. — Saját érdeke mindenkinek, hogy mielőbb igyekezzenek biztosítani helyét.

— **Legelegánsabb ruhákat készít,** hozott szövetből is, Szabó László, Széchenyi ucca 1. szám.

— **A debreceni Egységspárt 21. számú körzete december 31-én nagyszabású műsoros Szilveszter-estélyt rendez a Böszörményi-ut 7. szám alatt — Papolezy-féle vendéglőben — lévő hivatalos párt-helyiségében.** Miután a műsort nem szabad elárulnunk, mert azt a Vigalmi-bizottság meglepetésül tartogatja, csak azt sugathatjuk meg, hogy szerepelni fognak: Orbán Ernő, Székely Molnár Imre, Gorszás Lajos, Kiss János, Mézszáros Sándor, Papolezy Ilonka, Vadász József, Nagy Lajos és Kenyeres Jenő, valamennyien kiváló előadók. Tekintettel a nagy érdeklődésre, a Vigalmi-Bizottság tisztelettel felkéri a mélyen tisztelt polgártársakat a lehetőleg pontos megjelenésre.

— **A magántisztviselők szakcsoportja háziversenyt rendez,** mely folyó hó 29-én, vasárnap délután veszi kezdetét. Játék idő mindennap. A versenyre jelentkezéseket még elfogadják az egyesületi helyiségükben, — Thaly Kálmán ucca 14. szám alatt.

— **Dr. Feldmann Sándor, az országos pszichiáter januárban Debreczenben előadást tart.** Valószínűen a nagyközönség széles rétegeinek érdeklődését kelti fel az a hír, hogy dr. Feldmann Sándor, az országos pszichiáter, akinek irodalmi munkássága úgy orvosi körökben, mint pedig a művelt nagyközönség körében, nagy feltűnést keltett, a Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége debreceni vezetőségének meghívására január hóban Debreczenben jön, hogy itt a pszichonálizis köréből előadást tartson. Dr. Feldmann Sándornak, aki egyébként az „Ujság” című napilap állandó orvosi munkatársa és nagyszerűen megírt cikkei révén a nagyközönség széles rétegeiben van gyökere, most jelent meg egy új nagy munkája „A férfi ösztön élete” című amelynek máris óriási sikere van a karácsonyi könyvpiacra. A fiatal pszichiáter-orvos, egyébként a Magyar Individualpszichológusok Egyesületének elnöke és mint ilyen képviseli Magyarországon azt az irányzatot, — amelyet Ausztriában a világhírű Steckel alapított meg. A debreceni előadás időpontja január hó 12, vasárnap délután, helye valószínűen a zeneiskola díszterme. A jegyelővételt egyelőre a Magántisztviselők helyiségében, Thaly Kálmán ucca 14. szám és a Steaua irodájában. Telefon szám 13-23, alatt eszközölhető.

HÁRMAS CSALÁDI ÜNNEPELY,

Karácsony első napján lélekemelő, a családi élet boldog melegségével áthatott ünnepély pergett le városunk egyik tekintélyes iparosának házában.

Kósa István Kishegyesi-uti Kovács-és géplakatosmester tartotta meg ezüstlakodalmát, a saját és fia nevenapját, nagyszámu hozzátartozó, barát és jó ismerős körében.

A jubiláló házaspárhoz Siposs Imre ref. lelkész intézett magasszárnyalású beszédet, aztán megáldotta őket.

Az ünnepi aktust bőséges vacsora követte, melyen Siposs Imre lelkész szellemes felköszöntőt mondott, majd Varjassy Imre ipartestületi elnök az ipartestület nevében üdvözölte az ünnepelteteket.

A szép ünnepélyen megjelentek reggelig igen jó kedvben maradtak együtt.

— **Nagy Szilveszter-estély a Katolikus-Otthonban.**

— **Magántisztviselők,** folyó hó 29-én, azaz vasárnap délután félöt órákor, igen fontos ügyben, megbeszélést tartanak, Thaly Kálmán ucca 14. szám alatti helyiségükben. Vezetőség.

— **Szilveszter-est a Homokkertben.** A homokkerti Olvasó Egyesület mint az elmúlt években is rendezett szilveszteri összejövetelt; most sem akar elmaradni, ennél fogva december 31-ikén este 8 órákor tea estélyes szilveszteri házi összejövetelt rendez. Belépti díj nincs. — Azonban lesz zene és ruhatár. — A homokkerti olvasó egyesület mulatságai jó hírnévnek örvendenek, ez alkalomkor számosan fognak részt venni azon.

— **Meghívó.** Van szerencsém a debreceni Székely Társaság tagjait és ezek hozzátartozóit ezennel meghívni a január 5-én, vasárnap délután 6 órákor az Angol Királynő külön termében tartandó évi rendes közgyűlésre. Targyszorlat: Elnöki megnyitó dr. Darkó Jenő egyetemi tanár, a Székely Társaság elnökétől. Titkári és számvizsgáló bizottsági jelentés. A megüresedett választmányi tagsági helyek betöltése. Ünnepi beszédet tart dr. Szondy György: Benedek Elekről, a székely östehetségről. Beléptidíj nincs. Vendégeket is szívesen látunk. Közgyűlés után ugyanitt közös vacsora étlap szerint. Közgyűlés előtt fél 6 órákor választmányi gyűlés. Debrecen, 1929 december hó 28. — Elnökség.

— **Egyetlen kultúremlernek s így Önnek a zsebéből sem hiányozhat a tökéletes Gold-Palaba elemmel felszerelt zseblámpa.**

— **Második közművelődési estélyét,** amelynek az elsőhöz hasonló nagy és forró sikereire van kilátás, január hó 5-ikén, vasárnap este pontosan 8 órákor rendezi a csapóuccai egyházzrész a Szappanos u. 16. szám alatti otthonban. A műsor ez alkalommal is igen magas színvonalú lesz. Az előadást dr. Karácsony Sándor, az országosan ismert nevű író, a magyar ifjúság lelkének egyik legkitűnőbb ismerője fogja tartani, aki ez alkalommal a Keresztény Ifjúsági Egyesületek munkáját ismerteti. A művészi számok közül kiemeljük a Zeneművészeti Főiskola nagytehetségű növendékének, Uray Magdolnának zongorajátékát. Belépődíj nincs, csupán az első három sorban (fényezett székek) kötelező a műsor-megváltás, mint fenntartott helyeken. Az olvasótermen keresztül csak ezekre a fenntartott helyekre lehet belépni. A perselyes önkéntes adakozás az egyházzrész céljait. — elsősorban a szegények gondozását szolgálja.

Valaki

Valahol

Végtelenül

Vájsa

az Ön arcképét.

Készítsen egyet

Liener

műtermében

Csapó-u. 1.

Gyászrovat

Harasztkereki Ferenczy Emilné született Abaffy Mária, Ferenczy Emil miniszteri tanácsos, iparoktatói kir. főigazgató felesége, iparoktatói kir. főigazgató felesége, Dávid Ferenc, a Hangya titkárnak anyja 65 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése szombaton volt, nagy részvét mellett. Az elhunyt ury asszonyt kiterjedt rokonság gyászolja Debrecenből is.

Özv. Paulik Józsefné Hervoli Mária életének 75. évében, folyó hó 27. napján meghalt. Temetése folyó hó 30-án délután fél 3 órakor lesz. a Szt. Anna uccai temető kápolnájából, a katolikus egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna uccai katolikus temetőbe. Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 31-én reggel 8 órakor lesz, a Szent Anna uccai katolikus templomban. A temetést Dankó temetkezési váll. rendezi.

Ujvári Lászlóné meghalt. Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, anya, nagymama, testvér-sógornő, nász és rokon: Ujvári Lászlóné szül. Kovács Eszter, életének 60-ik. házasságának 37-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Drága halottnak folyó hó 29-én délután 2 órakor fogjuk a Kossuth uccai templomból, a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után, a Kossuth uccai temetőbe örök nyugalomra helyezni. — Aldás és béke hamvaira! Bánatos ferje: polgár Ujvári László. Gyermek: Juliska férjével Szabó Sándorral és gyermekével; Eszti férjével Kerezi Elekkel és gyermekével; László nevelő Orosz Jucikával és gyermekével; Margitka férjével Nagy Nagy Endrével és gyermekével; Imre és Ilonka. Testvérei: özv. Némethi Jánosné gyermekeivel; Kovács István családjával. Valamint az összes közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Gebauer tem. int. rendezi. Kossuth u. 2.

Lakatos Katóka 6 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 29. napján, délután 4 órakor lesz. a Szt. Anna uccai temető kápolnájából, a ref. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer tem. int. rendezi.

Nagy László, IV. éves református tanítóképzési növendék életének 22. évében elhunyt. Temetése folyó hó 29-én délután 3 órakor lesz. a Vighy Mihály ucca 9. számú gyászházától, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Fehértől tem. váll. rendezi.

Arany János élt 68 évét. Temetése folyó hó 29-én délután 3 és fél órakor lesz. a Kossuth uccai temetőháztól, a rom. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Fehértől tem. váll. rendezi.

Bende Lajosné szül. Berta Zsófia élt 49 évét. Temetése folyó hó 29-én délután 2 órakor lesz. Debrecenből Hajdubagásra való szállítás után, a ref. egyház szertartása szerint, a községi temetőbe. A szállítást Fehértől tem. váll. rendezi.

Ferencz Juliánna életének 8-ik hetében elhunyt. Temetése folyó hó 30-án délután lesz, a Szent Anna u. kápolnából, a rom. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna uccai temetőbe. A temetést Fehértől tem. vállalata rendezi.

Kovács Jánosné szül. Kovács Erzsébet 68 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 29-én délután 2 órakor lesz. Homokkert, Harsányi G. ucca 35. számú háztól a ref. egyház szertartása szerint, a Várad uccai temetőbe. A temetést Gebauer tem. int. rendezi.

Özv. Szabó Ferencné szül. Ugorek Mária 76 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 29-én délután 3 órakor lesz. a Csapó ucca 77. számú gyászházától, a rom. kath. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezi.

Safranka Rózsika életének első havában elhunyt. Temetése folyó hó 29-én délelőtt fél 12 órakor lesz. a Szent Anna uccai temetőben levő kápolnából, a ref. egyház szertartása szerint, a Szent Anna uccai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezi.

Gáll Mária élt 17 évét. Temetése folyó hó 29-én délután 3 órakor lesz. a Kossuth uccai temetőháztól, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Fehértől tem. váll. rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jó rokonoknak, jó barátoknak, jó ismerősöknek és iparos társaknak,

a hadirokkant bajtársaknak, az Iparos Dalárda daltestvéreinek, a Cipész Dalárda tagjainak, kik felejtethetetlen jó férjem, édes jó apánk, szeretett öcsém temetésén megjelentek s vigasztaló szavaikkal mélységes fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. Özv. Suba Istvánné és gyermekei és Suba János.

Hatósági közeg elleni erőszak lett a fuvarosok versenyének vége

Ellített a törvényszék két debreceni fuvarost, akik versenyfutást rendeztek lovaikkal az Ispotály és a huszárlaktanya között.

Akik ez év szeptember 3-án az Ispotály és a huszárlaktanya között jártak, azoknak különös látványban lehetett részük. — Két ló száguldott eszevesztetten a jól kiaszfaltzott uton, a laktanya irányában. — Talán soha sem derült volna világgosszág a különös éjszakai versenyre, ha most egy törvényszéki főtárgyalás nem hozza napvilágra az eset részleteit.

Az történt ugyanis, hogy az Ispotályon, a Pesti-féle korcsmában — összetalálkozott két debreceni fuvaros: Perékó Sándor és Mika Lajos. Borozgatás közben arról beszélgettek, hogy milyen lovaik vannak és természetesen mindegyik a magáét dicsérte agyba-főbe. Hogy pedig eldöntsék a vitát, elhatározták, hogy versenyfutást rendeznek az Ispotály és a huszárlaktanya között s aki elősnek ér be, annak van jobb lova. A két fuvaros meg is indult örült vágatással a laktanya felé. Ki tud-

hatja, mi lett volna a verseny vége, ha az Arany János ucca végén nem veszi őket észre az ott posztoló Szatmári rendőr, aki megállásra szólította fel őket. A meneket azonban elfogta a verseny szenvedélye és vágatattak tovább. Segítségül jött most már Pataki rendőr is és így a két rendőrnek sikerült megállásra bírni a két fuvarost. Perékó azonban méltatlankodott a versenynek ilyen kimenetelén és miután a rendőr csendre intette, nekiment és dulakodni kezdett vele. Ebből kifolyólag aztán hatósági közeg elleni erőszak miatt indult meg ellene az eljárás.

A törvényszéki főtárgyaláson a vádlott bűnössége beigazolást nyert és ezért a törvényszék egy hónapi fogságra ítélte. Perékó az ítéletbe belenyugodott, bár most már örökre nyílt kérdés marad, hogy a két fuvaros közül melyiknek van jobb lova?

X Legszebb újvíj ajándék egy fényképezőgép, fényképalbum, s fényképezési szakkönyvek, nagytitkos készülékek. Kérjen árjegyzéket ingyen, Springer papír-, fotoszaküzletéből, a főposta mellett. (Telefon: 10-57).

— „HONSZ” közlemény. Kérem tagjainkat belépési nyilatkozataik mielőbbi benyújtására és az 1929. évre szóló tagsági díj befizetésére. Csoportelnökök.

— Libatolvajlásért elítelt a bíróság egy házaspárt. Lopással vádolva kerültek tegnap a debreceni törvényszék elé, Hopper Boldizsár, hajdudorogi földműves és felesége. A vádlókat szerint ők követték el Hajdudorogon a nyár folyamán azt a sorozatos libatolvajlást, amely két hónapon keresztül valóságos lázban tartotta a környékbeli földművelőket. A törvényszéki főtárgyaláson a vádlottak tagadták a terhükre rótt bűncselekmények elkövetését s miután a tanúk is csak a Persze Györgyné és Nagy Lászlóné terhére elkövetett tolvajlásokat tudták igazolni, a bíróság csak ezekben mondotta ki őket bűnösöknek és Hopper Boldizsárt két-hónapi, feleségét pedig egyhónapi fogságra ítélte. — Az ítélet jogerős.

— Letartóztatott két tolvaj cipészlegényt. Salamon debreceni borkereskedő már régebben feljelentést tett a rendőrségen, hogy a raktárát állandóan fosztogatják. A rendőrség nyomozást indított ez ügyben és sikerült is elfogni a tolvajokat, Thaisz Ignác, Hermann Károly cipészlegények személynében. A két tolvaj cipészlegények tegnap hallgatta ki dr. Csákv János vizsgálóbírósegéd és kihallgatásuk után előzetes letartóztatásba helyezte őket.

X Újév ajándéktárgyak, képes s mesés-könyvek, regényújdonságok, szentképek, művészi olajfestmények, írószerekészletek, imakönyvek stb. legnagyobb választékban Antalfy József könyvkereskedésében, Szent Anna és Varga ucca sarok.

— A Debreceni Kereskedők és Utazók Egyesületében már minden előkészület megtörtént arra, hogy a Szilveszter este az Arany Bika szálló dísztermében rendezendő Bemberg-Parisette Revü-bál a legnagyobb sikert érje el. A kétórás műsor keretében a Csokonai Színház népszerű művészgardája lép fel, szenzációs slágerszámokkal. Lesz nagy kézpénzjutalmakkal honorált ruhaszépségverseny, a Bemberg-avangú ruhákban megjelenő hölgyek között, azonkívül női szépségverseny, melynek díjai az Ecker, Klein, Sugár cég kirakatában láthatók. Estévi ruha nem kötelező. Jegyek előre válthatók Ecker, Klein, Sugár, Moskovits József és Sugár Dezső főuccai cégeknél.

— Zsarolásért elítelt asszony. Sinai Károlyné, hajdúszoboszlói asszony, ez év tavaszán a Műszaki Vállalat debreceni cégiől, autógummit vásárolt. Miután a vételárnak csak egy kis részét fizette ki, a cég beperelte és ennek következményeképpen az autóját is elárverezték. Az asszony ekkor írt egy levelet a cégnek, amelyben azzal fenyegetődzött, hogyha három napon belül nem kapja vissza a már megfizetett részleteket, úgy megfelelő retorzióval fog élni. A cég feljelentése folytán Sinai Károlynét tegnap vonta felelősségre a debreceni törvényszék Jankovich-tanácsa és zsarolásért 50 pengő pénzbüntetéssel sújtotta. — Az ítélet jogerős.

Erős. vérbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József” keserűvíz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendes bélműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a Ferenc József víz szív- és idegbajosoknak, veszős és cukorbetegeknek, valamint köszvényber és csúzbán szenvedőknek is nagyon jót tesz, s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban drogériákban és fűszerüzletekben kaphatók.

X Szepessy táncintézetében ma és szerdán délután 6—8 óráig, este 8—12 óráig óráig. — Január hó 6-án új táncanfolyam veszi kezdetét, Dégenfeld-tér 2. szám.

— Eljegyzés. Tóth Sándor nv. Máv. segédtsízt s neje Szentkirályi Juliánna kedves és művelt leányát, Juliskát, eljegyezte Szabó Antal, Salgótarján.

— A József Önkéntes Tűzoltó Egylet karácsonyi ünnepélye. Karácsony első napján, este hét órai kezdettel a Tari Sándor nagytermében, nagyon kedves estélyt szerzett a józsaiknak a nemrégiben alakult, de nagyon életképes Önkéntes Tűzoltó Egyesület. A kiváló parancsnok, Tokay István igaztanító három színdarabot tanított be és adatott elő, nagy érdeklődés mellett. „Az előkelő útas” 1 felvonásos vígjáték gazdag humora, pompás előadása, állandó derűltétségben tartotta a közönséget, de jó volt a „Második asszony” 1 felvonásos népszínmű és a „Dini-Dani” 1 felvonásos vígjáték előadása is. Az ügyesen összeállított előadás szereplői voltak: Nagy Margit, Kardos Irén, Montai Eszti, Berecz Kató, Arany Irén, Juhász Imre, Horváth Imre, Gvölkös József, Gvölkös Lajos, Kállai Lajos, Nagy József, Ferenczi István, Kovács János, Simkovic Gvula. Kiválóan, szépen szerepelt az előadás megnívásával és bezárással az Önkéntes Tűzoltó Ének-kar is. Tokay István parancsnok vezetése mellett. — Az ünnepély úgy erkölcsileg, mint anyagilag, igen jól sikerült.

Debrecen sz. kir. város

tégla és cserépgyárában

állandóan kapható chamotte tégla és tűzálló anyag.

Megrendelésre különböző tűzállóságú és minőségű chamotte árut és idomdarabot készítenk. Raktáron tartunk homlokzatépítő téglaanyagokat

Klinker-téglát

a legváltozatosabb színben, továbbá út és lárdaburkoló KLINKER-követ és lapokat. Kézi és gépi fal-téglát, valamint gépi tetőfedő-cserepet különö minőségben gyártunk.

Megrende és a gyári irodában és a **Városi Takarékszövetkezetnél** Hitelintézetnél

szokásos hető. Telefon 3-51.

Saját készítésű mosószarvasbőr és antilop-

KESZTYŰK

minden szín- és kiviteben

SCHÖN SÁNDORNÁL

DEBRECEN, PIAC UCCA 14.

A Hungária Kávéház és Etterem

nagyszabásu, táncsal egybekötött Szilveszter-estet rendez.

Különös gonddal rendezi meg a Hungária Kávéház és Etterem ez-évi Szilveszter estjét. Ugyanis ez alkalomra nagy áldozatok árán sikerült megnyerni a Csokonai színház társulatának legjobb művészeit kabaré előadásra. A kabaré előadás változatosabbnál változatosabb fővárosi műsorokból van összeállítva. A szünetekben és a kabaré után az uri közönség táncol reggel hat óráig. Hungária Kávéház elsőrendű hideg és meleg étellei, valamint elismert kiváló italai közismertek. Szolid árakat és pontos kiszolgálást biztosítanak a vendégek számára, asztalok előjegyeshetők a főpincéernél.

x Somossy László, Csapó ucca 4. sz. gyönyörű női és férfi fehérneműek zsebkendők, harisnyák, női ruha kelmék, bámulatos olcsó áron szerezhetők be.

— Eljegyzés. Fogarassy Elek és Kovács Pöze jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

x Szilveszter-est a Korona díszteremben, táncsal, szavalattal, kuplék, este nyolc órától reggel öt óráig.

— Szilveszter-estély. A Debreceni Szociáldemokrata Párt 1929 december 31-én a Munkás-Ottthon összes termében tartandó szilveszter-estélyének műsora: 1. Munkásinduló. Énekli: a Vasasok Férfi Kara. 2. A zseniális Magyar. Tréfa 1 felvonásban. Személyek: Csomor — Klinger Jenő; Bella — Sz. Csiha Mancsi; Fenyves — Szilágyi Sándor; Lujza — Tóth Rózsi; Hegedüs — Winkle Sándor; detektív — Szabó István; vasutas — Papp János. 3. Original The Rolly No. 3. Gyűrűtornászok. 4. a) Schubert: Induló, b) Huszti: Népdalegyveleg. Énekli: a Vasasok Vegyeskara. 5. Műdalok. Énekli: Simon István. 6. A csendes Juli. Parasztréfa 1 felvonásban. Személyek: Csuka Béter — Papp János; Csuka István — Kovács Mihály; özv. Kucserás I.-né — Tóth Rózsi; Kucserás Mancsi — Szabó Böske; I. vőfély — Geng György; cigányprimás — Keller Lajos; cigányok. 7. Táncos magánjelenet. Előadja: Sugár Misi a Csokonai Színház művésze. 8. a) Weber: Vadászok kara; b) Szép ifjuság. — Énekli: a Vasas Dalkar. 9. Műdalok és táncszámok. Előadja: Ferenczy Marien, a Csokonai Színház művésznője. 10. Népdalok. Előadja: Sugár Gyula, a Csokonai Színház művésze. 11. Majd a jegyenye. Tréfa 1 felvonásban. Személyek: Stefi — Szabó Böske; Erna — Végh Mancsi; Tini Szilágyi Böske; Ferenci — Szilágyi Sándor; Jegyenye — Kohn Mór; Miklós — Szabó István. 12. Kuplék: Előadja: Erdődi Kálmán, a Csokonai Színház művésze. 13. a) Forrai: Maradj, maradj... Szerenád; b) Kacsóh-Uj. Debreceni nóták. — Énekli a Vasasok Vegyeskara. 14. Táncos duett. Előadja: Ferenczy Marien és Sugár Misi, a Csokonai Színház művészei. 15. Nagy táncrevü. Előadja: Sz. Csiha Mancsi, Szabó Böske, Szilágyi Böske, Tóth Rózsi, Léna Maca, Vigh Mancika, Nesznár Mancika, Szabó Mancika, Szabó István, Szilágyi Sándor, Szilágyi József, Vedres Lajos, Végh Lajos, Herskovits Hermann, Leer Sándor, Kohn Mór. 16. Várnay-Ujj: Ne csüggedsen... — Énekli a Vasas Dalkar Vegyeskara. — Kezdeté este 8 órakor. Vége reggel 6 órakor. Belépődíj személyenként 1.60 pengő! Szárazított üllőhelkek! Tánc reggelig!

Saját készítményű legjobb butorok

hálószoba keményfa, fényezett 300 P-161 kaphatók

Bálint Sándornál Piac-u. 85.

Asztalos tanulók felvétetnek.

Király ucca 2.

Debrecenben keresik a hajduböszörményi tejszarnok betörőit

Nagyszabásu betörés történt a napokban a közeli Hajduböszörményben. Ismeretlen tettesek a tejszarnok utcára nyíló rollóját eddig még ismeretlen módon felnyitották és behatoltak a tejszarnok helyiségébe. Az üzletben felfestettek egy kétajtós szekrényt, amelynek egy külön kisajtóval zárt rekeszét feltörték és abból egy zöld Wertheim vasszekrényt, melyben 485 pengő volt, elloptak. — A

betörők ezután az utcára nyíló ajtón eltávoztak és a rollót maguk után bezárták.

A hajduböszörményi rendőrség megindította a nyomozást, de egyuttal sürgős átiratban fordult a debreceni rendőrséghez és kérte, hogy vegyen részt a nyomozás munkájában, mert nincs kizárva, hogy a betörők Debrecenbe menekültek a zsákmányukkal.

Váltót hamisított egy debreceni kőműves, hogy ki tudja fizetni a házbérét

Okirathamisítással vádolva került tegnap a debreceni büntető-törvényszék elé Törő Imre debreceni kőműves. Törő Imre Ecsedi István ácsmester házában lakott, azonban a házbérrel már erősen hátralékban volt. A házigazda követelődött, hogy fizesse ki a házbért, vagy legalább is adjon valami biztosítékot. Törő ekkor egy váltót állított ki, de ezt a házigazda nem fogadta el. Ekkor azután Törő, hogy a zaklatástól megszabaduljon, kiállított egy másik váltót s ennek aláhamisította Józsa Sándor nyírmártonfalvai gazdálkodó és feleségének nevét. Ezt a váltót már elfogadta Ecsedi, azonban a naiv hamisítás hamarosan kiderült és Törő ellen megindult az eljárás. A törvényszéki tárgyaláson a vád beigazolást nyert és a bíróság Törő Imrét nyolc hónapi börtönre ítélte. Az ítéletet a vád és a védelem megfellebbezte.

baduljon, kiállított egy másik váltót s ennek aláhamisította Józsa Sándor nyírmártonfalvai gazdálkodó és feleségének nevét. Ezt a váltót már elfogadta Ecsedi, azonban a naiv hamisítás hamarosan kiderült és Törő ellen megindult az eljárás. A törvényszéki tárgyaláson a vád beigazolást nyert és a bíróság Törő Imrét nyolc hónapi börtönre ítélte. Az ítéletet a vád és a védelem megfellebbezte.

x A Máv. Horthy Dalkör Szilveszter estélye, az állomás I—II. osztályú éttermeiben, — mint a múltban, úgy az idén is, — táncmulatsággal egybekötött kedélyes szilveszteri-estélyt rendez, tizenkét számból álló műsor, tréfák, mókák. Reggelig tartó tánc kezdete 21 órakor. Belépődíj személyenként 1.20, családjegy (4 személyre) 3.50 fillér, vigalmi adóval együtt. Tömeges látogatást kér a rendezőség.

— Iskolás gyermekek ünnepélye Józsaán. Karácsony első napján, délután négy órakor fényesen sikerült színelőadást tartottak a református elemi iskola I. körzetbeli növendékei, mely alkalommal a „Baba“ 1 felvonásos vígjátékot s a „Karácsonyi játék“ című háromfelvonásos színdarabot adták elő. Szünetek közben a kitünően betanított gyermekénekkar kedves számai gyönyörködtették a közönséget. A sikerült előadást Tokay István igazgató-tanító és neje tanították be és rendezték meg. Szereplők voltak: Várhalmi Irma, Bordás Juliánna Baráti Margit, Buglyó Zsuzsanna, Pap Erzsébet, Erdei Róza, Szabó Eszter, Nagy Zsuzsanna, Szilágyi Juliánna, Szilágyi Eszter, Németh Eszter, Juhász Péter, Juhász Juliánna, Juhász László, Pete Erzsébet. Konferált: Illyés Sándor. Ünnepély után szeretet csomagokat kaptak az iskolás gyermekek. Ilyen kedves kis csomagot, melyben cukorkák és sütemények voltak bepakolva, mintegy háromszáz iskolás gyermek kapott. Nem volt a községben egy iskolás gyermek sem, aki az ajándékozásnak e megszentelt ünnepén ne érezte volna a róluk gondoskodó szeretetnek a melegségét.

x Vidéki útkra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u.

x A földi paradicsom szépségei, a kis masamódlányok álmának netovábbja elevenedik meg mindenki előtt, abban a szenzációs cikkben, — mely a „Magyar Magazin“ karácsonyi számában bemutatja a leghíresebb színésznők otthonát. Titkos Ilona, Péchy Erzi, Biller Irén, Somogyi Nusi, Zilahy Irén pazarul berendezett, legkedvesebb szobái jelennek meg az olvasó előtt s mindenki bepillanthat kedvenc színésznőjének intim lakosztályába, gondosan őrzött magánéletébe. A „Magyar Magazin“ most megjelent karácsonyi száma egyébként is teli van szenzációkkal. Remek interjú Voronoff-val, nagyszerű cikk a csillagjósokról, Gács Demeter, Tersánszky J. Jenő, Erdődy Mihály, Tamás István, Görög László, Hesz Ferenc pompás novellái s versei, Farkas Imre kedves kis operettje a „Kaszárnyaárstom“ és Segesdy László izgalmas regénye, „A szerelem ördöge“ képezik a pompás karácsonyi szám gerincét. Az illusztrációs részben gyönyörű nők, aktok, ötletek, Forrai és Brenner remek rajzai sorakoznak színes nyomásban s az aktuális karácsonyi illusztrációkkal teszik teljessé a „Magyar Magazin“ páratlan és felülmúlhatatlan ünnepi számát, amely a legfinomabb kiállításban 100 oldalon jelent meg és az ára változatlanul 1 pengő maradt. A karácsonyi szám már mindenütt kapható. Ahol nem volna, oda szívesen küld a kiadóhivatalt, amíg a készlet tart, az összeg előzetes beküldése ellenében, (Budapest, V., Sziget ucca 26.)

A SINGER VARRÓGÉPEK mégis A LEGJOBBAK!

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti december 28-án:

A nyugati és déli ciklonális képződmények lassan haladnak előre; a Kelet-Európából lenyúló hideg levegőtomb ugyanis erősen lefékezi előhaladásukat.

A főként került páradus, tengeri, meleg levegő nagy magasságig mozgatlanul borítja a talajt. Itt a kisugárzástól lehülve a lecsapódó páratömegek sűrű köd képződését segítették elő. A hőmérséklet tegnap óta lényegesen nem változott; gyenge éjjeli fagy után nappal hűvösebb, mint egy C. fokkal emelkedett a fagypon fölé. Az erős borultság és a köd folytán ingadozása csekély. Csapadék nem volt.

Ködös és felhős, nyugodt idő várható, kevés lecsapódással, havazással.

x Quarzfény, (mesterséges napfény) alatt gyógytorna a Therápia gyógyintézetben, Fűvészkeret ucca 4. szám. A tornát Falussi Margit tanárnő, a testnevelési főiskola jelesen végzett növendéke vezeti. A gyógytornán különösen vérszegény, angolkóros, rossz szul fejlett gyermekek, de egészséges gyermekek is részt vehetnek. Jelentkezni lehet délelőtt 9—12 óráig, délután 3—5 óráig. A gyógytorna január hó elején kezdődik.

— Karácsonyfaünnepély Vámospércsen. A vámospércsi óvoda dec. hó 26-án, karácsony első napján, délután három órai kezdettel, az új iskola nagy termében, műsoros előadással egybekötött, lélekemelő karácsonyfaünnepélyt rendezett, az óvodás gyermekek részére. „Az Istennek szent angyala“ éneklésével kezdődött az ünnepély, majd Vida Kálmán ref. tanító emelte a nagyközönség és a gyermekek lelkét a gyermekek barátjához Jézushoz, buzgó imádsággal. Ezután Kovács Lenke óvónő apró kis óvodás gyermekei adtak elő egy igen gazdag műsort. Hazafias érzéstől átítatott szavakat, apró szívek mélyéről feltörő karácsonyi énekek, mimikás játékok, melyek a gyermekek vágyait szimbolizálták, eleven képekben a Jézuskához. De talán legkedvesebb jelent volt az a kis élőkép, melyben az elrablott területek angyalai számoltak be a rab magyar gyermekek sőt hajtásairól, vágyairól. Annyi érzés, annyi melegség, annyi irredentizmus áradt ki ezen kis gyermekek játékából, hogy a szemek egymásután teltek meg a magyar múltat sirató könnyekkel. Nagyon ügyesek voltak: Vida Hajnalka és Évike, Kovács Böske, Balázs Emma, Nagy Janesika, Tóth Sanyika és Máthé Icus. Most Fekete Imre ref. tanító zokogó imája következett, hogy a magyarok Istenre adják vissza a magyar erdőket. Ezután a gyermekek elé varázsolt szeretet óvónőjük egy csillogó karácsonyfát. — Ilyen öröm, ami ott csillogott a gyermekek szemében, fölér minden vágyon. Jézus volt ott a karácsonyfa alatt s boldogságtól csillogott a gyermekek szíve, mikor a kis Jézuska nevében megkapták a sok szép ajándékot. Sok dícséret illeti Kovács Lenke óvónőt, amiért hivatása magaslatán áll és ilyen kultúrunkát végez.

Szörme bundák

és prémbőrök nagy választékban. Szörme-bundák javítását, alakítását jutányosan, a legújabb divatlap szerint készít KÖVÁRY szűtemester, József kir. hg.-u. 3. Követlen a Bika-fürdő mellett.

Szemüveg, orrcsipeető, látcső, lorgnet nagy választékban

Heller Márkus látyszerésznél, Széchenyi u. 1.

Szemüveg orv. si receptre azonnal elkészítik

Csak egy mosoly!

Az állóhely.

— Halljal Ne álljon az én lábomon!
— Muszáj. Az enyém már elfáradt!

Enyhítő körülmény.

A bíró kérdi:

— Maga a panaszos fejéhez vágott egy szódásüveget, úgy, hogy az darabokra tört. Tud valamit felhozni védelmére?

— Igen kérem. Az üveg meg volt repedve.

Szerkesztői üzenet Mexikóban.

A „La Revolvere“ mexikói lap szerkesztőségébe kéziratot hozott a posta. Vers volt, ezzel a címmel:

„Miért élek én?“

A szerkesztő a következő kritikával válaszolt:

„Mert nem személyesen hozta be!“

Elbájasodásban

és érlemeszedésben szenvedőknek a természetes Herkules keserű víz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz, mert erőlködés nélkül kiűrti a gyomrot. Kapható mindenütt.

— Ugy megrugta a ló, hogy meg-némult. Hódmezővásárhelyről jelentik: Oláh Imre 16 éves bérest gazdájának a lova olyan szerencsétlenül rugta orron, hogy szétroncsolt orral, véresen esett össze. Beszállították a közközház sebészeti osztályára, ahol megállapították, hogy agyrázkódást szenvedett és teljesen elvesztette beszélőképességét.

— A Wola-fka-telepi egyesület vigalmi bizottsága, az egyelet, Monostorpályi út 54. számú helyiségében, — nagy Szilveszter-estélyt rendez. — Program: Közkívánatra a karácsony-estén előadott egyfelvonásos „Székkakas“ című vígjátékot megismétlik. Személyek: Sziklai, ny. ezredes—Kovács Imre, Klára, az ezredes felesége—Petruska Juci, Piroška, az ezredes leánya—Gál Margit, Feri, az ezredes fia—Rudnay Lajos, ifj. Gabi, a Piroška udvarlója—Nagy Gyula, Ilonka a zárdás leány—Villás Jucika, Gábor, az öreg kertész—Vásári István, Juci, a kertész unokája—Szöllösi Juci. — 2 „A jégen szerzett völgyégy“. Előadóják Bánk Mancika, Sári Bözsi, Sári Rózsika. A műkedvelő előadást megelőzi egy kacagató bohózat, melyet a „Török“ színtársulat egy kitűnő tagja ad elő. A vérbeli művészt a vigalmi bizottság áldozatok árán szerezte meg, hogy egyesületük vendégeit Szilveszter-estén szórakoztassa. Ezen estélyen belépődíj nincs, csupán a ruhatár költsége, tagoknak negyven fillér. — A vigalmi bizottság reméli, hogy siker és meglegedés fogja kísérni munkáját.

— Tragikus baleset egy felső-sziléziai karácsonyi népiünnepen. — Breslauból jelentik: A felső-sziléziai karácsonyi népszokások Schönnewalde bányászfalucskában súlyos szerencsétlenségre vezettek. A felső-sziléziai bányászok azzal ünneplik meg a karácsonyt, hogy üdvövéseket adnak le régi mardályaikból. Így cselekedett a szent estén két schönnewaldi bányász is, két testi-lelki jóbarát, akik együtt ülték meg a karácsonyt. Az egyiknek a puskája már teljesen berozsdosodott s a fojtásos töltés felrobbant a csőben. A fegyver vasszilánkjai teljesen szétroncsolták a szerencsétlen bányász balkezét. A legény az óriási vérvesztés következtében eszméletlenül rogyott össze, mire barátja azt hitte, hogy meghalt. Annyira a szívére vette, hogy maga ellen irányította a fegyverét és mellbelőtte magát. Azonnal meghalt.

Férfiak!

A szenzációs törv. védett „Amor Star“ garantáltan azonnal és állandóan segít teljes impotenciánál is! (nem medicina!) Illusztrált ismertetőt, orvosi szaklap méltatásával, 80 fillér postabélyeg ellenében — diszkrétén küld: KELETI J. orvossebészeti műszergyár BUDAPEST, Petőfi S. utca 17. szám. ;: ;: Alapítva: 1878-ban.

Vonat alá vetette magát egy szerelmes pár

Bécs, december 28. Borzalmas módon követelt el öngyilkosságot egy fiatal szerelmes pár Klosterneuburg közelében.

Tegnap reggel a vasúti pályatesten, két lefejezett holttestet találtak, a kezeik egymáshoz voltak kötözve és a két fej a töltés aljában a törzsektől messze hevert. Megállapították, hogy az öngyilkos pár este a vasúti sínekre

feküdt és várta, hogy a legközelebbi vonat lefejezze őket. A férfi a 23 éves Krusa Richárd közkatona, a nő pedig Pichler Eszter 21 éves háztartási alkalmazott, aki egy klosterneuburgi orvosnál szolgált. Hátrahagyott leveleiből kiderült, hogy azért lettek öngyilkosok, mert nem volt reményük, hogy valaha is összeházalódhassanak

Nem oldódott meg a Kunhegyesi Márkusház rejtélye

Felmentették a gyilkosság vádja alól.

Szolnokról jelentik: Gyilkosság vádja alatt állott a szolnoki törvénytörés Bodnár tanácsa előtt Márkus Mihály 41 éves kunhegyesi földműves. A vádirat szerint 1929 február 25-én feleségét, — akivel hosszabb idő óta rossz viszonyban élt — felakasztotta és azt a hirt terjesztette, hogy az asszony öngyilkos lett.

Márkus a csendőrök előtt beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy 1921 óta, amióta Steiner Teréz a felesége, gyakori volt közöttük a perpatvar. Az utolsó hetekben már nagyjából különváltak is éltek. Az „öngyilkosság“ előtt való napon felesége ismét otthagya, de másnap váratlanul hazatért, mert megtudta, hogy férje mással akar vadházasságra lépni. Újra veszekedni kezdtek, mire ő azt mondta feleségének:

— Akasszad fel magad! Ha nem teszed, én akasztalak fel!

Az asszony erre kötelet kapott elő, hurkot csinált és a saját nyakába akasztotta, majd meggondolta magát és a férje fejére dobta a kötelet. Ez visszahajította és amikor a hurok az asszony nyakán volt, felakasztotta az ajtó sarokvasára.

A vizsgálóbíró előtt Márkus viszárvonta a vallomást és tagadott az első és második tárgyaláson is. Tanuja természetesen nem volt az esetben. A bíróság kihallgatta Kalesky Árpád csendőrszázadost, aki elmondotta, hogy előtte is beismerő a gyilkosságot Márkus Mihály.

A bíróság mégis felmentette Márkus Mihályt a vád és következményei alól, azzal az indokolással, hogy súlyos gyanúok vannak ugyan, de a bizonyítékok nem elegendők az elítéléshez. Elrendelte a bíróság egyúttal a szabadlábra helyezését is.

— Bosszúból belőtt a borospincébe — egy halott, egy súlyos sebesült. A vasmezei Kemenessőmjén községben vasárnap este ismeretlen tettes az ablakon keresztül belőtt, Macsotay Lajos ácsmester pincéjébe, ahol egy vadásztársaság borozgatott. A golyó Macsotay József és Csepregi Kálmán gazdálkodókat érte. Csepregi azonnal meghalt, míg a másik a halállal vívódik. A gyilkost tegnap elfogta a csendőrség, Márkus Sándor földműves személyében, aki bosszúból követte el a tettet. A csendőrség őrizetbe vette.

— Karácsony estjén megfojtottak egy gazdát az országúton. Hódmezővásárhelyről jelentik: Karácsony estjén az országúton halva találták Aszalai János hódmezővásárhelyi szikáncsi nagygazdát, pár órával azután, hogy hazulról a szikáncsi olvasókörebe indult. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halott nyakán hullafoltok keletkeztek, még pedig olyanok, amelyek fojtogatásra vallanak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— A Debreceni Iparos Ifjúság Önképzőköre értesíti tagjait, hogy az 1930. évre az új tagsági igazolványokat minden vasárnap délelőtt 11—12 óráig és szerdán este félhét—félnyolc óráig a könyvtári órák alatt lehet kiáltani.

Elnökség.
— Váltunk meg az újévi üdvözlőket! Báró Perényi Zsigmond, a Magyar Nemzeti Szövetség elnöke, azzal a kéréssel fordul a magyar társadalomhoz, hogy a banális újévi üdvözlő levelek helyett inkább bizonyos összeget küldjenek a Nemzeti Szövetséghez, hogy ebből a pénzből a menekült egyetemi hallgatókat segítsék. A nagy feladatok megoldására nagy erőfeszítésre van szükség és ezt csak testben és lélekben friss nemzedék tudja teljesíteni. A magyar ifjúság egyrésze nyomorog, különösen a megszállott területek menekült ifjúsága. Az adományok vagy egyszerű postautalványon, a Nemzeti Szövetség címére, (Géza utca 4. szám) küldendők, vagy pedig bármelyik postahivatalban 42956 számú csekkre lehet befizetni.

Újévre

Gramafon, hangszerárú szükségletét mielőtt beszerezné, tekintse meg Szendrő Sándor hangszerárúházát, Balthányi ucca 22. — His Masters Voice gramofon már 19 P.-ős havi részletben kapható. — „Columba“, „Eternola“ és más gyártmányú gépek nagy raktára — Óriási lemez választék.

Legújabb sporthirek

KOC SIS ANTALT FELMENTETTÉK A PROFESSZIONIZMUS VÁDJA ALÓL.

Az ítéletet megfellebbezték.

Ismeretes az olimpiai bokszoibajnok, Kocsis Antal professzionista ügye. A MÖSz fegyelmi bizottsága heteken át tartó vizsgálat után tegnap este hozott ítéletet és eszerint Kocsis Antal nem vétett az amatőrök ellen. Ennek következtében a szövetség Kocsis Antalt a professzionizmus vádja alól felmentette, de versenyzési jogosultságát öt hónapra felfüggesztette, mert az olaszok elleni mérkőzésen cserbenhagyta a magyar színeket.

Kocsis az ítéletben megnyugodott, a szövetség ügyésze azonban a professzionizmus ki nem mondása miatt fellebbezett, míg az ítélet büntetésrésztében megnyugodott. Így az öthavi felfüggesztés jogerőssé vált. Az amatőr státusban való meghagyás kérdése még a tanács elé kerül.

TUNYOGHY VERESEGE SVÉDORSZÁGBAN.

Malmö, december 28. Ma este birkozott Tunyoghy a svéd Früssel, aki öt 5 perc alatt szenzációs mérkőzésben legyőzte.

„A TÓT NEMZETNEK NEM VOLT BOLDOG KARÁCSONYA“.

Prága, december 28. Hlinka a Slovák karácsonyi számában vezércikket közölt, amelyben többek között ezeket írja:

A tót nemzet a szent ünnepen nem tudott örülni, a tót nemzetnek nem volt boldog karácsonya. A tót nemzetnek azonban nem kell elkeserednie, mert közeleg a megváltás órája. A tót nemzet ezer éven át a magyar kultúra hatása alatt élt, de volt kenyere.

A tót nemzet osztályrésze — mondja tovább Hlinka — továbbra is az adventi Babilonia és Assyria sorsa.

A tót néppárt harcolni fog, míg megjön a tótok egyenlőségének karácsonyi ünnepe, harcolni fog mindaddig, amíg hivatalos helveken is beismerik, hogy a Felvidék nem Besszarábia és Hercegovina, hanem egyenjogú ország.

— Arzenes bort itattak egy madridi kórházban az örültekkel. A madridi elmeorvosintézetben tömeges arzénmérgezés történtek. A mérgezésnek eddig már négy halottja van és igen sok esetben életveszély áll fenn. A tömeges mérgezéseket bor okozta, — amelveket az elmeorvosintézet egyik szolgálója gondatlanságból olyan edénybe töltött, ahol azelőtt arzéntartalmú folyadék volt. Ezt a mérges folyadékot rovarirtásra használták és a szolga nem gondolt arra, hogy az arzén alapos mosás után is nyomot hagy minden edényben. A borból nemcsak az elmeorvosintézet ápolói kaptak, hanem az ápolók és a szolgaszemélyzet is. Egy ápoló, egy szolga és két elmebeteg, borzalmas kínok között belehalt az arzénmérgezésbe. Öt beteg s két ápoló állapota életveszélyes. — Rajtuk kívül még 15-en kaptak meg az arzénmérgezést. Ezeknek az állapota is súlyos. Az elővigyázatlan szolgát már nem lehetett felelősségre vonni gondatlanságáért, mert ő is a halottak között van.

Mindenkinek

Érdeke, hogy ruhái olcsón és divatosan legyen elkészítve, — ezt meg találja Keresztesy úri szabónál, Varga-utca 1., a Piarista rendházzal szemben.

— Nagyszabású Szilveszter-est az Iparoskörben. Az Iparos Ifjúság Önképzőkör, december hó 31-én, fél 9 órai kezdettel, műsorral egybekötött nagyszabású batyus szilveszteri-estét rendez az Iparoskör összes helyiségeiben. Az Iparos Ifjúság Önképzőköri vigalmi bizottsága felelősséget vállal, akarja tenni mindenki számára az ideai Szilvesztert, éppen ezért meghív mindenkit, aki kellemesen és jól akar mulatni. Zenéről gondoskodva van. Műsora a legközelebbi számunkban közöljük.

— A Mansz. Erzsébet vegyeskar, folyó hó 31-én, este nyolc órakor tartja a szokásos műsoros-estjét. — Széchenyi uca 1. szám alatti otthonában. A kiváló gonddal összeállított műsor a legkényesebb igényeket is kielégíti s így mindazok, kik az élvezetes műsort végighalgtatják, egy kellemes est emlékével fognak távozni. Részletes műsort a legközelebbi számunkban közöljük. A vegyeskar működő tagjait ezúton kérjük, hogy 30-án, azaz hétfőn este a fontos megbeszélésre való tekintettel pontosan szíveskedjenek megjelenni.

— Szilveszter-est a KIE-ben. Több éves tradíció a Keresztény Ifjúsági Egyesületben, hogy Szilveszter alkalomával műsoros estét rendeznek. Az idén is több hetes előkészület után, gazdag szilveszteri program áll a nagyközönség rendelkezésére. — 16 tagú zenekar, szóló-ének- és zene-számok, három egyfelvonásos bohózat, páros jelenet, árnyképek, indián jelenetek, énekek és táncok, eredeti indián jelmezben, monológ, vég-szavalelek, magyar nóták, éjjeli meglepetés tréfás újévi köszöntő, malacsorsolás stb. a Szilveszter-est műsorszámai. — Szünet alatt büffé áll a közönség szolgálatára, hideg ételekkel, teával. — Részletes műsorszám, mely belépésre jogosít, az alábbi helyeken lehet vásárolni: Az egyesület tagjainál, továbbá Lám Sándor üvegkereskedő cégnél, (Piac uca 5. szám), ifj. Gyürki Sándor papírkereskedő cégnél, (Kossuth uca 6. szám) és a Széchenyi ucai ref. paróchián, (Széchenyi uca 4.) és esetleg este a pénztárnál. Figyelmezteti az egyesület barátaival, hogy a műsorra előre szerezzen be, mert félnek, hogy az idén is ugyanugy, mint tavaly, sokan kiszorulnak az estélyről. A KIE Szilveszter-esti helye: a Dóczy leánynevelő-intézet tornaterme, (Kossuth uca 33). Kezdeté pontosan 9 órakor és éjféltől tart.

— Házasságok. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő házasságkötéseket jelentették be: Papp Ignác—Bodolai Erzsébet. Ferge László—Tóth Erzsébet. — Petruska István—Szatmári Erzsébet. Csuth Sándor—Orbán Emma. Szunyogh László—Hajnal Erzsébet. Piko László—Lakatos Katalin. Mihálykó László—Kovács Júlia. Farkas János—Rácz Piroška. Nagy Gábor—Tirpák Gizella. Mester András—Sáfián Júlia. Balogh Imre—Németh Júlia. Billing János—Gyomai Júlia. Dr. Rásó Gyula—Szabó Judit.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Kiss Pál ref. 5 hónapos, Halasi u 20. szám. — Oláh József rk. 55 éves, Vigkedvő Mihály uca 61. szám. — Bende Lajosné ref. 49 éves, H-bagos, Gál Mária ref. 16 éves, Bocskai-tér 4. Lakatos Kata rk. 3 hónapos, Hajdúszoboszló. — özv. Szabó Ferencné rk. 74 éves, Csapó uca 77. szám.

— Születések. — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Szalai Lajos gépész, fiú Lajos. — Pink Dezső örmester, leány Ibolya. Mezei Gyula ács-segéd, leány Ilona. Molnár Mihály gazdálkodó fiú Mihály Nagy István gazdálkodó, fiú István.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

A Borsod-Miskolci Gőzmalom a debreceni István malomban koncentrálja őrlési üzemét

Miskolcra jelentik: Általánosan ismert tény, hogy a magyar gőzmalomok helyzete a trianoni határ megalkotása óta évről évre nehezebb lett. Ezen malomok, melyek teljesítő-képessége a volt monarchia fogyasztására voltak beállítva, a belső szükséglet elégtelensége és a szomszédos országok elzárkózó vámpolitikája folytán megnehezített lisztkivétel következtében őrlési képességüknek csak egy részét tudták kihasználni. A termelési költségek, magas kamatok és nagy közterhek ilyként szűkebb területre és aránytalanul kisebb mennyiségre oszolván, az előállítást annyira megdrágították, hogy a magyar malomok mindjobban elvesztették versenyképességüket a volt monarchia utódállamainak te-

rületén, amelynek fogyasztására vannak utalva.

A Borsod-Miskolci Gőzmalom vállalat igazgatósága elhatározta, miszerint a fennálló körülményekre való tekintettel, miskolci telepének őrlési üzemét egyelőre leállítja és az őrlést Debrecenben koncentrálja. A miskolci telep berendezése érintetlenül megmarad úgy, hogy a viszonyok megváltoztával, akár jelenlegi őrlőképességgel, akár kisebb keretek között újból felvehesse az üzemét; a meglévő raktárakat addig is a gabona tárolására használják fel. A malom vezetőjét az aratás után kezdődő új évadtól kezdve a Debreceni István-malom fogja ügybeli, mint külföldön örleményekkel ellátni.

Debreceni piaci árak

Karácsony ünnepe után a piac úgy a Csapó uccán, mint Rákóczy uccán kicsi volt. A zöldségek piacán a felhozatal még elég nagy, de a baromfipiacon nagyon csekélynek mutatkozott. Hasonlóképpen kevés volt a felhozatal a gyümölcspiacon.

Zöldségárak: fehérrépa 8—10, kelkáposzta 8—12, vereskáposzta 10—30 darabja, karfiol 50, zeller 8—10,

kalarábé 8, sárgarépa 8—12, petrezselyem 10—15, burgonya 4—10, vereshagyma 6—12, fokhagyma 150—180, torma 80—120 fillér kilója.

Gyümölcsárak: alma 50—70, szőlő 100, dió 120, dióbél 450 fillér kilója.

Baromfipiaci árak: tojás 13—14, liba 170—200, kacska 160—190, kappan 150, tyúk 135, pulyka 125 fillér kilója.

Terménytőzsde

A terménytőzsde irányzata valamelyest javult, mivel Liverpoolból is féléppenny áremelkedést jelentettek. Az irányzat mindvégig jól tartott volt, bár a forgalom igen szűk keretek között mozgott. A második liverpooli jelentés a kezdetben féléppenny nyereséget tüntetett, úgyhogy változatlanul a tegnapi árfolyamok maradtak felszűnve. Ehhez képest nálunk is csak lényegtelen eltérést mutatkozott a tegnapi zárathoz viszonyítva. Javulást azonban az eltérések javulást tüntetnek fel. A buza márciusra 5, májusra 1 fillérrel emelkedett. A rozs forgalma jelentéktelen volt és az irányzata is gyengült, ennek következtében a rozs ára 8 fillérrel visszacsúszott. A tengeri irányzata javult. A tranzit tengeri ára kisebb mértékben emelkedett, tekintettel arra, hogy ebben a cikkben nagyobb fedezésvásárlások történtek. A tranzit tengeri 13 fillérrel, míg a májusi csak 2 fillérrel zárult magasabban, mint tegnap.

A készáru piacon búzában volt élénkebb üzlet, a malomok élénkebb keresletére, úgy, hogy a mai tőzsdén 50 vagon buza eladását jelentették be, ami az ára 15 filléres emelkedést vont maga után. Ezzel szemben a rozs irányzata tartott és ára változatlan. Rozsból összesen 11.5 vagon eladását jelentették be. A takarmány piacon általában tartott az irányzat, csak a tengeri javult kisebb mértékben. A magpiac üzletelen, a lisztárak nem változtak.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza márciusra 23.50—23.60 (23.59), májusra 24.50—24.55 (24.55). Magyar rozs márciusra 16.52—16.54 (16.43).

Tengeri májusra 15.78 — 15.75 (15.78).

Tranzit tengeri májusra 15.10—15.28 (15.28).

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 23.50—23.90, 78 kg-os 23.80—24.10, 79 kg-os 24.10—24.55, 80 kg-os 24.40—24.75, felsőtiszai 77 kg-os 23.25—23.50, 78 kg-os 23.45—23.70, 79 kg-os 23.75—23.95, 80 kg-os 23.80—24.00, fehérrépa

77 kg-os 22.15—22.40, 78 kg-os 22.40—22.60, 79 kg-os 22.65—22.85, 80 kg-os 22.85—22.95, pestmegyei 77 kg-os 22.20—22.45, 78 kg-os 22.45—22.65, 79 kg-os 22.70—22.90, 80 kg-os 22.80—23.00.

Pestvidéki rozs 15—15.10, egyéb 15—15.10, takarmányárpa I. 15.80—16.50, II. 15.80—15.75, felsőmagyarországi sörárpa 19.50—21.50, egyéb 17.50—10.50, köles 11.50—13, repce 51—53, tiszai tengeri 13.15—13.35, egyéb 13.10—13.20, zab I. 14—15, zab II. 13.25—13.55, korpá 9.65—9.75, lucernamag 130—155, lóheremag arankás 72—78.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYVÁSÁR ÁRAI.

Buza (6) 23—24, buza (új) 23—23, rozs 13.50—14, árpa 13—13.50, zab 10—11, tengeri (szemes) 10—10.80, tengeri (csöves) 7.20—8, lucerna 9—11.50, széna 5—7.50, lóhere 7—9, búkköny 5—5.50, szalma (alom) 3—3.50, szalma (rozs) 3.50—4.20, tők (fehér, év) 1.80—2, répa (cukor) 1.60—2, répa (takarmány) 80—1.10.

A mézárószakosztály jelentése:

Levágott: Nagy marha 110 darab, növendékmarha 44 darab, borjú 75 darab, juh 72 darab, ló és csikó 5 darab, összesen 306 darab. — Bőrárak: Nyers, tarka marhabőr 1.20 P, nyers, magyar marhabőr 1.15, borjubőr 2.20 P. — Húsárak: I. rendű marhabőr 1.60, II. rendű 1.20 P. I. rendű borjubőr 2.60, II. rendű 2 P. Juhhús 1.40 P.

VÁSÁROK SORRENDJE:

December 30-án. Mezőcsát, Zalaegerszeg.

Január 1-én. Kaposvár.

Január 2-án. Dombóvár, Enes, Ónod Pétervására, Somogyfőmén (sertés-vásár nincs), Szentdienes, Tiszafüred. Állatvásár: Cellőmölk, Kiskomárom (lővásár nincs), Mezőtúr.

Január 3-án. Nagyhalász, Állatvásár: Mindszent, Gyöngyös, Sertés- és kirakodóvásár: Buj, Kirakodóvásár: Mezőtúr.

Január 4-én. Kirakodóvásár: Mindszent.

Január 5-én. Érsekvadkert, Pilis, Törökszentmiklós.

Január 6-án. Csorna, Jászsószentgyörgy (bizonytalan), Lajosmizse, Ozora (sertésvásár nincs), Tinnye. Kirakodóvásár: Tiszadob, Tass (bucsu-vásár).

Január 7-én. Beled, Magyaróvár, Mihaló, Miszla, Némethely, Nagybörzsöny, Nádudvar, Pécs. Állatvásár: Balassagyarmat, Szikszó, Sárvár.

Január 8-án. Ivánegerszeg (sertés-vásár nincs), Miskolc, Polgár. Állatvásár: Jánosháza. Kirakodóvásár: Balassagyarmat.

Január 9-én. Edelény, Állatvásár: Devecser.

SPORTNIKA

MAGYAR CSAPATOK KÜLFÖLDÖN.

A külföldön turázó magyar csapatok ismét nagyszabású programot bonyolítanak le vasárnap. A Hungária Népi-klubban mérkőzik. A Nemzeti Sámpierdarenában a Dominanzéval, a Bástya Triesztben az US Triestina-val, a III. ker FC Firenzében a Fiorentina-val, a csabai Bohngyár csapata Monzában az AC Monzával, a BSE Malagában az FC Malagával mérkőzik.

Az Egyiptomban turázó Ujpest csapata rendkívül nehéz feladat előtt áll, mert ellenfele Egyiptom válogatott csapata lesz.

BIRKOZÓ VERSENY.

A Debreceni Vasutas Sport Club 1930. évi január hó 4. és 5. napján a Máv. műhely disztermében országos junior birkozó versenyt rendez az alábbi feltételek mellett.

1. Sulycsoport: Légsúly, pehelysúly, könnyűsúly, kisközépsúly, nagyközépsúly, kishézsúly, nagyhézsúly.

2. A versenyen indulhat minden leigazolt junior versenyző.

3. A verseny a M. B. Sz. szabályai szerint rendeztetik.

4. Nevezések a M. B. Sz. Teréz-körút 40—42. küldendők.

5. Nevezési díj személyenként 50 fillér, mely a mérlegelésnél fizetendő.

6. Nevezési zárlat 1929 december 30.

7. Mérlegelés a verseny színhelyén és napján 6—7 óráig.

8. Díjazás: I. kislejűst, II. nagyporz, III. kis bronzérem.

Debrecen, 1929 december 28.

DVSC vezetőség.

Meghívó

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesületének 1929 december hó 30-án délután 3 órakor a vármegyeháza disztermében tartandó rendkívüli közgyűlésére.

Tárgy: Az alapszabályok módosítása.

Biró Sándor s. k. ügyvezető elnök.

A közgyűlés után Egyesületünk igen fontos értekezletet tart, melyen a folyó ügyek tárgyalatnak. Felkérjük az összes háztulajdonosokat, hogy a fenti helyen és időbe multhatatlanul megjelenni szíveskedjenek.

Nagy karácsonyi árleszállítás Schimmerné női kalap üzletében

6 P-től már nagyon szép bársony és filc kalapot lehet vásárolni. — Piac u. 2. Nagytemplommal szemben

Állatbetegségek a szavatosság szempontjából

Irta: GULYÁS JENŐ, a Közvágóhid állatorvosa.

Főbb vonásokban a következőkben ismertetem, az állatforgalmi szavatosságról szóló, 1923. X. t. c. -ket, hogy mely betegségeket jelöli meg törvényes főhibának és mely betegségeket, törvényes hibának. Ezen törvény egyaránt vonatkozik az adásvételi és a cseréigyletekre, de csak amennyiben az állatkereskedelem és a mezőgazdasági szempontjából kiválóan fontos házi állatfajokról van szó.

Különösképpen csak azokat a betegségeket sorolom fel, melyek nap-nap után előfordulnak és speciálisan a husipari érdekeltségeket közelebbről érintik.

Mit értünk törvényes szavatossági főhiba alatt?

Szavatossági főhiba az adás-vétel tárgyát képező állatban talált olyan betegség, melyet a tételes jogszabály vagy jogszabály szavatossági vagy törvényes főhibának minősít és melyre külön vélelmi időt állapít azon célból, hogyha a betegség a vélelmi időn belül mutatkozik, az ellenbizonyítás fenntartásával, helye van annak a jogi vélelemnek, hogy az már az adásvétel időpontjában is megvolt az állatban, tehát érte az eladó szavatossággal tartozik. Szavatossági főhibakul a leggyakrabban előforduló és ennélfogva peres keresetekre legtöbbször okot szolgáltató szavatossági hibákat jelöli meg a törvény.

Szarvasmarhák és a bivalyok tekintetében.

1. Gümőkór 30 napi vélelmi idővel. Sertések tekintetében.
1. Sertés orbánc 3 napi vélelmi idővel.
2. Sertés pestis 5 napi vélelmi idővel.
3. Sertés borsókakór 30 napi vélelmi idővel.

Mit értünk szavatossági hiba alatt? Törvényes szavatossági hiba bármely koros állapot vagy rendellenesség lehet, ha tetemesen csökkentti az állat értékét és ha azt az átlagos állatismerettel rendelkező vevő kellő körültekintése ellenére nem ismerhette föl. — Ilyenek:

1. A borsókakór.
2. Gümőkór.
3. Fulladás.
4. Gyomor- és bélgyulladás.

Azt hiszem nem végezték fölőseges munkát, ha ezen felsorolt betegségeket röviden ismertetem, hogy előállapotban minő koros tünetekben nyilvánulnak, mert a vevőknek érdekük az, hogy amit megvásárolnak levágás vagy levágatás után kifogás alá ne essenek.

1. Gümőkór. Az embereknek és egyes állatfajoknak ezidőszent az egyik legpusztítóbb betegsége. Az ember is az állat is kevés kivételtől eltekintve, a méhen kívüli életben szerzi a betegséget külső fertőzés következtében. — Húsvizsgálat szempontjából fontos, mivel az állati tuberculosis nem közömbös az emberre nézve, vagyis a gümőkóros állati szerv veszedelmes lehet az emberre is. A betegséget okozó gümöbacillus a szájon keresztül az emésztő csatornán vagy a légzőutakon keresztül jut az állat testébe, hol letelepedésük helyén, legtöbbször a torokkal és a béllal szomszédos nyirokcsomókban vagy a tüdőben a gümők fejlődését indítják meg, melyek szételése után a nyirokerek mentén tovább nyomulnak a szervezet többi részeibe, hol ugyancsak a gümők fejlődése következik be. A bacillusok továbbhaladása és a gümők fejlődése lassan megy végbe aránylag hosszú idő telik el, hónapok és évek mulnak el addig, míg a szervezet életműködésében mélyreható zavarok állanak be. A tuberculosis bacillusok széthurcolá-

sa a vérkeringés útján is történik s ily módon a távolabbi szervek is gümőkórosokká válhatnak és az ilyen áttéti góccok a valahol már fejlődésben levő kóros folyamatnak előbbre haladott szakában következnek be. A gümöbacillusok az állati testben mérgeket termelnek, melyek a kóros folyamat súlyossága szerint többé-kevésbé zavarják az anyagcserét.

Ezek a körülmények eléggé értelmezik azt, hogy a gümőkór igen hosszú ideig lappanghat a test belsejében anélkül, hogy azt bármilyen koros jelenség elárulná. Bennünket közelebbről csak közvetlenül levágásra szánt állatok gümőkórja érdekel, ha a vevő kimondottan levágás céljából vásárolta az állatot, vagyis csakis a hús értékesíthetősége szabja meg az eladó szavatolási kötelezettségének mérvét, mert a lelétség elmúló rövid idő alatt az állat állapota nem szokott lényegesen módosulni.

Általános a gümőkór, ha a testtájéki nyirokcsomók vagy, mint mondják a mirigyek, de még inkább a csigolya csontjai is már szabad szemmel mutatnak elváltozást, az a hús, illetve az az állat csak bizonyos előkészítés, párolás után, mint csekélyebb értékű élelmiszer kerülhet forgalomba, ami igen súlyos anyagi veszteséget jelent a husiparosoknak, annál is inkább, mivel elég gyakran előfordul.

2. Sertésorbáncnál az eladó szavatossága csak akkor jön szóba, ha az állat elhullott, vagy súlyos betegsége miatt levágás után elkoboztatott. A törvény e betegségnél 3 napi vélelmi időt állapít meg akképpen, hogy ha a hiba

3 napon belül mutatkozik, úgy további bizonyítás nem szükséges arra nézve, hogy e betegség az adás-vételkor már benne volt az állatban.

3. Sertéspestis. Az állat forgalmi szavatosságról szóló törvény kimondottan a sertéspestist jelöli meg törvényes szavatossági főhibának melynek 2 alakját kell megkülönböztetni. Az egyik alakja, mely általános vérmérgezésben, mint mondják, mindenütt vérzésben, a másik alakja a bél és tüdő elhalálos gyulladásában nyilvánul. És a sokszor hangoztatott sertéspestist nem helyénvaló sertésvésznek mondani, az tulajdonképpen egy hasonló, de más természetű betegség. Kívánatos volna, hogy a vevő a sertéspestis betegségben szenvedő állatot már a vásárlásnál felismerhesse, vagy legalább is azt, hogy annak az állatnak valami baja van és nem egészséges. Sertéspestis betegségben szenvedő állat súlyos klinikai tüneteket árul el; hágyadt, szeméi gyenyek, vérzések vannak a bőrön, véres hasmenése van, e felsorolt tünetek ebben a csoportosításban semmiféle más sertés betegségnél nem észlelhetők. A törvény e betegségnél 5 napi vélelmi időt állapít meg, hogyha a vétel után azon idő alatt az állatban megtalálják a kérdéses betegséget, akkor az már az adás-vétel alkalmával is benne volt az állatban s azt külön bizonyítani sem kell.

4. Borsókakór. Egy hólyagféreg az úgynevezett Cysticoccus okozta megbetegedése úgy a sertéseknek, mint a szarvasmarháknak. Sok esetben a sertésnél a borsóka már az állat életében is felismerhető, ha a test felületén részben pl. a szem kötőhártyája alatt, esetleg a szem belsejében, vagy a nyelven kékesen áttűnő lencsényi egészen borsónyi tömött csomókat látunk, illetve ha a nyelven az ujjunkon végig húzzuk, ezen csomók könnyen ki is érezhetők. A levágott állatban

lencse, egészen bab nagyságú gömbölyű, vagy tojásdad alakú hólyagokat látunk. A borsókakór lényeges hiba akár élő, akár levágott állatban állapított meg, mert az állat húsa párolás után alkalmas a közfogyasztásra a szalonna és hajt pedig kiolvasztás után. Ezen korlátozások a husiparosoknak veszteséget jelentenek.

5. Fulladás. Legtöbbször a vágósertésnél szokott bekövetkezni. Az esetek túlnyomó részében az ok ételrendi hibában rejlik. Legtöbbször túlsok takarmány etetése, az állattal való bánásmód az etetés után okozza, azonkívül, nagy szerepet játszik a lábongajtás, mely halálössá tehet oly megbetegedést, ami különben nem vezetett volna elhullásra. Klinikai tünete a has terime megmagyobbodása és a nehéz, fujtató be- és kilégzés már gyanút keltenek, hogy az állatot túl etették, aminek következménye a fulladás lehet.

Gyomor- és bélgyulladás. E betegség úgyszólván nap-nap után előfordul. A betegség változatos okai között szerepel leggyakrabban: túlsok, vagy meg nem felelő minőségű takarmány etetése. Ezenkívül pedig a tulajdonos csejével együtt járó átmenet nélküli takarmányváltozás, úgy a lovaknál, mint más állatoknál, az erős testi kifáradás, gyors hajtás, valamint vasuti szállítás, különösen ha füllesztő nyári melegben történt. Minthogy ezek az ártalmak gyakran érvényesülnek az adás-vétel kapcsolatban, rendszerint 12 óra múlva a rosszullét kezdete már észlelhető, rohamosan súlyosbodó hasmenésben nyilvánul meg és már 24 óra belül elhullásra is vezethet. Minthogy az ilyen állathusa legtöbbször az általános vérfertőzés jeleit mutatja és az emberi egészségre ártalmas az ilyen betegségben szenvedő állat, a közfogyasztástól elvonatnak. Ez természetesen igen jelentékeny anyagi veszteséget jelent a husiparosoknak. E két betegség kezdetét legfeljebb az utolsó etetés idejére lehet vissza vezetni. — Mint szavatossági hibák tehát oly értelemben az elhullásért felelős, ha igazolható egyrészt, hogy az ok már az átadás előtt hatott az állatra, másrészt pedig, hogy azóta nem lépett közbe olyan körülmény, mely a bántalom lefolyását súlyosbíthatta, vagyis az utolsó etetés még az átadás előtt történt és azóta okszerű elbánásban részesült az állat.

Törvényes szavatossági hibák nagy száma miatt lehetetlen azokat mind felsorolni és röviden ismertetni, hanem csak a gyakoriságuk és jelentőségük miatt különösen fontosak s amelyek a vevőközönység előtt szembe tűnnek a vásárlásnál.

Óvakodjunk tehát az ilyen könnyen felismerhető betegségeben szenvedő állatoknak a megvételétől, mert ilyen esetekben sem az állatforgalmi szavatosságról szóló törvény, sem egyes biztosító társulatok alapszabályai nem nyújtanak módot arra, hogy ilyen esetekben a vevő, jogi védelemben, sem pedig a kár megtérítésében (nyilvánuljon) részesüljön.

Még egy dologra hívom fel az olvasóközönység figyelmét. Egy szavatossági per kedvező elintézésére igen sok körülmény bír befolyással és a per kedvező elintézése esetén is sok esetben a per költsége, az eltöltött idő, a per tárgyát képező állat értékét tetemesen felülmulhatja.

Támogatnunk és pártolnunk kell mindazokat a kartellen kívül álló altruisticus vágóállatbiztosító intézményeket, mert nagy kockázatot vállalnak magukra, olyan károsodástól óvják meg az érdekelt husiparosokat, mely peres uton nem volna elérhető.

Előnyös és szükséges volna a vágóállat biztosító szövetkezetek minél nagyobb számban való létesítése, nemcsak a sertésnél, hanem a szarvasmarhánál is.

Halló!

Halló.

Vásárló közönység
figyelmébe!

Ujévi áruk

Biró Árpád

rőfös, divatáru üzletében

Szent Anna ucca 5.

Telefon 1081. szám

Mintás Foulard és Japone — 5.80
Francia Crepe D'Sine
100% selyem — — — — 8.50
Taftalin, prima — — — — 3.60
Prima Brokát béllés selyem 4.20
Prima Kascha (gyapjuból) — 3.20
Prima Kazán (gyapjuból) — 4.80
Divat Flanell pongyolára
kítűnő mosó — — — — 1.80
Prima Cord bársony sima — 3.25
Prima Cord bársony mintás 3.75
Prima (Silkisz) montirozó
bársony — — — — 3.20
Prima angol ruha bársony
70 cm. — — — — 7.50
140 cm. széles fekete és kék
eulin — — — — 11—14 pengő
Kiváló jó mosó angol flanel
cserkész ingre — — — — 2.—
Tenisz flanel, prima — 88 fillér

Vásznak zefirek kivételes
olcsó áron.

Női szines combiné — — — 2.90
Prima puplin elejű férfi ing 5.—
Férfi nyakkendők .50, 1.25,
1.50, 2.20, 3.20, 3.60, 4.20
Sállak — — — — 2.20tól
Prima női és férfi özbőr és
keztűi olcsón.
Férfi és női szembkendő 20 fill.
lértől felfelé
Férfi zoknik 38 fillértől felfelé
Női téli harisnya, melé — 58 fill.
Női téli harisnya, angol 1.50 fill.
Női téli gyapju harisnya 2.60 fill.
Férfi harisnya — — — 1.16 fill.

Női és férfi fehéreműek,
valamint Paplanok megrendelésre nagyon jutányos áron.

RUBINSTEIN ANTAL

Írta: FÜREDY F. GUSZTAV.

A zenei világ az utóbbi napokban fennélt Rubinstein Antal orosz zongoraművész születésének 100-ik évfordulóját. Mi, magyarok is megemlékeztünk a nagy művészről, mert Liszt Ferenc révén barátunk volt, szeretett minket, csodálta kultúránkat és mert hangversenykörútjain, ha csak tehette, mindig ellátogatott hozzánk. — A múlt század második felében őször volt Rubinstein körünkben és zenénk iránt, mely megragadta képzeletét, rendkívüli érdeklődést tanusított. Irt egy nagy magyar

fantáziát is zongorára és ezt a művét körútjain sokszor játszotta.

Különös ember volt. Az volt a rögeszméje, hogy nagyobb komponista, mint zongoraművész. Pedig a világ főleg, mint virtuózt csodálta meg őt, de ő mégis mindenáron mint komponista akart átmenni a halhatatlanságba. Rengeget írt össze, dalokat, zongorás kamaraműveket, szimfóniákat, balleteket, operákat, sőt bibliai színjátékokat is, miközben, mikor művei már nagyon felszaporodtak, arról álmodozott, hogy operái és biblikus drámái bemutatására külön színházat épít a Bayreuth és Brémában csakugyan meg is próbálkozott azzal, hogy Wagnert kiverje a nyeregéből, ami azonban nem sikerült neki, csúfosan megbukott és az örökzöld babér helyett kénytelen volt azzal a keserves tapasztalattal beérni, hogy a pénz, a hírnév és a dícsőség aranykapuja csak akkor nyílik meg előtte, ha mint virtuóz ül újra, meg újra a zongora elé.

Európában mindenki tudta róla, hogy a zeneirodalmat csak újabb opuszokkal szaporította, de nem műremekekkel, jóllehet azt mondta magáról, hogy ő maga Schubert és Chopin folytatása és ők ketten Brahms utolsó hősei a zeneirodalom harmadik nagy korszakának. Hogyan jutott Brahms-hoz, a jó ég tudja, fontos, hogy az efféle beszéddel magára böszítette a kritikát, mely végeredményben azt állapította meg róla, hogy nem is olyan nagy komponista, mint magáról gondolta. A közvélemény sokat megbocsátott neki, mert mindent összevéve, mégis csak fényes tehetség volt, bárha mint komponista minduntalan elárulta, hogy a tömeg kegyeit hajszolja, melyet mint virtuóz, félszázadon keresztül tüneményes játékaival annyira tudott uralni. Mint alkotó, szeretete a nagy méreteket, mindig széles alapokon dolgozott és különös passziója volt, hogy a hagyományos formákat semmibe se vegye. —

Amellett csak úgy dobálódzott a nagy címekkel: Nero, Océán, Faust, Don Quichote, Rettenetes Iván, Mózes, Krisztus. Ez folyton így ment. Szüntelenül írt, de azért semmiféle bukás nem riasztotta vissza. Pedig Eduard von Hanslick, a bécsi zenepápa, ugyan csak odamondogatta neki a kritikáiban. Mit sem használt. Egyre ontotta a nagy kompozíciókat és nem törődött azzal, hogy gyakran ki is nevétték. Amellett sokszor a művésze követelményeivel sem volt tisztában. Például észbe juttott, hogy velencei benyomásait zenében megörökítse. Fogta magát és írt egy „Gondelfahrt”-ot. Ezt a zenei festésre alkalmas tárgyat nem jellemző zenekari kísérettel látta el, hanem egy vokalkórossal, melynek még sincsenek meg az ilyesmire szükséges eszközök. Persze a kompozíció csöppet sem sikerült. Ha egy „Velencei éj” így néz ki, mint ahogy ezt Rubinstein muzsikálja nekünk elő, mondta erre Hanslick, akkor jobb ha otthon maradunk. Ennek a kompozíciónak inkább azt a címet lehetett volna adni: „Egy novemberi éj Smolenszkben”. Az egész világ nevetett Hanslick e csipős megjegyzésén, de Rubinsteint ez nem bántotta. Irigylésre méltó természet.

Folyton nagy koncepciókat hordott a fejében, aztán lázas sietséggel rontott neki a munkának, pedig tárgyat még félig sem gondolta végig. Nem is bírta sokáig szusszal. Különösen áll ez az operáira. Ezek már a második felvonásban elapadnak és bennük a muzsikális vérszegénység külsőségeivel van palástolva. Szereti a pompás dekorációkat, a lármás kórusokat, a nagy felvonásokat, melyeket minden igaz ok nélkül ráncigál elő és szereti a nagy finálékat, melyeknek se vége, se hozsza. A dolog sokszor valósággal kínos. Mégis kolosszálisan értett ahhoz, miként kell a színpadon nagy hatásokat elérni. De szörnyen csalódott. A közönséget még sem tudta kielégíteni, magával ragadni, vagy meghatni, mert ez végtére frappáns meglepetést, grandiózus érdekes jelenetet, itt-ott valami egyebet is vár, mint egy néhány hangzavart, melybe belekábult. — Nagyon jól jellemezte őt Liszt. Azt mondja: „A zongoraművészettel csak akkor törődött, ha pénzre volt szüksége. Pénzért képes volt bebarangolni fél Európát. De titokban folyton a komponistaságon

járt az esze. Ez volt a főpassziója. Minden becsúgya az volt, hogy mint nagy zeneköltő, kerülhessen fel a parnasszusra. Meg is volt ugyan hozzá minden eszköze, kedve és tehetsége, de a dolog mögött erősen kikandikált a szándékosság, a Mache és a móhóság. — Tüzes temperamentumát, mely folyton alkotásra ösztönözte, nem tudta fékezni. Valósággal alkotási dühben szenvedett, miközben hol Meyerbeer, hol Mendelssohn vízeire evett, nem is szólva arról, hogy Beethowennel is sokat kacérkodott, akit nagyon szeretet volna a saját En-jébe felvenni.”

Mindent összevéve, azonban nem lehet tagadni, hogy Rubinstein, kiról Bülow is azt mondta, hogy „a legérdekesebb alkotó egyéniségek egyike”, minden zenei műformában sok szépet produkált, jóllehet az igazi siker csak akkor ölelte őt át, ha mint dirigens, melynek elsőrendű volt, maga vette kezébe a marsallbotot, hogy műveit vezényelje. Ilyenkor csak ment valahogy a dolog. De azért a németek e nagy ember pomponista sikereiről mégis csak mint „Achtungserfolg”-ról beszéltek.

Rettenetesen irigyelte Wagnert. Szerette volna legyűrni, de ez sehogyan sem sikerült neki, dacára, hogy 14 operát írt. Mindig vesztes maradt. Ez iszonyatosan emésztette. Különben mindenki irigykedett. Lisztre (ki sok jót tett vele), a szímfónikusra ép úgy, mint Brahmsra, a kamarazeneszre. — Egyiküket sem tudta világszárnyalásukban követni. Sok keserű perce volt emiatt. Mit tehetett? Azzal vigasztalta magát, hogy folyton másoknak magyarázta, hogy „sok művész fél életén át egy és ugyanazzal a munkával bajlódik, csak hogy tökéleteset produkálhasson, más meg sokat ír össze, ha kevés tökéleteset is. Nincs tökéletes emberi alkotás, csak szép és becsüléseméltó van, ha tökéletlen is. A sokatírásban van valami szimpátikus, valami naív, míg ha valaki azt hiszi magáról, hogy tökéleteset alkotott, tisztára nagyképekűdik.” Ez volt a filozófiája.

Ellenben, mint zongoraművész, egészen nagy volt. Igen nagy. Persze Liszt után és nem Liszt mellett. Mert Liszt mindvégig az egyetlen volt. — Liszt egyenesen örökösének mondotta. És ez valami.

Mi maiak, már csak egykori feljegyzésekből szerezhettünk magunknak némi fogalmat az olyan nagy történelmi alakról, mint Rubinstein a zongorán. Azt mondják kolosszális volt. Amikor Liszt után ő járta a világot, mellette el-

törpült minden. Kicsivé, parányivá, száználmas zongorahebegéssé zsugorodott minden. — Rubinstein acélerejét, grandiózus temperamentumát nem bírta senki. Valósággal lemenyörögte a zongorázó világot. Volt ugyan egy riválisa, Hans von Bülow, az igazi, a hamisítatlan Liszt-növendék, de kettőjük játékában lényeges különbség volt. Rubinstein a szíveknek játszott, Bülow az elméknek. Bülow objektív volt, Rubinstein szubjektív. Hogy mely határnál kellett kettőjük jelentőségét meghúzni, ez senki előtt sem lehet kétséges. — A műélvezők főleg Rubinstein ideális billentéséért rajongtak, mely nála külön csoda volt és amellyel, — mint mondják, — új életet tudott lehelni a holt betűkbe, a hangjegyekbe. Ugy tudott énekelni a zongorán, mint senki más. Nemcsak nagy virtuóz volt, hanem nagy költő is, játéka csupa poézis volt, csupa lélek. Az igaz, — mondja róla Hanslick, — senki sem dobta magát oly túláradó, szinte fékezhetetlen életörömmel a billentyűk közé, mint ő, de mindez csak visszaverődése volt a diadalittas erőnek, mely majd szétvetette őt. Ugyanakkor azonban, amikor mint egy hősztült ki a zongora elé (Rubinstein minden fellépése mindenütt a világon egy-egy szenzáció volt évtizedeken át, hangversenyekre állandóan tódultak az emberek), kihozta magával a fényes konzertpódiumra a benső embert is (figyelitek ezt mai kis zongoratanak?), aki a lelkét tárta a közönség elé. Ez volt az abszolút muzsikális Rubinstein, a maga, szinte fanatizáló őseredetiségével. — Ez már nem volt a Thalberg, vagy a Charles Mayer-féle mindig kecses, édeskés, hízogt enyelgés a zongorán (ez nem volt „imbolygás” a zongorán, mint ahogy ezt a mai zongorahuszárok csinálják), — mely a „deusche Tante”-t a hangversenyteremben elbájoalta. Ha Rubinstein pusztán briliáns technikus lett volna, ezzel csak elkápráztatta volna az embereket és nem hagyott volna mélyebb nyomokat maga után a zongorajátszás történetében.

(Folytatása a jövő vasárnapi lapszámunkban.)

BUTOROK

legjobb minőségben olesó árban részletre is. Készpénzvásárlásnál nagy árengedmény!! SZÖNYEG! ebédlő- és futószőnyegek, míg a készlet tart 25% engedménnyel, — nem üres reklám, tesék róla meggyőződni!

Fényveszt

bútorárúház, PIAC UCCA 37. SZ. Kistemplomnál.

REMINGTON

Portable Írógép

standard billentyűzettel, irodai, uti és házi használatra

mint karácsonyi ajándék is.

Díjtalan bemutatás országsszerte.

Hasznos, szép, értékes

18 havi részletfizetésre is szállítunk!

Remington Írógép R.-T. Tiszántúli Kiendeltsége

Debrecen, Piac ucca 58. szám. Telefon 4-02.

A debreceni törvényszék ügybeosztása az 1930. évre

Polgári felelbiteli peres és nem peres ügyek egyik része (vidéki ügyek). Elnök: Telegi K. Andor. Helyettes elnök: dr. Balogh Béla. Tanács tagjai: dr. Balogh Béla, Kató Sándor. — Tárgyalási napok: Szóbeli tárgyalás: Kedd, csütörtök és szombat a II. sz. tanácssteremben. Nyilvános előadás: Hétfő, szerda és péntek, a 73. sz. szobában.

Polgári felelbiteli peres és nem peres ügyek másik része (helybeli ügyek) összes lakásügyek: Elnök: Almásy László. Helyettes elnök: Szőgyényi Gyula. Tanács tagjai: Szőgyényi Gyula, dr. Papolczy Gyula, dr. Nagy Zoltán, kiegészítő: vitéz dr. Kovách Elemér. — Tárgyalási napok: Szóbeli tárgyalás: Hétfő, szerda és csütörtök, a IV. sz. tanácssteremben. Nyilvános előadás: Péntek és szombat, a 92. sz. szobában.

Polgári perekben egyes bírák: Sinai Károly, dr. Bata Imre (közpolgári ügyekben), dr. Medgyessy Károly (személyi állapotot tárgyzó perek), dr. Budai Sándor (közpolgári és személyi állapotot tárgyzó perek). — Tárgyalási napok: Sinai Károly 80. sz. szoba, kedd, csütörtök és szombat. Dr. Bata Imre 77. sz. szoba, hétfő, szerda, péntek. Dr. Medgyessy Károly 3. sz. szoba, kedd, csütörtök, szombat. Dr. Budai Sándor 4. sz. szoba, hétfő, szerda, péntek.

I. és II. foku büntető ügyek egyharmadrésze, kegyelmi ügyek: Elnök: Jeney Sándor. Tanács tagjai: Rózsa Lőrincz, dr. Hetey Zoltán. — Tárgyalási napok: Fő tárgyalás: Hétfő, szerda, a V. sz. tanácssteremben. Felelbiteli tárgyalás: Péntek, a III. sz. tanácssteremben. Ülés: Szombaton a 8. sz. szobában.

I. és II. foku büntető ügyek egyharmadrésze és uszoraügyek: Elnök: Dr. Serly Jenő. Tanács tagjai: Dr. Sebestyén György, Trásy András. — Tárgyalási napok: Fő tárgyalás: Kedd és péntek, a V. sz. tanácssteremben. Felelbiteli tárgyalás: Szerda, a III. sz. tanácssteremben. Ülés: Szombat, az 54. sz. szobában.

Vádtanács: Elnök: Dr. Kesserű Lajos. Helyettes elnök: Szőgyényi Gyula. Tanács tagjai: Dr. Tokay Gyula, dr. Tóth János. — Tárgyalási napok: Tárgyalás: Kedd a III. sz. tanácssteremben. Ülés szükség szerint a 65. sz. szobában.

Rögtönítélő bíróság: Elnök: Dr. Kesserű Lajos. Tanács tagjai: Dr. Serly Jenő, dr. Cs. Sebestyén György, Trásy András, dr. Tóth János. — Tárgyalási napok: esetenként.

Fegyelmi bíróság: Elnök: Dr. Kesserű Lajos. Tagjai: A teljes tanácsülésben kisorsolható bírák. — Tárgyalási napok: Esetenként.

Büntető egyesbírák: Dr. Tokay Gyula, dr. Tóth János — Tárgyalási napok: Dr. Tóth János, csütörtök, szombat, dr. Tokay Gyula, szerda, péntek, a VI. sz. teremben.

Fiatalkorúak törvényszéki tanácsa és bíróját: Elnök: Dr. Serly Jenő. Helyettes elnök: Dr. Jankovich Jenő. Tagjai: Rózsa Lőrincz, dr. Bányay József. Fiatalkorúak bíróját: Iváncsik László. — Tárgyalási napok: A tanács: Hétfő. Egyes bíró: Hétfő, szerda, péntek.

Vizsgáló bíró: Preineszberger Jenő. Helyettes: Dr. Tóth János kir. törvényszéki bíró. Vizsgálóbírósegéd: dr. Csáky János. — Tárgyalási napok: Laponta.

Jövedéki kihágási ügyek: Dr. Tokay Gyula. — Tárgyalási nap: Szükség szerint a 88. sz. szobában.

Birtokrendezési és hitbizományi ügyek bírái: Dr. Tokay Gyula, vitéz dr. Kovách Elemér, dr. Budai Sándor, 88., 90. és 4. sz. szobákban.

Haszonbéri ügyek bíróját I. és II. foku: Sinai Károly. — Tárgyalási nap: Szerda, a 80. sz. szobában.

Cégügyi bíró: Dr. Bata Imre. — 77. sz. szoba.

Csőd és kényszerkezelt ügyek: Dr. Papolczy Gyula, dr. K. Nagy Zoltán. — 75. és 78. sz. szobák.

1. A csődbiztosai teendőket a csődbíró végzi.

2. Tárgyalásokon kívül előterjesztett szóbeli kérelmeket, vagy nyilatkozatokat kedden 9—12 óráig dr. Szembrátovics Gyula joggyakornok, illetve a mindenkori elnöki külön jegyző veszi jegyzőkönyvbe.

3. A tanácsok és egyesbírák jegyzői

a gyakorlat megszerzése céljából időközönként osztatnak be.

4. A kielégítési végrehajtást és a váltó, keresk. utalvány, kötelezőjegy és csekk alapján kibocsátandó fizetési meghagyást tárgyzó ügyeket Sinai Károly kir. törvényszéki tanácselnök látja el.

5. Teljesen írásba foglalt polgári ítéletek jegyzékét az irodák minden szombat 9 órakor függesztik ki.

6. A bírák, önálló jegyzők által elintézett ügyek kezelését az az iroda végzi, amelyhez a bíró, illetve a jegyző ügyköre tartozik.

7. A felek értesítést nyerhetnek: a főrajstrom és mutató adataiból hétköznap 9—10 óráig, más kezelési könyvek alapján hétköznapokon 10—11 óra között s ugyanez időben tekinthetők meg az irodák is. Bűnügyekben a jogosultak az iratokat megtekinthetik és ügyeikről értesítést nyerhetnek köznapokon 9—13 óráig, vasárnap és ünnepeken pedig 9—11 óráig.

Debrecen, 1929. évi december 24-én.

Dr. Kesserű Lajos
kir. tszéki elnök.

A hollywoodi kiskapu

Amióta a prohibíciós törvényt bevezették Amerikában, sok ember, aki azelőtt nem ivott, most neki fogott, hogy csak azért is...

Ugyanígy, amióta a nagy mozi-studiók féltőbb gonddal őrzik kapuikat a talkie felvételek zavartalanlansága céljából, még erősebb vágya lett az embereknek, hogy a hét lakattal lezárt ajtón bejuthassanak. Azelőtt, ha egy turistának csak egyetlen ismerőse is volt a stúdióban, már becsuszhatót, — most azonban csak kevés alkalma-zottnak van hatalma arra, hogy látogatót beengedjen. Természetesen a rajongók minden módot és ötletet felhasználnak arra, hogy a stúdiók őrzőit kijátszák és az eszükön túl járjanak; ime egy pár példa:

Nemrég néhány csinos kisasszony jelentkezett a Metro kapujánál, angol újságírói igazolványt mutattak fel, amellyel a propaganda osztályba akartak jutni, azonban texasi kiejtésük rögtön elárulta, hogy igazolványuk hamis, — és csupán azért eszelték ki ezt a fortélyt, mert John Gilbertet szerették volna látni életben.

A minap egy jóképű fiatalember csatlakozott Conrad Nagelhez, a Metro kapuja előtt és azzal mutatkozott be, hogy ő a stúdió egyik új alkalmazottja, otthon felejtette az igazolólapját, amiért kéri, —

hogy Nagel őt bevigye. A mozi-színész jóhiszeműleg tett eleget kívánságának és csak egy óra múlva derült ki, hogy nem egyéb, mint egy könyvgyűnő, kinek időközben sikerült három sorozat könyvet eladni.

Kissé fantasztikus módon próbált szerencsét egy chicagói ifjú. Műtán sokáig nem tudott a stúdióba bejutni, illetve számtalanszor kidobták, egy ládában küldte fel magát a stúdióba. A ládát vivő munkások ügylészik nem bántak keztyűs kézzel a szerencsétlen fiatalemberrel, mert nyögései végre felkeltették a szállítók figyelmét és csakhamar rájöttek a turpiságra. Az eszme any nyíra megtetszett az egyik rendezőnek, hogy rögtön felvette az ambíciós ifjút, aki azóta már több képen is játszott.

Egy leány, aki véletlenül együtt utazott a vonaton Joan Crawforddal, csak azért lopta el a táskáját, hogy személyesen vihesse vissza neki.

Még érdekesebb egy gazdag ügyvéd esete, aki már az iskolában is jó amatőr színész hírében állott. Ügyvédi irodája sehogy sem akart menni — gondolt egyet és beállott statisztának. Ezen idő alatt a filmszínészek körében anynyi ügyfelet és ügyet szerzett magának, hogy azokból kiindulva, ma már virágzó ügyvédi irodája

van Hollywoodban.

A tömegesen munkára érkező „extra“-k, vagyis statiszták sorában azelőtt könnyű volt a becsúszás, ami nagyon megnehezítette a kapusok helyzetét. Most aztán kieszték azt, hogy minden belépő egyént, mielőtt a stúdió belsejében elszéledhetnek, egy úgynevezett „második vonalon“ újból ellenőrizk és így igyekeznek kiküszöbölni az alkalmatlankodókat. De még így is a legkülönbözőbb álarok alatt akarnak a kíváncsiak belépni, ha nem a főkapun, hát a munkások részére fenntartott mellékbejárókon. Valamelyik alkalmazott nemrég Wiley admirálist akarta becsémpészni egy ilyen kis kapun. Az admirálist, — aki váltig erősködött, hogy ő az, akinek kiadja magát, majdnem megverték és hamarosan ugyanott, ahol bejött, megint kitessékelték. Csakhamar kellő igazolás után a főkapun sétált be azoknak a legnagyobb meglepetésére, akik őt oly rövid úton az előbb kidobták.

Mint hogy a stúdióknak szükségük van most énekesekre, — ez is egy jó alkalom arra, hogy nem hivatottak kerüljenek be a stúdióba. Hamisított énekiskolai bizonyítványokkal csempézik be magukat a kapun, ahol azután a turpiság elég hamarosan kiderül, de nekik ez is elég idő arra, hogy számukra új dolgokat lássanak.

Mind ezek az apróbb csalafintaságok sok idejébe kerülnek a stúdióknak és azonkívül külön órszemélyzet alkalmazását teszik szükségessé. A hangos filmfelvételek egyre nagyobb elővigyázatosságot kívánnak: az idő sehol sem annyira pénz, mint egy hollywoodi stúdióban és valamilyen alkalmatlankodó látogató miatt újból kell egy jelenetet lejátszani, úgy az máris egy pár ezer dollár többletkiadást jelent. Ha még hozzá vesszük, hogy a sztár elájul, a rendező dühöng, úgy érthető, miért teszik ki a táblát a stúdió kapujában, hogy „A hivatlan vendégeket kérjük kívül maradni!“

Sodrony ágybetéte!

legjobb minőséget készít

Neumann Pfortia ucca 17

Új kedvezmény. vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menü kivéve, melyekben van az UJSAG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház Nemzeti Színház Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park-szálloda Budapest

szemben a keleti pályaudvar érkezési oldalával, — (Nincs kocsiköltsége.)

Ha ön nagyon olcsón akar vásárolni, keresse fel a

„Pannonia“ Divatházat

Piac ucca 42., bent az udvarban.

HOL FELTUNÓ OLCSÓN VÁSÁROLHAT

Áraink:

Férfi gyapju mellény	most 7.80 P
Női gyapju mellény	most 7.98 P
Gyermek gyapju mellény	most 4.50 P
Gyermek kesztyű	most 0.88 P
Női kesztyű	most 0.78 P
Selyem harisnya, divat színek	most 1.98 P
Selyem harisnya nehéz	most 3.48 P
Angol gyapju harisnya	most 1.88 P
Gyapju férfi zokni	most 0.60 P

ÉS MEG SOK, ITTEN FEL NEM SOROLHATÓ CIKKEK
FELTUNÓ OLCSÓ ÁRBAN.

A Napról jövő elektro-mágneses viharok kemény hideget hoznak

MEGALLAPITOTTAK A TUDÓSOK, HOGY AZ IDEI TELET, MINT KLIMATIKUS PRÓBAKÖVET LEHET TEKINTENI.

Azt a gondolatot, hogy az ember, bár a földnek a gyermeke, — mégis a naprendszer magasabbrendű világának a polgára és sok tekintetben függ a kozmikus befolyásoktól, hosszú idő óta gyakran hangoztatták anélkül, hogy az általánossá vált volna. A legújabb tudomány azt tanítja, amit a régi is egyébként sejtett, hogy a föld és vele az ember egy kozmikus térbe van belefoglalva, amelynek változásai a mi világunkban is messzeható következményeket vonna maga után.

A mindenség földünkre való befolyásának egyik közvetítője a légréteg, amelynek mozgásai és állapotváltozásai mindennapi életünkben az időjárás szeszélyében jelentkeznek. Az a feltevés, hogy olyan események, amelyek esetleg bolygó államunk uralkodóján, a Napon mennek végbe, az atmoszférára és az időjárás alakulására elhatározó befolyással vannak, — közel fektűt.

Mégis évtizedekig tiltakoztak a meteorológusok a gondolat ellen, hogy a Nap felületén végbemenő változások, amelyeket teleszkópokkal jól megfigyelhetünk, a földi időjárás bármilyen összefüggésben lennének. Ma már ez a vita el van döntve. A meteorológusok legkiválóbbjai elismerik, hogy a légnyomás és a hőmérséklet extrém szeszélyei, — amelyekről nemrégiben olvashattunk és amelyeket e téli felvételünk már sokkal nagyobb mértékben át fogunk élni a prognózis szerint, elsősorban a Napfoltoktól függenek.

ELEKTROMÁGNESES ORKÁN

Hogy mik azok a Napfoltok, azt teljes bizonyossággal a világ egy kutatója sem tudja megmondani. Talán óriási salaktömegek, amelyek abból a hatalmas erőkből származnak, amelyek a Napkorong belsejében munkálkodva a Nap felületére hajtódnak és aminek folytán a Nap felülete állandó hullámzásban van, mint egy tüzeseccén áramló víz. Gyakran pár nap, sőt órák alatt haldokolások keletkeznek, amelyeknek kiterjedése nagyobb, mint Európa és Ázsia együttvéve, hogy rövid idő múlva nyomtalanul eltűnjenek, mintha a Nap pásztergerébe sülyedtek volna el. Annyi bizonyos, hogy a Napfoltok a királyi csillag felületén tovaszárguló hatalmas orkánok nyomai.

Ez a vihar elektromagnetikus természetű, szabad elektromok forrása az áramlik keresztül a Nap atmoszféráján és nagy zavarokat idéz elő azon a láthatatlan erős területen, amelyben a földünk is be van ágyazva, mint egy nagy mágnesbe.

Ez a Napról jövő elektromagnetikus vihar, amint azt hosszú évek megfigyelései megerősítik, a föld telefon- és táviróhálózatában is zavarólag hat.

A föld északi sarkánál a titokzatos északi fény lobog, amelynek titkát oly sokáig nem tudták kideríteni, míg Störmer északi kutatónak nem sikerült bizonyítania, hogy ez nem más, mint a Napfoltok hatása. A föld légburka nyugtalankodni kezd a veszélyesebb időjárás meglepetésektől — (mint pl. a decemberi vihar Bécsben vagy a nyugateurópai partokon jelentkezett viharok) és a föld

legnagyobb Nap megfigyelője, a Mount Wilsonon levő obszervatórium olyan hatalmas foltcsoportokat jelez, amely az egész földgömbnél nagyobb kiterjedésű.

REJTÉLYES KAPCSOLATOK

Hogy magyarázhatók meg a Napfoltok és a rossz időjárás csodálatos kapcsolatai; egyelőre megfejtetlen rejtély marad. Maga a tény azonban vitathatatlan. A statisztika bebizonyítja pontosan, mióta Schwabe dessau patikus azt a fátádságot vette, hogy négy évtizeden keresztül csaknem mindennap megfigyelte a Napfoltokat, szaporodásukat és keveredéseiket feljegyezte.

Ismertté vált, hogy ezek a foltok változásaikban 11 éves periódust mutatnak, amelynek lefolyása lett a csoportok kiterjedésük maximumát érik el, hogy aztán újra a minimumra apadjanak le. Később nagyon pontos megfigyelések megmutatták, hogy ezeket a rövidebb periódusokat hosszabbakba kell behelyezni, amelyek 77 évig, mások szerint 92 évig tartanak. Ez alatt a hosszabb periódus alatt a 11 éves periódusok lefolyása egyenlő marad.

MEMERY FRANCIA IDŐKUTATÓ

azt a megfigyelést tette, hogy az abnormálisan alacsony temperaturájú telek ismétlődése szintén egy 11 éves periódust követ. Rosenbaum meteorológus, aki dícséretes szorgalommal gyűjtötte össze az utóbbi 150 év időjárás tudósításait és különösen a bécsi klímát tette tanulmányá tárgyává, ennek a 11 éves Napfolt ingadozástól való függését szintén megállapította és arra a meggyőződésre jutott, hogy a Napfoltok nagyobb tevékenységének mindig hidegebb telek a következményei, míg a Napfolt csoportok apadását enyhe telek követik.

Még alaposabban járt el Köper híres klimakutató, aki a szigorú telek ismétlődésének szabályosságát nagyon lelkiismeretes kutatás tárgyává tette és egész a XV. századig, sőt még tovább visszamenőleg átkutatta a megfigyelések anyagát.

Előtte is nyilvánvalóvá vált az időjárás és a Nap felületén történő változások közötti összefüggés. Ugy találta, hogy az 1423-

1424. év nagyon szigorú tele óta az abnormálisan hideg telek 11 évenként térnek vissza. Azt is észrevette, hogy minden 34 évben, — tehát minden harmadik Napfolt periódusban mindig egy különösen szigorú időszak (akár két szi-bériai tél) következik. Ezekhez a megfigyelésekhez eléggé pontosan hozzáillenek más ismert prognózisok és ezek az előtűnk álló tél szigorúságára olyan jóslatot jelentenek, amelyet a nemrégiben elhunyt dr. Bruckner meteorológus is kimutatott.

Bruckner az abnormális hideg-

nek orgasztikus hőséggel való változásait, amelyeket Európában az 1000. esztendőől kezdve a XIX. század végéig feljegyeztek, olyan vizsgálat alá vette és arra a csodálatos eredményre jutott, hogy 34 éves periódusok alatt ismétlődnek ezek az extrém temperaturák, tehát az előtűnk álló telet, mint klimatikus próbakövet lehet tekintenünk. Az emberiség többi részével ellentétben a meteorológusok, akik a földi klíma függőségét állítják, annál jobban fognak örülni, mennél szigorubb és keményebb lesz az idei tél.

Ezentúl csak a miniszter előzetes engedélyével irhatók ki a pályázatok a tanítói állásokra

A vallás- és közoktatásügyi miniszter nagy jelentőségű rendeletet adott ki, amely a nyomasztó pénzügyi helyzetre hivatkozva, — akként intézkedik, hogy ezentúl az iskolafenntartók, akik államsegélyre tartanak igényt, csak abban az esetben irhatnak ki pályázatot valamely tanítói állásra, ha előzetesen a miniszter hozzájárul az állás betöltéséhez. A rendelet a következő:

„Tapasztalat szerint a községi és hitfelekezeti iskolaszékek és felügyelőbizottságok a megüresedett államsegélyes elemi iskolai tanítói és óvónői állásokat rendszerint nyomban betöltik, még abban az esetben is, ha a növendékek száma a betöltést nem teszi feltétlenül szükségessé.

Ezért, tekintettel a mostani nehéz pénzügyi helyzetre, a segélyező államkincstár érdekében szükségessnek tartom, hogy a községek, hitfelekezetek és érdekeltségek által fenntartott elemi népiskolák-nál és óvodáknál fizetéskiegészítő államsegéllyel támogatott tanítói és óvónői állások további rendelkezésig csak előzetes hozzájárulá-

som alapján hirdetett pályázat útján legyenek államsegéllyel betölthetők.

Ehhez képest elrendelem, hogy az iskolaszék és felügyelőbizottságok a megüresedett államsegélyes tanítói és óvónői állások pályázat alá bocsátásához és betöltéséhez minden egyes esetben hozzájárulását előzetesen kikérjék. — Amennyiben tehát a fenntartók a jelen rendelet kibocsátása után megüresedett tanítói és óvónői állásokat engedélyem nélkül töltének be, a fizetéskiegészítő államsegély folyósítását szüneteltetni leszek kénytelen. Az állások betöltését megelőző pályázatok meghirdetése iránti kérvényeket az iskolaszékek, illetve felügyelőbizottságok az iskolánál, illetve óvodánál működő tanerők beosztását és osztályuk népességét feltüntetve — a tanulók névsorát is tartalmazó — kimutatással felszerelve, hozzám a vármegyei kir. tanfelügyelő útján, sürgős esetekben közvetlenül terjesszék fel. Az állás megüresedésének időpontja a kérvényben minden esetben feltüntetendő.“

AZ ISTEN NEVE 590 NYELVEN.

A napokban egy érdekes könyvet böngésztem. A londoni brit bibliotársulat kiadása volt, amelynek címe „The Gospel in many tongues“ s amelyben nem kevesebb, mint 590 élő nyelven van meg a biblia egy mondatának a fordítása. Ebben a mondatban minden nyelven előfordul Isten neve. Érdekes dolog, ha megfigyeljük, hogy a különböző népek hogyan ejtik ki a mindenható nevét. Terünk nem engedi, hogy mind az 590 nyelvet felsoroljuk, lássuk tehát az érdekesebbeket:

Acra nyelven (Aranypart): Nyonmo; albán: Perendia; arab: Allah; ashanti (Nyug. Afrika): Nyankupon; aymara

(Peru): Alagpacha; bachama (Nigéria): Pwa; baszk: (Pyreneusok): Jainkoak; batta (Sumátra): Debala; bamba (Rhodézia): Lesa; benga (Afrika egyenlítői francia bírtok): Anyambe; bengál: Ishwar; cseh: Buh; bongei (Tanganyika): Muungu; breton: Deuz; bribri (Costarica): Sibü; bulgár: Bog; karib (Ny. India): Bondiu; kínai (mandarin dialektus): Shantü; kínai (kantoni dialektus): Sheung tai; kínai (mingpo dialektus): Jingming; becsuana (Délafrika): Modimo; dán: Gud; dimasa (India): Ishor; dobu pápua: Atenuaoleolelana; borneói dyak: Hattalla; eleku (Belga Kongó): Nzakomba; angol: God; eromanga (Ujhebridák): Nobu; grönlandi eszkimó: Gutip; kanadai eszkimó: Godimli; eszperantó: Dio; eszt: Jumal; finn: Jumala; francia: Dieu; futuna (Ujhebridák): Teatua; német: Gott; girjama (Kenya gyarmat): Mulungu; grebo (Libéria): Nyeso; görög: Theos; duhomev: Jiwhejewhe; havai: Akuar; héber: Elohim; hindu: Ishwar; ibo (Dél Nigéria): Csi-nek; izlandi: Gud; ír: Dia; olasz: Iddio; japán: Hitorigo; kabil (Algéria): Rebbi; kalama (Délafrika): Yahwe; kongói: Nzambi; lapp (Norv.): Ibmet; lapp (Svéd): Jupmel; lett: Deews; litván: Dievs; malagazi (Madagaszkár): Andriamanitra; maláj: Allah; manx (Mansiget): Jee; marquezas: Atua; aztek (mezikó): Ilhnia; mongol: Burchanda; negro-angol: Gado.

Rendkívüli olcsó árak!

RENDKIVÜL OLCSÓ ÁRAK.	
Molino, sárga vászon . . . mtr	0.52
Inlet toltartónak	0.96
Jóminőségű siffon	0.67
Erösszálú vászon	0.78
Ia. vászon, mosott	1.—
Ágynemű damaszt	1.75
I. „ „ külföldi „	1.98
Nanszung szines, fehérnemű	0.90
Ia. Nanszung szines, fehérneműre, külföldi . . .	1.60

Grenadin fehér dupla-széles	1.76
1000 yardos Ia. cérna	0.90
Harisnya pamut	0.40
Férfi ing gallérral	2.20
Ciott kötő Ia., gyermek	1.76
Jambó sapka téli	1.50
Csipke	0.10
Türülköző rojós	1.08
Abrosz	2.80
Sálkendő	4.90
Cérna-gomb, 1 levél	0.56

Pamut, flór, gyanju és selyemharisnyák nagyon olcsón.

Guttman vászonkerakban
Széchenyi-u. 19. Simonfi u. 20.

Ajándékba kap

egy cukrászsüteményt, ha 10 drb. vásárol a Farkas cukrászdában Ha van ucca 6.

Harc a hideg ellen

(VÉDJUK MEG A VÍZVEZETÉKET.)

A nagyvárosok vízellátásának a téli időszakra való zavartalan biztosítása a középeurópai időjárás átalakulásának következtében mindinkább problémává nővi ki magát. Az elmúlt télen Bács városának lakossága sokat szenvedett a vízhiány miatt. Hiába volt a mintaszerűen megépített vízműberendezés, hiába volt az elsősorban szakemberek által megtervezett és kifogástalan kivitelű városi és házi csőhálózat, a bekövetkezett abnormis hidegek pusztításaival nem bírták megbirkózni. Bács vízellátása csődöt mondott. Milyen siralmasan komikus látványt nyújtottak az uccákon végig döcögő vízszállító hordós kocsik, a háborus idők emlékét visszahozó uccai sorbanállások ezuttal a mindennapi vízszükséglet beszerzéséért. — Abban a városrészben, ahol időről-időre tudták biztosítani a vízszolgáltatást, igen szigorú korlátozó rendszabályokat léptettek életbe, többek között büntetés terhe alatt eltiltották a fürdést.

Debrecen aránylag eléggé türelemmel vízellátási viszonyok mellett esett át a kritikus időszakra. A városi csőhálózat mindenütt funkcionált. De annál többet szenvedtek a közép- és magánépületek vízvezetékei, mert — amint még emlékszünk rá — az épületek legvédelemben részén elhelyezett vízórák is számszámra fagytak be.

Kell tehát, hogy tanulságot vonjunk le a vízvezetékért ért pusztításokból, kell tehát, hogy megfelelően védekezzünk a bekövetkezendő hidegek ellen.

A budapesti vízművek igazgatósága hatalmas plakátokat nyomtatott, amelyeken megfelelő módon oktatja ki a lakosságot, hogy miként védekezzen a vízvezeték befagyása ellen. Nem lesz helytelen, ha a fent említett plakát és a személyes tapasztalataim nyomán ismertetem azokat a védekezési módokat, amelyekkel többé-kevésbé gátat emelhetünk a vízvezeték befagyása ellen.

Első és legfontosabb teendő a pincében húzódó fő- és elágazó vezeték megvédésére pincei ablakok és ajtók tökéletes zárásáról való gondoskodás. A vízmérőórák megvédése és hőszigetelése, hogy ezt a drága vízmérőt a lehetőségekig védjük a tönkremenéstől, de azért is, mert a vízóra után van beiktatva a fő csap, amely a téli víztelenítésekkel a legfontosabb szerepet játsza.

Sokan fordultak hozzám azzal a kérdéssel, hogy milyen hőmérséklet mellett válik szükségessé a hidegnek kitett vezeték elzárása és fagyaltalanítása. Ezzel kapcsolatban azt hiszem szabályrendelet is van, amely szerint, ha a hőmérséklet az esti lehülésnél eléri a minus (—) 5 fok Celsiusot, úgy a háztulajdonos este 6 órától reggel 6 óráig az egész ház vízvezetékét lezárhatja, ha a hőmérséklet azonban eléri a —10 fok Celsiusot, akkor a vízvezeték nappalra is lezárható, persze időközönként a lakóknak vízszükségletéről gondoskodni kell.

Azokban a helyiségekben, ahol elosztó vízvezeték húzódik, feltétlenül fűteni kell, mert az esetleges befagyása a többi lakók vízvezetékeinek működését akadályozza, meg-

El kell oszlatnom azt a szétszórtan még ma is található hitet, — hogy a fő- vagy tartalékcsepok elzárása elegendő a befagyás megakadályozásához. A házi főcsap és a felszálló vezeték elzáró csapjaiba beiktatott úgynevezett víztelenítő csap az elzárt vezetékben maradt víz leboszítására szolgál. Elzárás után minden esetben tehát vízteleníteni kell, azonkívül gondoskodni kell arról, hogy a lezárt vezeték végpontjain levő csapok (kagyló kifolyócsap, mosdócsap, vízartány tartalékcsep) nyitva legyenek.

Mindezeket a csapokat pedig a hidegek beállta előtt szakképzett iparosokkal feltétlenül felül kell vizsgáltatni, hogy azok üzemképes állapotban legyenek. *Különös gondot kell fordítani a földben levő víztelenítő csapokra és az u. n. udvari csővezeték csapjaira, amelyeknek víztelenítő szerkezete igen gyakran felmondja a szolgálatot.*

De szükséges az elővigyázat a vízvezeték berendezéseknél is, így különösen a fürdőkályháknál, — mert hogyha leviztelenítünk, ezeknek tartalma (automatikus víztelenítéssel) kiürül és a befűtésnél beáll a kioldadás. Befűtés előtt a meleg csap kinyitásával meg kell győződni arról, hogy üres-e a henger, vagy sem, mert így igen érzékeny károk elejét vehetjük. A drága gázkályházzal bíró fürdőszobákat, ha nincs ügyenaitx rögvedőm, ha nincs, úgy kandalókkal, ha van, állandó fűtéssel kell megvédeni.

A kagylók, mosdók, klozett-csészék hidegnek kitett szagelzáróból a vizet ki kell engedni és azokat *nem párolgó, nehezen fagyó olajjal* (glicerin, lenolaj) kell megtölteni.

Ha a vízvezeték mindezek ellenére mégis befagy, értesíteni kell a szerelőiparost, aki az egészséget veszélyeztető károknak elejét veszi.

Annak a reményemnek adok kifejezést, hogyha a fenti óvintézkedéseket a háztulajdonosok és lakók betartják, elejét vehetjük a múlt télen megismétlődő károknak.

Nagy Béla.

Az ochrana és a cseka

SZENZÁCIÓS LELEPLEZÉSEK AZ OROSZ TITKOSRENDŐRSÉG KÜLFÖLDI TEVÉKENYSÉGÉBŐL.

Bács, december 24.

A cári Oroszország legféltettebb intézménye a titkos politikai rendőrség, az ochrana volt és pedig nemcsak Oroszországban, de külföldön is. Az ochrana megalapítása Nagy Péter idejébe nyúlik vissza, azonban végleges szervezetében csak a XIX. században alakult ki. Főfeladata abban állott, hogy az orosz állam és a dinasztia ellen irányuló politikai mozgalmakat és összeesküvéseket kinyomozza és azokat ártalmatlanokká tegye.

A bécsi Amalthea-Verlag kiadásában karácsonykor megjelent Szentpétervár utolsó cári rendőrigazgatójának, Vasziljev Alexejnek emlékiratai „Ochрана“ címen. A nagyszabású munkában az utolsó cári rendőrigazgató ismerteti az ochrana működését és munkatársait, akik között számos forradalmárvezér is helyet foglalt. Vasziljev egyben visszautasítja azt a közhitté vált vádat, hogy az ochrana állandóan agents provocateurs-ökkel dolgozott. Csupán néhány esetben léptek túl ilyen módon túlbuzgó hivatalnokok a szolgálati szabályzatot.

Az ochrana működésének létjogosultságát beigazolták a bolsevisták, akik életre hívták a csekát, avagy mostani nevén a GPU-t, a birodalmi politikai rendőrséget, amely nem egyéb, mint az ochrana folytatása sokkal elvetemültebb célokkal és eszközökkel. A cseka megalakulásakor szolgálatába kényszerítette a régi ochrana néhány tisztviselőjét. Ezek közül az egyik kerülő úton kimerítő jelentéseket küldött külföldre a cseka metódusairól és ezért életével lakott. Vasziljev ezeket az autentikus jelentéseket feldolgozta könyvében. A megjelent munkából a „Debreczen“ bécsi tudósftója a következőkben számol be a bolsevisták külföldi kémiszolgálatáról szóló fejezet.

— Ha egykoron az ochrana — írja Vasziljev — külföldi expozitúrát tartott fenn az orosz határon kívül működő forradalmárok megfigyelésére, úgy a GPU nem habozott ezt az intézményt is magáévá tenni és kipíteni. Szinte érthetetlen, hogy az európai hatalmak hogyan engedhették meg, hogy fővárosaikban szovjetorosz „missziók“ telepjenek le, rendkívül és feltűnően nagy tisztviselői karral. A kereskedelmi missziók, követségek, konzulátusok és „vöröskereszt küldöttségek“ számtalan alkalmazottai-

nak túlnyomó része egyáltalán nem foglalkozik hivatalos funkciókkal. — Ezek tulajdonképpen a GPU titkos ügynökei, akiknek az a feladatuk, hogy kikémleljék az orosz emigránsokat, merényleket rendezzenek a bolsevizmus veszélyes ellenfelei ellen és figyeljék az Oroszországból „szabadságot“ művészeket, tudósokat, és színészeket és azoknak minden lépéséről állandóan jelentéseket küldjenek Moszkvába.

A GPU külföldi ügynökei előszeretettel iparkodnak kapcsolatokat létesíteni emigráns szervezetekkel és így kipuhatolni, hogy ott miről tanácskoznak és milyen határozatokat hoznak. Az ügynökök olyan ügyesek, — hogy már számos ilyen vállalkozásuk várakozáson felül sikerült. Mivel a pénzzel nem takarékoskodnak és a száműzetésben élő volt cári funkcionáriusok legtöbbje leírhatatlan nyomorban él, már többször elfordultak, hogy az egyik vagy másik emigráns nem tudott ellentálni a kísértésnek és elfogadta a titkos segítő munkára vonatkozó ajánlatot. Engem is megkörnyékeztek ilyen ajánlatokkal és még ma is hálás vagyok a sorsnak, hogy elég belső erővel rendelkeztem az ilyen ajánlatok iránti elutasítására.

A GPU külföldi ügynökeinek feladata az is, hogy pontos jelentéseket küldjön azon egyének politikai pártállásáról, szokásairól és környezetéről, akik Szovjetoroszországba készülnek tanulmányra. Így már olyan időben megkezdődik a külföldi frók, tudósok és politikusok megfigyelése, a mikor még hazájukban tartózkodnak. A GPU olyan ügyesen dolgozik, hogy az illetőknek sejtelmük sincsen arról, hogy minden lépésüket figyelik. Természetesen ez a megfigyelés számszorosan erősödik, ha az illető külföldi átlépte az orosz határt. Hiszen Szovjetoroszországban nincsen vonat, amelyen ne „inspekciószerűen“ a GPU ügynökei. Az idegen egyetlen levelet sem írhat, vagy kaphat anélkül, hogy a GPU postai ügynökei ne bontanák fel lemasolás céljából. Senkit sem kereshet fel anélkül, hogy ezt a látogatást az őt megfigyelő ügynökök ne jegyzék fel. A GPU minden Oroszországban tartózkodó külföldiről külön aktát vezet, amely egész levelezésnek másolatát és összes beszélgetéseit tartalmazza.

Minden orosz ismeri a külföldiek szigorú ellenőrzését és ezért lehetőleg kerülik a vele való találkozást, mivel egyébként a GPU irodájába idézi és részletesen kihallgatják az idegennel folytatott beszélgetésről. Így érthető, hogy az Oroszországba utazó idegenek sohasem hallanak bíráló szavakat a fennálló rendszerről, hacsak a kritikus nem — GPU ügynöke. A szovjet ugyanis mesterien érti az idegenek pszichológiai befolyásolását. Tisztában vannak Moszkvában azzal, hogy hébe-hóba szükséges a bírálat, hogy az idegen ne fogjon gyanút. Ezért a szükséges kritikákat a GPU saját közegei révén táalja föl és az ügynökök, mint polgárok, kereskedők, munkások vagy szovjethivatalnokok markirozzák a nép szükséges szavát.

Igy gondoskodik a szovjet arról, hogy semmisen kerülje el figyelmeztetést, ami esetleg a moszkvai hatalmasoknak később kellemetlen lehetne.

Jó minőségű téglák és cserepek

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárból. Eladás Hatvan ucca 1-3. sz. III. em. Telefon 610.

GRÓF DESSEWFFY FÉLE

TOKAJI BOROK

LEGJOBBAK.

LEGOLCSOBBAK.

Üzlet és pince: Szent Anna-utca 5. szám.

Telefon 8-96.

Minden rendelést hazaküldünk.

Telefon 8-96.

Uj fegyver- és lőszer üzlet.

Telefon: 15-15.

Csapó-u. 8.

Vadász-, Célövő-, Flóbert- és Lérfegyverek, ismétlő- és forgó-pisztolyok. — Mindenféle vadász-, célövő- és flóbert töltények, töltény-hüvelyek, a legjobb minőségű fojtások és serétek. — vadászati cikkek és felszerelések legolcsóbb bevásárlási forrása.

Al 1 cea evőeszközök. — Háztartási cikkek nagy választékban.

Somlyay Károly

a Tóth Gyula cég volt üzletvezetője.

Vasárnap délután

Irta: Omikron.

A vasárnap délután bágyadsága terpeszkedik rá az alföldi paraszt város uccáira. Elült a hétköznapi zaj. Zárva minden boltait és a vasredők némán bámulnak belé a szürkületbe. December végét járjuk, de hó sem esik, fagyni sem fagy és abból tudjuk egyedül, hogy itt már a tél, hogy a nap lenyugszik már négy óra tájt. Uri embert alig láthatni az uccákon. Mintha az uri rendeknek derogálna vasárnap a járdát taposni, visszahúzódnak ökelmek jólfutott odujukba, mint valamikor a Záchok és Csákok nagy veszélyek idején sziklavárukba. Csak egy regiment polgárleány andalog az uccákon, hosszú széles sorokban és olyan tempóban és méltóságosan, mintha gyászzenére masírozának.

Még ezelőtt félórával nyitva volt a trafik, a városi pletyka szülőháza. Már nincs. Ej, mit — lötyögte magában a trafikos, senki emberfia nem néz már ide. Még Katrenyák ügyvéd úr sem, aki Turócból költözött az Alföldre és az egyedüli lutheránus vallásu halandó volt a városban. Eddig Katrenyák bekukkant minden vasárnap.

Fogta magát a trafikos és fogta a nagy darab kulcsot, becsukta az ajtót, ráhuzta a páncélinget s azzal iramlépésben nekivágott direkt a Vén Ketyegőnek. Ott várta már a vasárnap elengedhetetlen alsópartit.

Zugoly Péter patikus uram is szívesen elment volna. De ha egyszer nem lehet. Neki még annyi sem szabad ezen a cudarul berendezett világban, mint egy hétköznapi trafikosnak. A trafikos nyógi az egész heti munkát, de vasárnap kénye-kedvére kihasználja magát. Ő még akkor sem ura magának. De hát miért nem tart segédet, aki így vasárnaponként felváltaná a munkában. Hiszen futná a jövedelemből. Jó üzlet a patika. Azért is mondják, hogy drága, mint a patika. Egy kis cukrot vízzel málnaszörppel összeegyenlítenek, jól összerázzák és készen van a medicina.

Meg is élne a jövedelemből Zugoly úr feleségével, egyetlen leányával, segédestül együtt. S hát ha még a segéd el is venné a leányt feleségül. No, de Zugolyék nem adják a leányt patikásnak, elég abból egy is a családban, Zugoly ömaga, meg a Múzeum kávéházban, ahol rendszerint sziesztazni szoktak a patikárius legények, az a kellemetlen hír járta, hogy pajtás akár hová elmehetsz, csak Zugoly Péterhez ne, mert az öreget nem lehet elviselni, az asszony nem ad enni a segédeknek, a leánya pedig gögös arisztokrata, pedig a nagyapja henteslegény volt nem is olyan nagyon régen.

Igy Zugoly uram nem járhatott kártyázni a Vén Ketyegőbe, ahol a város vérbeli kártyásai kártyáznak. — Van ugyan uri kaszinója is a városnak, de a Vén Ketyegőben forróbb a pénz.

Zugolynek nagyon fájt, hogy nem mehet a Vén Ketyegőbe. Pedig de szerette volna egy kicsit megragyogtatni a talentumát. Meg kell hagyni, hogy nagy elmével játszott és ritka finom pedantériával. Számolni sem kellett a végén a pontokat, ő már akkorára megolvasta fejben. Meg olyan ünnepélyesen ült a kártyasztalnál is, szemét komolyan jártatva ide-oda az aranyrámás pápaszem felett, mintha mérget oldana félliter vízben.

Epp végét járja az év. Kerül munka bővében. Számlákat kell írnia. Rengeg adathalmaz, pótlás, helyre igazítás, levonás.

Nekiindult a számlák labirintusának. Eleintén nehezen kocogott. Sok minden az eszébe jutott. A felesége is rossz kvét adott uzsonnára és hozzá nem hozta be pont ötórára, amint ő szereti. ediz ő csak pont öt órákor szereti a

kávét. Inkább legyen rosszabb a kávé, de legyen bent pont öt órákor. A szivar sem szelett. Hiába kis városban minden rossz.

No, de erőt vesz magán és egyre szaporábban végez a számsorokkal. Hát csak kop hallatszik az ablakonn. A patikás úr jól tudta, hogy mit jelent ez. A doktor bácsi kampós botja kővette el az ablakon ezt. Sajátos ember ez az orvos bácsi. Alázatos, szerény emberke, de mintha csak álarc volna ez a nagy szerénység. Ha megsérti valaki, bosszút áll tizediziglen. Jobb lesz szépen kinyitni az ablakot és megkérdezni, hogy mit akar. Zugoly uram concilliáns is tudott lenni, ha szükségnek látta.

Tényleg az orvos bácsi volt. Nem akart semmit, csak jelezni akarta, hogy megyen már a Vén ketyegőbe kibicelni. Sajnálattal fejezte ki, hogy Zugoly uram nem jöhet. Pedig ömellelte szeretne kibicelni a doktor bácsi. Kártyáznia nem szokott, mert egyszer vagy huszonöt évvel ezelőtt tőköt hívott mak helyett, a partner olyan dühbe jött, hogy a doktor fejéhez vágta a kártyát. Azóta nem kártyázik a doktor bácsi, mert félti a fejét.

Az orvos r odébb kocogott és Zugoly uram újra nekilátott a számláírásnak.

Csiling, csiling szól belé a számok csendjébe a patikaajtó édes kis csendgője s utána egy nápic hang kíván jó estét.

Kívánj az... morogta tajtékozva a gyógyszerész úr. Lezsapta pennáját és kirohant a szobájából, mint Zrinyi egykoron Szigetvárából.

Mi kell? — rivall rá a szúrto inasforma emberkére, aki valamit füveget nyújtogat feléje. Közben az altóra téved Zugoly uram szeme.

Eleőbb betedd ám az ajtót s levedd a kalapot, mert...

A gyerek betette az ajtót és levette a kalapot.

No, mi? — ne bámuj, mint a... Hoffman cseppek, instálom...

Hallgass, ha én beszélek adta fattya. A gyermek, benn lévén a svungban,

csak folytatta: Háromért, kérem...

Ne feleselj — rivallt rá a gyógyszerész.

Nem feleselek, instálom, csak nagyon sürgős, mert az anyám füstölt kolbászt evett reggelire és azóta marja a...

Bánom is én, — dohogott a patikás úr, de azért elkapta tőle a flakát. Lefújta róla a port. Rátette a nagy sárga mérlegre, a bal serpenyőbe, pontosan a közepre. Az le is bukott és belérezent az egész alkotmány. És felszökent a másik tányér.

A patikás bácsi bordópiros gyöngyszemeket hintett szét a magashabillent tányéron. Mire ez lassan, méltóságteljesen ereszkedni kezdett. Egyre lejjebb került, de ahogyan szállott alá, úgy ment feljebb a párja az otromba flakóval. Nem sokára egy szintben voltak.

Zugoly uram köhécselt és élénken szemügyre vette a mérleget. Kissé hátrább is állott és onnét is megnézte,

hogy jobban lássa. A csészék valójában glédába vágta magukat, mint a lakák a káplár úr ömindenhatósága előtt. Zugoly uram meg volt elégedve a helyzettel. Sötétbarna szeméből szilani kezdett a harag. S mikor látta, hogy a gyermek teljes áhítattal nézi a panorámát, egész boldog lett.

Felcsapta a szelencét a mérleg hátuljába, előszedte az aranyos kerek súlyokat és ráarkta a gránátszemekre.

S már gyorsan ment minden.

Belékotyogtatta a cseppeket az üvegbe, átvette a három libazúzában síma-

ra csiszolt rézpénzt, amelyben érzett a libazúza nagy ereje s eltűntette a tára közepén a sárgalemezzel szegett széles hasítékban. Azután megindult dolgozószobája felé.

Mégegyszer visszanezett s mikor látta, hogy a fattyú illően vonul kifelé, beteszi diplomata óvatossággal az üveg táblás ajtót s ami a legfontosabb, csak kívül nyomja fejébe ócska barnás sipkáját (szóval mindent a reglama szerint tett meg) teljes elégedettséggel befordult kancelláriájába. Amint mondják, kiadta a mérgét és akadt, akit megexercoztasson.

Szeretném...

Szeretném a szeretetet szívetekbe lopni,
Szeretnék én e hálából szép koszorút fenni;
Belekötném az illatos virágkoszorúba:
Ég felé visz a szeretet tiszta, rögös útja!...

Szeretném a szeretetet, hogyha szeretnétek,
Nem volna az ember árva, nem volna oly tépett;
Nem hullana annyi könny se, — kiderülne végre:
A boldogság beragyogna az ember szívébe!...

DAKU ISTVAN.

Margarétának

Arany napsugaras táján a világnak,
Virágos mezőben egy királyi várnak
Karsú tornya alatt fészket rak a fecske.
Hozzál ide Édes!... ide hozzál... messze....

Csobogó patakja nefelejtsef partján
A napsugár fürdik. — Ölelközve habján
Csónak síklik tova, a víztükret szelve.
E fényes világba hozzál engem! — messze...

Jegenyefáiról rigó füttye hallik
Vadrózsája ágán virágfüzér hajlik,
Rászálló vadgerle szerelmét hirdeti.
Ide hozzál engem! Ide hozzál... messzi...

Királyi koronás vára kapujába
Bérszolgahad hajlong, a parancsot várva.
Ragyogó termiben fejedelmi pompa,
Egy májusi reggel ide hozzál!... lopva...

Koronás trónjáról leszállnék a földre,
A fényt, pompát, mámort, mindent elfeledve
Nem tudnék én mást, csak elibéd borulni,
Alázatos szívvel szerelmedet kérni,
Mert én Nálad nélkül nem tudnék már élni.

KATÓKA.

KÉTMILLIÓ PÉLDÁNY FOGYOTT EL A „POGÁNY” SZERELMI DALABÓL

A régi jó némafilm időkben, ha egy filmnek nagy sikere volt, az ember megjegyezte annak a filmnek egyes jeleneteit. És úgy emlékezett meg róla, hogy „az a film, amelyben az a bizonyos jelenet volt.” A hangos film aerájában a filmek nem annyira egyes jelenetei révén, hanem a bennük foglaltatott sláger dalok alapján válnak híressé. — A Sonny Boy és a „Broadway Melody” ma már egész Európában népszerűek, de

Amerikában egyelőre „The Pagan Love Song” állította fel a rekordot. Ezt a dalt Ramon Novarro énekli, a „Pogány” című hangos filmjében és eddig csekély kétmillió kotta fogyott el belőle.

Az egész életben hű barát!

SINGER
VARRÓGÉP.

Bevezető fizetési feltételek
Alacsony havi részletek

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS
Debrecen, Riacsa. 79.

Jól olcsón vásárol, ha karácsonyi be-
vásárlásait

BAGI LAJOS rőfös-rövidáru üzletében
Batthányi ucca 6. eszközli.

Leszállított szenzációs olcsó árak!

Csak december 31-ig.

Kérem kirakati árait figyellemmel k'sérni

Kik adakoztak a Mindenki Karácsonytájára

A „Mindenki karácsonyfája” akcióra a következő adományok folytak be:

Mellán Dezső járásbíró 5, Killer Ede 5, Mihalovics Jenő 20, Tóth Aurélné 10, Magyar Általános Hitelbank 10, Laubner József 10, Debreceni Kölcsmös Segélyező Egylet 10, Martinek Ferenc 3, K. P. 2, özv. Szabó Lajosné 2, V. Soltész Gyuláné 1, X. Y. 10, Forgalmi Bank 10, Gazdák Bankja 10, Steinfeld István 5, Majon Mihályné 5, Váradi Géza 5, Nyugdíjas tisztviselő 5, Stühmer-cég 5, Dorn Frigyesné 3, Egy congregista nő 2, N. N. 20, Czigliányi Béláné 5, Palkovics Károly 3, N. N. 2, Zoltán Ödönné 20, Városi Takarékos Hitelintézet 20, Korbély József 2, Fejér Kálmán 2, Sággy Lajos 5, dr. Kovács Jenő 50, Schlachta Jánosné 5, Szakács Mózesné 2, Opris Gyula 5, Pap Ignác 10, Siket Traján 2.50, dr. Sauerwald Jánosné 5, Ghyczy Tihamér 10, Stégmüller-ház 9, Konez Dezsőné 2, Mrs. Welsh 10, Erdődy Lajosné 2, Reiczky Adámné 2, N. N.-né 2, Fábian Lajosné 5, Fábian Teréz 10, I. sz. postahivatal 10, Somlyay Józsefné 5, Pogány Mihály 5, Horváth Imre 4, X. Y. 4, X. Y. 1, Boczán Teruska 5, Baik Szilágyi Imréné 10, N. N. 10, Tihanyi Vilmosné 10, N. N. 5, N. N. 10, Márk Endre 5, N. N. 5, Köztisztasági vállalat 10, Jankó Andrásné 3.10, ifj. Barta Istvánné 2.50, N. N. Simonffy u. 10, 15, özv. Freudfeld Rudolfné 5, Husz Lajoska, Évike és Hajnalka 10, dr. Neuhauser József 5, Mőzer Mihályné 10, Edvi-Ilés Ilona 5, Baróthy Zoltán 3, Baróthy Béláné 3, Fazekas Endréné 2, Sántha Jenő 2, M. kir. Debr. Áll. Mentelep Vezetősége 53.50, Reintz Dezsőné 5, Csonka Ferenc 1.50, dr. Kölcsey Sándor 50, özv. Simon Mihályné 3, N. N. 2 pengő.

Vitéz László Miklósné 3 zsák burgonya, 1 zsák liszt, 3 kg zsirnakvaló, 1 csomag élelem; özv. Szent-Királyi Tivadarné 20 kg 0-ás liszt; vitéz Berényi Istvánné 10 kg 0-ás liszt; özv. Keszter Istvánné 10 csomag kenyér és paprikás szalonna; Ujváry Józsefné 8 drb kalács, 6 kg cukor; özv. Beniske Lajosné 4 drb kalács; Szathmáry Mihály 50 csomag hentesáru; Mátrai Imréné 5 csomag sütemény és cukor; Kovács Elemérné 3 csomag sütemény; Sztankay Aba 4 csomag bab, 1 csomag kása, 1 csomag keksz; Kiss Gyula és neje 1 csomag szaloncukor; Dömötör Pál ruhanemű; dr. Milleker Rezső 2 kg kolbász; özv. Zsiha Antalné fél kiló kolbász, 3 csomag kalács; özv. Csuka Lajosné 5 drb kalács; N. N. 1 drb kalács, 1 és fél kiló hus; Vajna Imre 100 kg burgonya, 20 drb kalács, 10 kg liszt, 10 liter köles, 10 liter bab, 5x1/2 kg szalonna, 5x1/2 kg zsir; Havrics Györgyné liszt, tepertő, szalonna; Szathmáry Aurélné 1 kalács; Bohuss Gusztáv 1 kalács; W. J. 1 kalács, 4 csomag szalonna; Kocsis Károlyné 2 kg alma, kalács, kenyér; Varjas Lajos fűszerkereskedő 6 csomag 1/2 kg rizs, 1/2 kg cukor, 1 kg liszt; Wilhelms Emilné 2 mákos kalács, 1 ruha, culorka; id. Aszalós Imréné 30 drb béles, 30 drb sonka, 1 kg liszt, 1/2 kg szalonna, 5 kg burgonya, 10 drb alma; Richter Juci szalonna, kalács, sütemény; Lukács Albert kolbász, tepertő; özv. Márton Nándorné 1 kalács, 1/2 kg sertéshus, 1/2 kg szalonna; N. N. 1 csomag; Kövessy Boldizsárné 8 csomag tepertő; dr. Czeglédy Mihályné 5 kg liszt, 1 kosár alma; Deli Józsefné 5 kg burgonya, 1 kenyér; Rimanóczy Béla 150 drb kalács; Temesváry Gerőné 5 kg cukor, 5 kg liszt, 1 nagy fazék zsir; Bartha Edéné befőtt, liszt; Ghyczy Zoltánné 2 kg cukor, 1/2 kg kávé, 2 koszu füge; Molnár Ferenc szalonna és kalács; Ludmány Lajos 4 cipő; Balogh Mihály 2 csomag mákospatkó;

Udvarhelyi Lajos 5 kg szalonna; Bauer János 40 csomag 20 dekás zsir, 20 csomag szalvaladé; Radák József 10 kg liszt; Boross Géza 1 kenyér; id. Mikó Józsefné szalonna és kalács; Sándor Károlyné disznóhus, zsir; Müller Endre 3 baba, 5 kalács, 5 mákospatkó; Népszövetségi Hitelszövetkezet 10 csomag 1/2 kg-os zsirnakvaló; Kompassz Lászlóné hus, zöldség és kenyér; Taszkovich Józsefné 5 kg 0-ás liszt; Kiss Eszter drb kalács; Parenthésy Jenő 5 csomag 1/2 kg-os zsirnakvaló; Kutnik Vilmos 10 drb kalács; Várady-Szabó Miklósné szalonna, tepertő, kenyér; Fidus József 2 kenyér; Varga Jolán hus, kenyér és tészta; Banovics László 4 kenyér, 1 kalács, 1/2 kg szalonna; Klima Emma 1/2 kg szalonna, 1/2 kalács 6 kg burgonya; Gulyás Imréné 2 kalács; Neuhauser Károly szalonna, mákos, dióspatkó, kenyér; Steiminger Károly hurka, kolbász, tepertő, szalonna, cipő; Hollyák Sándorné 1 kalács, mákospatkó, tepertő, alma; Cipó Mihály 1 kenyér; Jancsó Gerőné 1/2 kg disznóhus, 2 kg burgonya, kalács és dió; dr. Gorove Lajosné kalács és dió; N. N. 5 kg liszt, 1 kg cukor, 3 1/2 kg hus, tojás és 2 gyermekcsomag; dr. Rácz Istvánné 100 drb pogácsa és 3 kalács; Rujib Endréné 1 kg zsirnakvaló és 2 kalács; dr. Vásáry István polgármester 50 drb cipő és 50 adag paprikás szalonna; dr. Tóth Endréné kenyér, hus, kolbász, mákospatkó és cukor; Toroczky Józsefné 3.75 kg bab, 7 kg burgonya, 2 kg hagyma; Szilágyi Lajosné 15 csomag sütemény; Bagi Lajos és neje 5 drb 2 kg-os kenyér; dr. Zalai János 4 kg kenyér; özv. Szikszay Emilné 20 drb kalács; Dohnik Józsefné 4 drb csomag; Ahác Imréné 9 drb csomag; Kolonics Zoltán 2 drb ruha; özv. Nagy Lajosné 5 kg liszt; Szabó Józsefné 120 drb pogácsa, 80 deka tepertő és 12 drb sült kolbász; Riekl Antalné 10 kg burgonya, 3 csomag szalonna; Mészáros Lajosné 1 cipő, 2 csomag tepertős pogácsa, hurka és kenyér; Endrődy Ignác-

Philips rádiók és alkatrészek
6 — 12 — 18
havi részletfizetésre
FÖLDI SÁNDOR
legrégebbi rádió szaküzletében, Halvan-u. 18. sz.,
Tel. 2-10. — Ugyenők ma az utalékkal felvételre.

né 4 csomag; Kovács Gáborné 4 csomag; Váradi-Szabó Jánosné 3 csomag marhahus; dr. Kopiczky János gyermekruhák; Pásztai Ferencné 10 kg liszt 1 kg tepertő; ifj. Dömsödy Imre burgonya és hus; id. Dömsödy Imre burgonya és hus; Kovács Jenő ruhanemű; Tóth Bálint cipő, ruha és cukor; Ertsey Tibor 1 csomag; Gaál Béláné 1 csomag; Kazinczy Gáborné 6 drb kalács, 1/2 kg sós és 1/2 kg paprikás szalonna; dr. Kelemen Ferencné 6 csomag; Földényi Pálné 1 drb kalács; Molle Jakabné 2 kg sertéshus, 2 kg kalács; Buchwald Andor ruhanemű és 1 nagy csomag élelmiszer; Szobonya Istvánné 2 kenyér, 1 kalács; Pálffy József 7 kalács; Kontsek Géza 70 kg köles; dr. Nagy Jenőné husnemű; Vesza János 1 csomag; Vesza József 1 csomag; Polgárdy Béláné 2 csomag ruhanemű; Szmrecsányi Pál alezredes 1 csomag ruha, 1 csomag élelem; Papp József 3 kg borsó, 1 drb kalács; Gubás Mihály 3 csomag kalács és szalonna; dr. Liszt Nándorné 1 doboz tészta; Zákor Dánielné 2 drb kalács; özv. Simon Mihályné 5 drb kalács és disznósajt; N. N. disznósajt; Lám Dezsőné 2 drb kalács; Koska Andrásné és neje cukor, liszt, burgonya; Gubás Mihály 1 nagy csomag élelem; Szilágyi Mihályné élelmiszer; özv. Tóth Gyuláné élelmiszer; Halasy Pálné élelmiszer; Szilágyi Erzsébet élelmiszer; Szilágyi Ilona élelmiszer; Arnold György élelmiszer; Somogyi Rezső élelmiszer; dr. Liszt Nándorné élelmiszer; özv. Csanak Jánosné 4 csomag; N. N. 1 nagy csomag; Babi és Palika 2 nagy csomag; Szigeti Szabó Emilné 1 nagy kosár élelmiszer; Tatyvay Jánosné 1 kg cukor; Majos Rudolfné élelmiszer;

Horváth Gábor hentes 20 csomag zsir, 10 csomag tepertő, 15 csomag kolbász; Egy tisztviselőn 2 csomag; Nagy Pál 6 csomag; Tóth Ferenc 1 kalács; Nemess Emma 2 mákospatkó; Konez Ákosné 10 kis csomag; Rézler Ervin 2 csomag édesség; Benkő János őrnagy 2 zsák burgonya; özv. Király Mihályné 2 kenyér; Bészler Jánosné 1 csomag; Kelemen Ernőné 1 csomag; Walisch Oszkárné 1 kalács, disznósajt; Lengyel kelmeftető 32 drb kalács; özv. Péter Mihályné 10 kg kenyér, szalonna, disznósajt; Adám Jánosné 1 kenyér; özv. Péntek Ferencné 1 csomag ruhanemű; Kolozsy Jánosné 1 kenyér és 1 sapka; Tóth és Sebestyén Rt. 8 csomag; özv. Marton Imréné 4 csomag; Sággy János szalonna és kalács; Klamarcsik postatanácsos 2 kenyér, kolbász, kalács és burgonya; Kövesdy M.-né mákos, dióspatkó, 4 csomag rizs; Hajdu László alma, narancs, cukor; dr. Tarján Oszkárné gyermekfehérnemű; Szalay N. né cukor és rozskása; Csonka Ferenc husnemű és burgonya; Peste József 1 kalács; N. N. 4 kalács; N. N. 2 kalács; Papler Irma liszt, zsir, szalonna; Fábiana Ferenc 2 csomag; Faller főmérnök szalonna; Berger Zsigmond kalács és 1 csomag; N. N. 1 kosár burgonya, 3 kalács; Juhász Erzsike 1 csomag; dr. Schlotter Ferencné 1 csomag; dr. Kurján Gyula 2 kalács, 5 kg zsirnakvaló; N. N. 1 csomag; dr. Tatay Zoltán 1 kalács, 1/2 kg paprikás szalonna, tepertős pogácsa; dr. Sáfár Lászlóné gyermekruhanemű; Szebetits Raymond 1 csomag; Sándor Antal kalács, sütemény és alma; Kischa Irén élelem; dr. Gévay Béláné 2 kg liszt, 1 kg hus; N. N. 4 csomag zsirnakvaló; Gaál Béla István 1 fiuöltöny; Balogh Mihályné 5 csomag kalács és tepertő; N. N. kalács és sült hus; István gőzmalom 150 kg liszt; Piribauer Ferencné tepertő; Rózsáné cipők; vitéz Soltész Gyuláné 1 kalács, 10 drb narancs.

**DEBRECZENI
ÜVEGKERESKEDELM
RT.**

Nagy ujévi vásár, üveg porcellán, diszmű és csillár árukban.

Weinstock Henrik
butortüzetben
elsőrangú
műbutorok
kaphatók.
Miklós ucca 2. szám.
Előnyös feltételekkel.

HÚS

Ujévi ajándéku a nagyérdemű közönségnek
1 kgr kövér juhhús — — — —80
1 kgr I. r. marhahús — — — —140
1 kgr II. r. marhahús — — — —1—
1 kgr paprikásnak való — — — —80
első- és másodrendű gyenge borjűhús a legolcsóbb napi árban kapható. — Egész nap nyitva.
Robicsek Jenő
húscsarnokában
CSAPÓ UCCA 14. SZÁM ALATT.
Csapó ucca 19. szám alatt este 5—7-ig nyitva állandóan. Fialat hízott kosár marha- és gyenge borjűhús kapható.

Romániában drákói adótörvény készül

SEMMIFÉLE ÁLLAMI INTÉZMÉNYT ADDIG NEM LEHET IGÉNYBE VENNI, MIG NINCS IGAZOLVA AZ ADÓTARTOZÁSOK RENDEZÉSE.

Bukarestből jelentik: Madgearu pénzügyminiszter beterjesztette a kamara ülésén az adóeltitkolásra vonatkozó törvényjavaslatot. A benne foglalt intézkedések drákói szigorúsággal vannak megállapítva.

A törvény szerint, aki az adóvallomását nem készíti el a kellő időre, vagy nem az előírt formák között készíti el, azt évi adójának felével sújtják büntetésképpen. Visszaeső évi adója felének háromszorosát fizeti ki büntetésnek.

Alapvető és legsúlyosabb intézkedése a törvénynek az, hogy amennyiben valakinek harmadfokon megállapított adója nagyobb, mint amennyit az illető vallomásában megjelölt, úgy a bevallott és kivetett adó közötti különbség háromszorosát kell büntetésképpen lefizetnie.

Az adókvetés, ha nem könnyek nyomán történik, úgy egyéni becsüléseken alapszik és mi sem könnyebb, mint hogy az adókvető bizottság és az adóalany becsülése között differencia támadjon. Ez a rendelkezés azt jelenti, hogy az adózók feje felett ott lebegnek a legsúlyosabb büntetések.

Semmiféle állami intézményt nem lehet igénybe venni addig, amíg nem igazolják az érdekeltek, hogy adótartozásaik rendezve vannak.

Igy tehát sem születni, sem meghalni nem lehet az adótartozás rendezésének igazolása nélkül.

Azokat a vállalatokat, amelyek az év végén nem terjesztik be alkalmazottaik névsorát és fizetékmutatását, 10 ezer lej pénzbüntetéssel sújtják. Ha valamely részvénytársaság eltitkolja igazgatósági tagjainak jövedelmét, úgy az elhallgatott összegnek megfelelő pénzbírságot állapítanak meg. Ez az intézkedés igazságos volna, de biztos, hogy az összekötésekkel rendelkező egyének megússzák a büntetéseket.

Külön intézkedések szabályozzák a könyvek és mérleg alapján megadóztatott vállalatok adófizetését. A törvény egyetemleges felelősséget állapít meg a vállalat vezetői és a főkönyvelő számára az eltitkolásnál. Egyéni vállalatok az eltitkolt adó háromszorosát, a részvénytársaságok az eltitkolt adó hatszorosát fogják büntetésképpen fizetni.

Ha egy vállalatot rajtakapnak azon, hogy kétfős könyvvezetést tart, egyet a hatóságok és egyet a vállalat belső használatára, úgy, ha egyéni a vállalat 500.000 lej, ha részvénytársaság, úgy 5 millió lej pénzbírsággal sújtják. A törvény itt is egyetemleges felelősséget állapít meg a cég tulajdonosát és a könyvelők számára és a pénzbüntetés.

Fürdőkádak gyermekkádak

Fürdőszoba berendezések, fürdőszoba pipere felszerelések állandó nagy és olcsó raktára

Fülöp Miklós üzletében
DEBRECEN, CSAPO UTCA 3
Telefon: 9-17.

sen kívül börtönbüntetést is helyez kilátásba.

A visszaélést elkövető pénzügyi tiszt-

viselővel szemben az azonnali elmozdítást mondja ki a törvény, amely temérdek zaklatásnak teszi ki majd az adóalanyokat. A zaklatásról szintén intézményesen gondoskodik a törvény azáltal, hogy 10 százalék jutalékot helyez kilátásba annak a tisztviselőnek, aki beigazolja, hogy az illető számára kiszabott adó nem felel meg anyagi helyzetének.

A klasszikus ember-ideál felé

A SPORT HATÁSA ALATT NÖVEKSZÜNK. — AZ AMERIKAI NŐK TULMÉRTEZETT KEZEI ÉS LÁBAI. — RAKTÁROM MARADNAK A KISZÁMÚ CIPŐK.

Az amerikai lapok egy nagy vastagbetűs szenzációról számolnak be: a nők kezei és lábai az utolsó tizenöt év alatt nagyobbak lettek. Egylőre csak Amerikáról beszél a statisztika; de tekintve európai kultúránk mind erősebb elamerikaisodását, az amerikai megállapítás bennünket is közelről érdekel s el kell készülnie lennünk, hogy egy nap nálunk is ugyanezt a kellemetlen tudományos megállapítást fogják megtenni: kiméltelen statisztikusok. Vagy pedig a kesztyű- és cipőkereskedők.

Ugyanis Amerikában sem akarták mindjárt elhinni ezt a kínos megállapítást s igyekeztek túlzásnak beállítani. Erre egy newyorki lap széleskörű ankétet rendezett mindazok között, akiknek gyakorlatilag dolguk van a női kezekkel és lábakkal, amennyiben azok öltöztetésével foglalkoznak s ezért feltehető, hogy megállapításuk valóban a tényeknek megfelelő. S kitűnt, hogy a dolog tényleg úgy áll: a női kezek és lábak — egyelőre csak Amerikában — az utóbbi évek alatt nagyobbak lettek.

KISCI CIPŐK, KISCI KESZTYŰK ALKONYA.

Legutóbb is egyhanguan erről tesznek tanúságot a cipőkereskedők és a kesztyűsök. A newyorki lap riportere csaknem elszőnyölködve jelenti, hogy az illetékesek, a nagy áruházak bevasárlói nem is csodálkoztak a kérdésen, inkább azon, hogy hát kell még ezt kérdezni: ők régen tudják, hogy a kiszámú cipőket és kesztyűket ma már nem keresik, csaknem mind raktáron maradnak, még olcsó kiárusításkor is. Mert nincs, aki hordja azokat. Elég soká tartott, amíg az üzleti világ erre rájött. Ma azonban már alkalmazkodott az új helyzethez s a cipő- és kesztyűgyártást ennek megfelelően átalakította.

Az oka a kezek és lábak megnövekedésének a sport. Az amerikai nő volt az első, aki sportolni kezdett, úgy hogy nála a sport hatása már a szervezetben is jelentkezik. Hogy általában a testi foglalkozást befolyásolja a végtagok nagyságát, az rég ismert dolog. Mindenki megfigyelheti, hogy a kőművesek és asztalosok kezei jóval nagyobbak, mint pl. a könyvelőké vagy az íróké; s az se meglepő, ha egy levélhordó lábai nagyobbak, mint egy szabóé, aki mindig a műhelyben ül. Eppen így azonban nagyobb lesznek a kezei annak — legyen nő vagy férfi — aki sokat evez, vagy a lábai annak, aki versenyfutásra treniroz. — Különösen a rekordteljesítmények, il-

letve az ezekhez vezető tréning az, ami gyakran túlméretezett végtagokat eredményez. Az amerikai rekordíáz bizonyára nem kis mértékben hozzájárul a női kezek és lábak „túlméretezéséhez” az amerikai misszeknél.

Hogy nálunk Európában hogyan állunk a női kezekkel és lábakkal, arról még nincsenek pontos felvételek. Az áruházak tapasztalatai ellenben arra mutatnak, hogy mi is hasonló fejlődés előtt állunk. De itt a felaprózott s provinciális Európában, ahol minden száz kilométerre országhatár s új helyi szokások választják el az embereket, nem olyan egyszerű a fejlődés útja. Biztos például, hogy a francia nő lába mindig kisebb, mint a kezdettől fogva nagy lábbon élő német nőké. S nálunk a sportoló nő még újabb keletű jelenség, minthogy már a szervezetben erősen éreztetné hatását.

MEGNÖVÜNK?

Mégis a pontosabban mérő orvosok már megállapítják itt is, hogy a sport s általában a modern testkultúra következtében növekszünk. S pedig nemcsak kezünk és lábunk — ami csupa szerencse — hanem egész testünk. Az új nemzedék általában magasabb, mint az előző volt. Tíz évvel ezelőtt az iskolát elhagyó gyermekek átlagos magassága 154—156 centiméter volt, ma jelentékenyen több: 161 centiméter.

Eugen Schlesinger, frankfurti tanár részletes vizsgálatokat folytatott arról, hogy a tornának milyen hatása van az iskolás gyermekekre. A „Klinische Wochenschrift”-ben beszámol a vizsgálat eredményeiről. Főleg sportkedvelő gyerekekkel foglalkozott, de úgy jó, mint rossz tornászokat, valamint gyenge és erős gyermekeket megfigyelt. Főleg a torna közvetlen hatását vizsgálta. Ötös és hatos csoportokba osztotta a gyermekeket mindegyik korosztályból s a tornaóra után rendszeresen méréseket végzett rajtuk, a vérnyomást, a szívverést, a hőmérsékletet s a kéznyomást illetőleg.

A tornaóra után egy negyedórával még 12—14-el magasabb volt a gyermekek szívverése, a vérnyomás az óra alatt felemelkedett, viszont utána lecsökkent 10—15 százalékkal. A legtöbb tanuló hőmérséklete a torna után észállott néha egy félfokkal is. Schlesinger nem tapasztalta, hogy a torna a test növekedését vonná maga után, de erre nem terjednek elég hosszú időre kísérletei. Ellenben megállapította, hogy a test súlya erősen növekszik a torna hatása alatt, főleg fiuknál.

Tudomány és gyakorlat — orvosok

Prima csemege vaját

olcsón minden mennyiségben árusít, kiváló minőségű tejet és tejtermékeket házhoz szállít

Hajdumegyei Tejértékesítő Szövetkezet
Széchenyi u. 48. sz. Telefon 8.

és cipőkereskedők — egyöntetűen amellett tanuskodnak tehát, hogy növekszünk és pedig magasságban és szélességben s súlyban egyaránt. Egy ismert német sport-orvosnő, aki hivatásánál fogva évente sok ezer gyermeket vizsgál és kísér évek óta figyelemmel, a mai fiatalság egészségének növekedését s testének robusztusabb alakulását kizárólag a sportnak, a több napnak és levegőnek és fénynek tulajdonítja, amelyben a mai fiatalembereknek sokkal több része van, mint a tegnapiak volt. A berlini Sportfőiskola tapasztalatai szerint egészen csodálatos eredményeket lehet elérni a szakszerűen vezetett testgyakorlással: nem ritkán csinálnak általa testileg egészen visszamaradott gyermekekből hatalmas, erős embereket.

ÚJ SZÉPSÉGIDEÁL.

Minthogy pedig a sport mind nagyobb helyet foglal el az emberek életében, nem lehetetlen, hogy a huszadik század visszatér a klasszikus ember típusához. Kétségtelen, hogy kezdjük egész görögös szenvedéllyel kidolgozni testünket. S városaink külső képén is meglátszik már az új idők nyoma. Ha valaki nagyobb utat tesz pl. Berlinben villanyoson, nem egy, hanem egész rakás sportaréna mellett fog elkocsirni, amelyeken kora tavasztól késő őszig csaknem egészen meztelen sportolói férfiakat és nőket fog látni. Akárcsak valaha a klasszikus görög földön.

Mert ez is nagyon jellemző: hogy már nem szégyeljük a testünket, legalább is sokkal kevésbé, mint husz évvel ezelőtt. Ma már kinevetnek azt, aki ruhában állana neki tornázni vagy sportszerű játékokat űzni. Husz évvel ezelőtt jobban fel voltunk öltözve a tornához, mint ma a mindennapi életünkben. Ennek feltétlenül az is egyik oka, hogy érezzük, hogy már valamivel szebbek vagyunk s nem egy teljesen elcsenevészedett testet rejtegetünk a ruha alatt.

Ugy hogy nem kell, hogy a nők megijedjenek a lábak és kezek növekedésétől: először is hozzá fog nőni az egész test, másrészt pedig megváltozik szépségideálunk is, a nőké éppen úgy, mint a férfiaké: a szépen kisportolt egészséges, erős test a ma felnövekedő generáció szépségideálja, amelyhez illik a nagyobb láb és nagyobb kéz.

(d. l.)

A HULLADÉK SZÉNPOR ELTÜZELÉSE.

A pincében az évek során felgyűlt szénport rendszeren a szemébe szórták dobni, mert a tüzelésre használhatatlan. A száraz szénpor kihullik a rostélyon és különösen a cserépkályhánál még robbanásokat is okoz. Vaskályhából sok esetben kicsap és füsttel tölti meg a szobát. A bányák brickettirozással hasznosítják a szénport, ezt azonban a háztartások nem tudják megtenni. Azonban, ha a szénport megnedvesítve papírdobozokba gyömöszöljük, úgy cserép-, mint vaskályhákban kitűnően eltűzölhető. Ilyen egyszerű és ügyes módon felhasználhatjuk a pincében felgyűlemlett szénport, csak arra kell vigyázni, hogy kissé megnedvesítsük, különben robbanást okoz.

Kölcsönöket

ismét folyósítatunk a legolcsóbb feltételek mellett. — „Gazdakölcsönöket” olcsó kamat mellett pár nap alatt folyósítatunk. 35 éves törlesztéses kölcsönre előjegyzést elfogadunk. — Felvilágosítást díjmentesen adunk.
Frenkel Miklós bankháza
Debrecen. Hatvan-u. 2.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR:

December 29. Vasárnap délután: **Diákszereltem.**
 December 29. Vasárnap este: **Tommy és Társa.** Bérletszünet.
 December 30. Hétfő este: **Tommy és Társa.** C bérlet 13.
 December 31. Kedd este 7-kor: **Tábornok.** D bérlet 13.
 December 31. Kedd este 11-kor: **Szilveszteri kabaré.**
 Január 1. Szerda délután: **Az utolsó Verebely lány.**
 Január 1. Szerda este: **Tommy és Társa.**

A színházi iroda hírei.

Ma, vasárnap este két előadás! Délután fél 4 órai kezdettel színre kerül az idei szezon legnagyobb sikerű táncos jazz-operettje, a

Diákszereltem

A premier ragyogó szereposztásában. A vezető női szerepeket Barna Anci, Ditrói Ica, Ferenczy Marien, Kornély Mária és Tihanyi Jutka játsszák. A férfi szerepekben Bálint György, Erdődy Kálmán, Misoga László, Sugár Misi és Szücs László fognak fellépni. Péntárnyítás reggel 9 órakor.

Ma este ismét műsoron szerepel az utóbbi évek legbájosabb, legszebb zenéjű operettje, a nagy sikert aratott:

Tommy és Társa

Minden előadásban valóságos ünneplés a publikum a pompás előadás valamennyi szereplőjét, így Ferenczy Mariant, aki Tommy szentimentális uccai gyerekeiből csinál maradandó értékű alakítást. Ez a zseniális színész a Tommy alakításával beérkezett a legnagyobb színészek közé. Minden mozdulata a legteljesebb művészet, táncszámait annyi egyéni bájjal és groteszséggel fűszerezi, ami egymaga külön élményt szerez. Az egész országban híre ment a Tommy nagyszerű előadásának és esténként több száz vidéki tekinteti meg a remek színházi produkciót. A Tommy és Társa többi vezető szerepeit Kornély Mária, Tihanyi Jutka, Fáskerthy Mária, Nép Elza, Szücs L., Misoga László, Takács Oszkár és Erdődy Kálmán játsszák.

Holnap, hétfőn este ismét a **TOMMY ÉS TÁRSA**

van műsoron.

Kedden, december 31-én, Szilveszter napján szintén két előadást tart a színház. Este 7 órai kezdettel Zilahy Lajos költői remeke, a

TABOROK

előadását ismétli meg a színház, — míg este 11 órai kezdettel

NAGY SZILVESZTERI KABARÉ

előadás lesz. A budapesti kabaré-színpadok válogatott darabjai, ének számai, tréfái mulattatják a közönséget. Fellép a Csokonai színház csaknem valamennyi elsőrendű tagja. Jegyek már most válthatók. 1930 január 1-én, újév napján, délután fél 4-kor:

AZ UTÓLSÓ VEREBÉLY LÁNY.

Este fél 8-kor:

TOMMY ÉS TÁRSA

kerül színre.

Asványolajfinomító gyár

debreceni raktárából eszközözendő gép- és traktorolajok eladására gazdánknál jól bevezetett jutalékos

üzletszerzőket keres

Ajánlatok „Rentabilis 1930.” jellegére Blockner J. hirdetőirodájába, Budapest, IV., Városház uccá 10. küldendők.

URÁNIA

TELEFON: 12-51

3. 5. 7 és 9 órakor:
A SZÉLHAMOSOK KIRÁLYA.
 A berlini UFA 14 felvonásos világfilmje.

Főszereplői:
 Ivan Mosjoukine, Brigitte Helm.
 Előtte: UFA kulturfilm. Külföldi híradó, Kis vigjáték.
 Pénztár délelőtt 11-től, délután előadás kezdete előtt 1 órával.
 Szilveszter napján a rendező előadásokon kívül éjjeli előadás.

METEORBAN vasárnap: Két sláger egyszerre! Az ügyvéd és a férje. Kétfős vigjáték 7 felvonásban. Florence Vidorral és A betyár-esiny, 6 felvonásban. Lloyd Hughes és Mildred Davissal.
 Előadások 3. 5. 7 és 9 órakor.

METEORBAN: Kedden, Szilveszter estélyén! Vigest! Kox és Box Párisban. Két ügyefogyott fickó vidám kalandjai. 7 felvonásban és Gyere vissza Khon! Vigjáték hét felvonásban. Khon és Kellyvel.
 Előadások 6. 8 és 10 órakor.
 Január 1-én és 2-án, szerdán és csütörtökön: Csak felnőtteknek! Volga-Volga! Orosz világfilm, két részben, 14 felvonásban. Adalbert Schlettow és Lillian Hall Davissal.
 Előadások szerdán 3. 5. 7 és 9 órakor; csütörtökön 6 és 8 órakor.
 Jegyelővétel állandóan!

x Városunk leghíresebb ruhafestője és vegytisztítója. **Bíró, Bikaudvar** (aranyéremekkel kitüntetve).

Mozgósínházak műsorai.**Apolló:**

Vasárnap és hétfő. Dec. 29 és 30.

Két attrakció!
 Kizárólag csak 16 éven felüliek nézhetik meg!

AZ ÉJSZAKA LOVAGJA.

Edgar Wallace bűnügyi drámája, 7 felvonásban.

Főszereplők:

Billie Dowe és Bert Littel.

Megelőzi:

A MAKRANCOS MENYECSKE.

C. Cecil B. de Mille produkciójából, 6 felvonásban.

Főszereplők:

Jacqueline Logan és Clive Brook.

Vigszínház:

Vasárnap. December 29.

Két attrakció!

A FLORIDAI SZÜZ.

Elinor Glyn világhírű regénye, 10 felvonásban.

Főszereplők:

Billie Dowe és Rod La Roque.

Georg Fritzmairtze mester rendezése.

Megelőzi:

MARY NE HAGYD MAGAD!

Vigjáték, 10 felvonásban.

Főszereplők:

Colleen Moore, Lawrence Gray és Ford Sterling.

Hétfőtől, Vigszínházban: Két sláger! Ez Amerika. (Dráma a nagyvárosi életből.) Patsy Ruth Miller, George Sidney és George Lewis.

Megelőzi: Az örök vidám Reginald Denny-vel; Denny és a kecske.

(Vidám kalandok.)

HÁROM NAGY SLÁGER ÉS NÉGY BURLESZK AZ APOLLÓ ÉS VIGSZÍNHÁZ SZILVESZTERI MŰSORÁN

Talán az eddigi összes Szilveszter-estéknél szin pompásabb, gazdagabb és sikerültebb lesz az Apolló és Vigszínház keddi, Szilveszter-estéje. Az a nagyszabású program, amelyet az estére a mozik igazgatósága összeállított, felülmul minden más szilveszteri programot.

Kilencórai kezdettel ugyanis nem kevesebb, mint hét sláger kerül lejátszásra. A slágerek mindegyike vérbeli vigjáték, melyekből egyetlen kellék sem hiányzik a mulattatáshoz.

Nagy érdeklődésre tart számot a „Monty és a fekete kéz” c. hétfelvonásos, amelynek főszerepében az utóélettel humorú Monty Banks jeleskedik.

Kedvesen bájos lesz a szépséges Ruth Taylor legújabb vigjátéka, a „Nászajó”, amelynek szűzességét Arna Nichols, a nagyszerű „Ábris rózsája” szerzője írt.

A harmadik nagy sláger „A hozomány nem fontos!” c. Charles Roges-film, amely a szerelem, vidámság, muzsika gyönyörű romantikáját egyesíti magában finom komikummal.

E három nagy sláger után egymás után jönnek: a „Tűzoltók a víz alatt”, „Al álfőnök”, „Cocó mindenütt”, „Sicc, mint éneklő madár” c. burleszk, amelyek a ragyogó jókedvet csak fokozni fogják, úgy, hogy az, aki a Vigszínházba, vagy Apollóba váltja meg Szilveszter-estére a jegyét, a legalacsonyabb belépő-díjért a legjobb szórakozásban fog részesülni.

A Szilveszter-estet megelőző hétfő is igen szenzációs premierekben gazdag nap egy a Vigszínházban, ahol két nagyszerű Universál film: a „Denny és a kecske” az örök vidám Reginald Denny nagy attrakciója és egy George Sidney film, az „Ez Amerika” c. kerül bemutatásra; mint az Apollóban, ahol az új Cecil B. de Mille produkció a „Makrancos menyecske” és egy másik Billie Dowe film, „Az éjszaka lovagja” lesznek premierként adva. (bj.)

Többezren utaztak karácsonykor Debrecenből megszállott területre, de külföldi luxusutazásra senki sem ment

Régi tradíció már, hogy aki csak teheti karácsonykor elutazik egypár napra. Vagy a távollevő családját keresi fel, vagy pedig valamelyik jobb hazai vagy külföldi fürdőhelyen töltenek el néhány napot, ahol kipihenik az év fáradalmait és a nyári szabadságig erőt gyűjtenek a további munkához.

Az idei karácsony azonban csak részben váltotta be a hozzáfűződő tradíciókat, aminek az oka a szomorú gazdasági helyzetben gyökerezik. A Menetjegyroda információja szerint az idén is rengetegen utaztak el Debrecenből a

karácsonyi ünnepekre, ünnepelni. Legelsősorban belföldre irányult az utasforgalom, az ünnep előtti pénteken szinte moccani sem lehetett a jegypénztárak előtt, különösen sokan utaztak el megszállott területre, Kolozsvárra, Kassára, Szatmárra, Zilahra, általában a Debrecenhez közeleső északi és északkeleti vidékekre.

Amíg azonban más években sokan voltak, akik néhány napot Abbáziában vagy Tirolban, Badenben töltöttek, — az idén egyetlen ember sem akadt Debrecenben, aki a karácsonyi ünnepekre külföldi fürdőhelyre utazott volna.

Nagyszabású razziát tartott a rendőrség a tyuktolvajok ellen

Több gyanus egyént őrizetbe vett a rendőrség.

Az utóbbi időben nagyon elszaporodtak Debrecenben a tyuklopások és volt olyan nap is, amikor négy-öt feljelentés futott be a rendőrségre a tyuktolvajok ellen, akik semmitől sem riadva vissza, az éjszaka leple alatt kifosztották a baromfi-ketreceket.

A rendőrség az elszaporodott tyuklopások megakadályozására tegnap éjszaka nagyszabású razziát rendezett, amelyen felkutatott mindazokat a helyeket, amelyeken az ismert notórius tyuktolvajok meg szoktak fordulni. — Természetesen a razziát minden utjába kerülő gyanus egyént igazoltatott és sikerült is több olyan egyént előállítani, akiket már réggen köröz különböző bűncselekmények miatt a rendőrség.

Ezeket a razziákat most a rendőrség rendszeresíteni fogja és sürűn meg fogja ismételni, hogy megakadályozza a már nagyon elszaporodott baromfi lopásokat.

38225—1929. fj.

HIRDETMÉNY.

Az 1929 : XXX. t.-c. 23. §-ának 4. bekezdésében foglaltak alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi december hó 31-én, kedden d. e. 9 órai kezdettel közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata a város-háza hirdetési tábláján ki van függesztve s a közigazgatási kiadóhivatalban is megtekinthető.

Debrecen, 1929 december 29.

Dr VÁSÁRY ISTVÁN s. k. polgármester.

Paracelsussör
 frissen csapva
 Angol Királynőben
 Gambriusban és
 Németh Lajosnál
 Csapó utca 8.

Nagy Szilveszter-est

Kigyó-u. 12.
 Goldstein-vendéglőben
 3 darab ért es tárgy lesz kisorsolva. Kérem a nagyérdemű közönség szives pártogását.

Még Németország is

Nincs olcsóbb, de egyben rövidebb lejárati siker, mint egyes országok gazdasági válságával foglalkozni s a gazdasági válságokért a mindenkori kormányt tenni felelőssé. Aki nem akar, vagy nem tud tullelni a saját szük gazdasági látóképessége határára, az csak a környezetében történő eseményeket figyeli s ezek szemszögéből ítéli meg a helyzetet, mint-ha bizony a gazdasági jelenségek nem a kölesön hatáson s nem az ok és az okozatok összefüggésén épülnének fel. A gazdasági törvényszerűség nem ismer kényszerrendszer szabályokat s a gazdasági törvényszerűség alaptermészete az, hogy a kényszerrendszer szabályokat felborítja vagy elsöpri útjából. A gazdasági törvényszerűség rendszere nem tolató félre az útból, nem raktározható el jobb időkre, mert a gazdasági rendszer akkor is érvényesülni kíván, amikor magát a rendszert ok nélkül vagy ész nélkül félretolják.

Már igen nagy azoknak a száma, akik vizsgálódásaik alapján megállapították azt, hogy a gazdasági rend nem áll vissza mindaddig, amíg magát a régi, kipróbált rendszert vissza nem állítják. A gazdasági rendszert a békeszerződés borították fel s aki a gazdasági életben rendet akar, annak akarva, nem akarva, arra kell törekednie, hogy a rend érdekében a felforgató tendenciájú békeszerződéseket megváltoztassa.

Az angol világbirodalom munkás miniszterelnöke Mac Donald a világbirodalom gazdasági problémáinak megoldása céljából Amerikába utazott s ott és Kanadában, a nagy világ füle hallatára szögezte le az angol miniszterelnök az igazságot, hogyha a gazdasági összeroppanást ki akarják kerülni a különböző országok és maga Európa, akkor a gazdasági rend útjában álló akadályokat el kell az útból takarítani s a nehézségeket el kell hártani.

Németország a kincstár fizetésképtelenségének kikérülése céljából törvényjavaslatot nyújtott be a birodalmi gyűléshez s a törvényjavaslatban be kellett ismernie a rideg igazságot, hogy a felfordított európai rend miatt a birodalom helyzete válságosra fordult. Az angol-szász erő és a german organizáció kénytelen beismerni azt, hogy a változott viszonyok között a rendelkezésre álló erőbányászók nem képesek orszá-

gaikat zavartalanul adminisztrálni Anglia munkanélküliségi problémájára — s Németország pénzügyi válságára való hivatkozás nem akar védőbeszéd lenni Magyarország gazdasági helyzetének megítélése szempontjából, ellenkezőleg, vádbeszéd lehetne inkább azok ellen, akik vakságukban és gyűlölködésükben Európa gazdasági rendjét felforgatták s ezzel gazdasági romlását előkészítették. A párisi környéki békek örök időkre vádolni fogják azokat, akik vakságukban életre hívták azokat — s ezzel nemcsak azokat büntették, kiket büntetniök sem volt szabad —, hanem az apák

büncieért hetediziglen sújtották azokat is, akik tisztakezűek és tisztult lelkiük voltak. Büntették azt a rendszert, amelyen az ezer éves Európa felépült, de vakságukban megfélemeztek arról, — hogyha az ezer éves épület a maga berendezkedésével és törvényszerűségeivel a maga nagyszerűségében összeomlik, akkor a pusztulásba kergeti az egész világot. Ezt a veszedelmet mesterfogásokkal ideig-óráig el lehet hártani, de romboló útjában végleg feltartóztatni nem lehet s ennek a jelenségnek akadémiai példájává vált a nagy és hatalmas Németország.

Hajdúvármegye nagyszabású ut- építési program megvalósítását vette tervébe

A hajduszoboszlóiak küldöttsége Rásó István alispánál.

Rásó István alispán pénteken tudvalevően Hajduszoboszlón tartózkodott, ahol az ő elnöklése alatt folyt le a képviselőtestület tisztújító közgyűlése. A közgyűlés után, negyed 1 órakor nagy küldöttség kereste fel az alispánt. A küldöttség szónoka dr. P. Papp Ernő ügyvéd volt, aki a hajduszoboszlóiak nevében arra kérte a vármegye vezetőségét, hogy a vármegyei utépítési programba vegyék fel egyrészt a Böszörményi ut összekötését a Kőlesi uttal, másrészt a forgalom elterelése végett kössék össze a Nádudvari utat a Rákóczi utcával. Ez régi vágya és kérése a város lakosságának, amely az utóbi években sajnos érzi, miszerint utjai és utcái nem minden tekintetben alkalmasak a megnövekedett forgalom lebonyolítására.

A küldöttségnek Rásó alispán azonnal válaszolt s beszédéből ismét kitént, hogy az alispán nemcsak Hajdú vármegyének minden ügyéről bámulatosan van tájékozódva, de még a legkisebb, helyi vonatkozású ügyeket is tökéletesen ismeri.

Az alispán a válaszában kijelentette, hogy a lehetőségig honorálni kívánja Hajduszoboszló kérését, — mely városhoz őt kedves szálak fűzik. A kereskedelmi miniszter már régebben felszólította a vármegyét, hogy írják össze azokat az utakat, melyeknek a kiburkolása a közszemponytól különösen szükséges és sürgős. A leirat szerint a burko-

lasi költségek egyharmadát hajlandó az állam elvállalni, de a másik harmadát az érdekelteknek, harmadik harmadát pedig a vármegyének kell viselni. Az érdekeltek azonban épp a kérdéses esetben is megtagadták a hozzájárulást. A vármegye azonban nem akarta elszalasztani a kilátásban helyezett egyharmadrészes állami támogatást, — ezért elhatározta, hogy kétharmadrészt vállal az utépítési költségek-ből, viszont az utadót 14 százalékról 16-ra, a közmunkaváltásig pedig 60 százalékról 80 százalékra fogja felemelni. Erre azért is szükség van, mert így a most megvalósulás alatt álló 53 kilométeres utépítési program mellett a következő években még 50 kilométert lehetne kiépíteni.

A továbbiakban az alispán rámutatott arra, hogy az egész országban Hajdú vármegye a legelső vármegyék egyike, ahol a köztutak, az ut-hálózatok a legjobban vannak kiépítve. Egyebekben kijelentette, — hogy lehetőség szerint az adott keretek közt mindent el fog követni, hogy az utépítési program s a szoboszlóiak kérésének megfelelően szélesbítettessék. Hangsúlyozta azonban azt hogy bár az egyik ut-összekötés fel van véve a programba, — utépítési ügyeket nem lehet egyik napról a másikra elintézni.

A küldöttség örömmel vette tudomásul Rásó alispán válaszát, mely után elvonultak a városházáról.

Egy amerikai ujságíró, ősemberré változott egy riport kedvéért

EGY FEJSZE, EGY FÉNYKÉPEZŐ GÉP ÉS EGY IRÓGÉP MINDEN
MODERN ESZKÖZE. — HÓNAPOK ÓTA ÉL EGY KANADAI ŐSERDŐBEN.

New York, december 24.

Egy híres amerikai ujságíró, Mac Konnel néhány hónappal ezelőtt elhatározta, hogy kipróbálja, milyen lehetett az ősember élete. A chicágói természettani múzeum, valamint a kanadai kormány segítségével végre kísérletét. Kanada egy nagy területén a kanadai kormány minden vadászatot megtiltotta és ezt az őserdőterületet sajátította ki magának Mac Konnel kísérletének végrehajtására. Az őserdőtől a legközelebbi lakta terület 60 kilométer távolságra volt.

Amint az ujságíró megérkezett a kiszemelt területre, az őserdőnek átadta minden ruháját, cipőjét és fegyverműjét. Fényképezőgépén, hőmérőjén és írógépén semmi más „civilizált” eszközt nem vitt magával, mindössze egy fejszét, miután ezen a környéken sílex nem található és az ősemberré átváltozó ujságíró semmiféle köeszközt nem tudott volna magának gyártani.

A megállapodás szerint Mac Konnel a kijelölt helyen harminc nappal ké-

sőbb elhelyezte naplójának első részét, amelyben beszámol prehisztórikus életéről. Ez a napló Amerikában óriási szenzációt keltett, mert élénk leírásával mindennél jobban mutatja, hogy a mai ember számára milyen elképzelhetetlen nehézségekkel kellett megküzdeni az ősembereknek.

Mac Konnel mindenképp egy kunyhót állított össze magának fa-ágakból és a kunyhót az általa elejtett szarvasok bőrével bélelte ki. Tízet csak napok alatt tudott teremteni és heteken keresztül vadnyulak és halak husával táplálkozott. Legtöbbit szenvedett a szunyogoktól. Egyetlen este 240 szunyogcsípést fedezett fel testén. Az egyedüllet semmi különösebb gondot nem okozott neki. Egyikben nagyon hosszú ideig éhezett és amikor egy fiatal rón őzzel találkozott, anelyett, hogy lenyilazta volna, — felébredt benne a civilizált ember és a ritka vadállatot — lefényképezte.

Az ujságíró naplója most az amerikai olvasóközönség legérdekesebb és legizgalmasabb olvasmányá-

Kitetted a...

Kitetted a cifra szűrőm,
Mert nem kellek néked...
Mjt bánod, ha megszakad is
Szegény szívem érted!

Elviszem a cifra szűrőm
Lopva, hogy ne lássad...
Jön még idő... nem tennéd ki:
Ha ott hagynám nálad!...

HALASY ISTVAN.

KIK KAPTAK ÉPÍTKEZÉSI ENGEDELYT AZ ELMULT HÓBAN.

December hónapban a polgármester a következő magán építkezésre adott engedélyt:
Vajda Benó, építi Erdélyi József kőműves, Dalmi T. 300, 2 szoba, konyha, kamara.

Özv. Hampel Jenőné, ép. Fekete Ferenc kőm., Lugosi-u. 13., szoba, konyha, kamra.

Bihari Katalin, ép. Gazdag István kőm., Vörösmarthy-u. 14. sz., toldal. konyha, előszoba, fürdőszoba.

Bartha István, ép. Kaszás János kőm., Sipos-utca, 2 szoba, konyha, előszoba, kamra.

Farkas Béla, ép. Kiss István kőm., Szikszai-utca, szoba, konyha, kamra.

Melegh Dániel, ép. Králl Károly kőm., Móricz-utca 9., told. nyári konyha, kamra, klozett.

Zsádor Lajos, ép. Marnezinecz Mihály kőm., Virág-u. 27., told. konyha, kamra, előtér.

Zsindely Jolán, ép. Miholetz János kőm., Szatmári-u. 7., 3 szoba, konyha, kamra, folyosó, hall, terasz, fürdőszoba.

Repülő állomás Debrecenben

Szíves tudomására adjuk a nagyérdemű közönségnek, hogy néhány száz darab kis repülőgép érkezett, melynek állomáshelye az Ingóságközvetítő. Tehát ha játékok akar vásárolni, feltétlenül jöjjön az Ingóságközvetítőbe, ahol a legszebb játékok már 20 fillértől kezdve kaphatók.

Raktáron vannak még nagyon szép és olcsó könyvszekrények, íróasztalok, konyhakredencek, székek, antik bútorok, a legszebb dísztárgyak, kandallók, ékszerszek, hangszerek, tükrök, festmények, magános bútorok, régiségek és minden elképzelhető ujévi ajándéktárgyak.

Mindent felsorolni nem lehet, de mielőtt bármiféle szükségletét beszerezné, feltétlenül jöjjön az Ingóságközvetítőbe, ahol azt féláron, sőt féláron alul is beszerezheti.

(Zalogcédulákat, régi órákat, régi poharakat, régi porcellánokat és régi festményeket azonnali kifizetésre veszünk.)

A debreceni fa- és szénkereskedők egy- ségárai:

Érvényes 1929 december 1-től.

Hasábos fa ára mm.-ként	P 4.10
Vágott fa ára mm.-ként	P 4.70
Hazai szén ára mm.-ként	
minőség szerint P 3.60	P 5.20
Porosz szén ára mm.-ként	P 8.50

Arak házhoz szállítva, udvaron lerakva, legfeljebb harminc napi Fizesési határidő alatti kiegyenlítésre értendő.

Készpénz-fizetés esetén métermázsánként 30 fillér engedmény. Telepen átvéve fenti árak métermázsánként 20 fillérrel olcsóbbak.

Accelimatizált, edzett, fajliszta, nagy tojáshezamu, fehérhasmenésmentes állományából

Rhode Island red
és fehér amerikai
loghorn tenyésztőjét

100 drb.-ig . . . á 80 fillér,
100 drb.-on felül á 70 fillér,

nagyobb tételnél további engedménnyel azonnal szállít és nagyobb szállításra előjegyzéseket elfogad

a Macsi uradalom
fajbaromli tenyésztete,
Macs, Debrecen mellett.

Telefon: Debrecen 3-02.

Rohanás

Irta: Ziehermann László.

Holdvilágos este volt. A csillagok sárgán, irigyen pislikoltak le a földre. Talán irigyelték az alvókat, talán dühösekre voltak a felhőkre, melyek most nem akarták őket bevonni lenge palástjukkal az őszi, nyirkos éjszakában.

A Hold kacérkodott az országgal, olyan mélyen rásütött s így megvilágította az azon sebesen rohanó autót.

Az autóban ketten ültek: férfi és nő, férj és feleség. Mentek, száguldottak. Hová?

A férfi a kormányánál megmondott volt. Óvatosan vette a kanyart, túlkölt s lassított.

Az asszonyt megcsapta valami örült vágy:

— Gyorsabban! Gyorsabban!! Nem látod, hogy mulnak a percek? Nem érzed a gyönyörű mélységét e szónak: menni, menni, rohanni? Nem tudod, hogy még így is rövid az emberi élet ahhoz, hogy mindent lásson, hogy haldokolva, megtört szemeiben visszabükröződjék az egész nagyvilág?

A férfi okosabb volt. Az ő szerepe sokkal felelősségteljesebb volt. Ő a kormányánál ült.

— Mondd, minek siessünk? Minek az új meglátások, ha elhagyjuk a többi, a régit? Minek az új kilométerjelző, ha elmarad a többi? Azután tudod, hova sietünk, tudod, hova jutunk izzadva, fáva, rohanva, futva, sietéstől tajtékozva, avagy kénvelmesen nekidőlve a bőrözött ülésnek, szivarozva, vagy csevegve, vagy hallgatva, vagy behalmozva a duruzsoló s mégis néma éjszakába, vagy egymást átölelve, csókolózva, vagy békésen vagy haragudva, tudod, hova jutunk? A Halálhoz!

— Jaj, idegesít ez a lassúság. Hát nem tudod, hogy az Életben nem kell, nem szabad, nem lehet gondolkodni, hanem kitárgult orrcimpákkal, mint a nemes ló, rámeredni s szilajul, vadul nekirohanni, futni, rohanni s végül egy bösz nagy rohanás után összeesni, de addig élni, élni, élni s nem gondolkodni?

— Minek siessünk? Hát nem elégt ki, hogy suhanunk az éjszakában, hogy míg mások alszanak, mi akkor is haladunk, megyünk, megvünk? — Nem elégt ki, hogy irányítjuk e lélek nélküli autót, mely kezünk alatt zakatol, bűg, túlkölt? Nem elég, hogy látható magad előtt a mindenséget s ezzel együtt a sok végtelen semmit, hogy örök szabadságot enged a fölének horulól láthatár, mely csak azért vonja le a körölközött léptét, végtelent kereső szemek elé, hogy új, meg új képet tárjon elének? Minek rohanni, ha lassan is odaérünk, minek mindent látni, ha a kevés is sok és sok is kevés?

— Ember! Siess, ne beszélj, menjünk, száguldjunk! Nagyobb sebességet! Jaj, hát nem érzed, hogy kibukik alólunk mindjárt az élet, hogy lefűnik a mi Holdunk s eljön a mások Virradata, a reggel, hogy már mások jönnek utánunk, hogy szorítanak le a földről a földre?

— Örült vagyok? Lehet! De jó ez az örület a tangyon, túlságosan józan, kiábrándítóan józan életben! Ugy, így, kapcsolj, még magasabban, még nagyobb sebességgel!

A Férfi, az örök Férfi, engedett a Nő, az örök Nő csábításának. Bőszultan, remegő, reszekttő kezekkel esavart a kormánykeréken. Az autó repült, az asszony tapsolt.

— Így, így, menni, menni, repülni! Jaj, már látni sem lehet a sok egymásrazuduló új képtől!

Az egész láthatáron nem látszott

más, csak egy végtelenbe vezető út, egy rajta száguldó, örült autó, még örültebb utasaival s fönt az égen kájánul kislákoló sárga csillagok.

Az autó rohant. A gép zúgott, katogott, nyögött, de ment, rohant, repült a végtelenbe, a semmiségbe.

A nő örült szavakat suttogott a már nemlátó, nemhalló férfi füleibe, aki meredt szemekkel nézett az éjszakába,

a közelgő nagy sötétség felé.

A csillagok kájánul bólongattak egy másnak!

A néma csendben a kanyarulatnál irtózatoss recsegés, ropogás hallatszott s azután megint nagy, nagy halálos csönd lett, de már nem ment az autó!

Az égről pedig megindult irtózatoss sebességgel két csillag egymás mellett, utoljára azonban még sárgán, irigyen belevillámlottak az éjszakába.

Talán azt üzenték, hogy az emberek csillagai hamarabb és sokkal gyorsabban szaladnak le az égről, minden más gyorsaságnál.

A nők és a betegségek

Ujabban mindinkább veszt hitéletből az a felfogás, hogy a nő nem a gyengébb nem. Mióta a női emancipáció már az életnek úgyszólván minden terén versenybe állította a férfival a nőt s mióta a nő választójogot nyert, azóta ez a gyöngéd megkülönböztetés bátran el is maradhat a női nem díszítő jelzői közül.

Annál meglepőbb, hogy Amerikából, ahol pedig a leginkább vették tagadásba a nő gyengébb mivoltát, az a hír jön, hogy tudományosan és a statisztika tekintélyével is beigazolódást nyert, miszerint a nők annak dacára, hogy általában hosszabb életkort érnek el, mégis könnyebben megbetegsznek, kevesebb ellenálló képességgel rendelkeznek, mint a férfiak.

Az Egyesült Államok közegészségügyi hivatala ezt a megállapítást gyakorlati statisztikai uton nyerte, még pedig oly módon, hogy az egyik nyolcezer főnyi lélekszámú kis amerikai város lakosságát két és fél éven át kizárólag ebből a szempontból vizsgálta. Így jutott aztán azokhoz az adatokhoz, amelyek a fenti konklúzióra vezettek.

Elsősorban is megállapítja a jelentés, hogy a nők gyakoribb betegkedésének törvényzerűsége csak a tizedik évben lép fel. A fiugyermekek tíz éves korukig sokkal inkább ki vannak téve a legkülönbözőbb betegségeknek, mint a lányok. Alig haladják azonban túl a tizedik évüket, ez a viszony egyszerre megváltozik és fennmarad az egész életlen keresztül: a női betegségek statisztika jelentékenyen magasabbrendű számokat tartalmaz, mint a férfiaké. A statisztika különösen a légző és emésztőszervek, a szív és a vese betegségeit jegyzi fel, mint olyanokat, amelyek a leggyakrabban kínozzák a

nőket, a tipikus női betegségeken kívül.

Ezzel szemben természetesen a statisztika megállapítja azt is, hogy férfiakat már az ötödik évüktől kezdve gyakrabban ér baleset, mint nőket. Ez a tény azonban csak azt igazolja, hogy a férfiban nagyobb a vállalkozó szellem, a kalandosság, a kockázat, mint a nőben.

A jelentés egy városban tett megfigyeléseit az adatok megbízhatóságának ellenőrzése céljából kiegészítette egyéb vizsgálatokkal is. Így például az Unio számos nagyipari üzemének egészségügyi jelentéseivel, az iskolák és egyetemek betegnaplóinak feldolgozásával. Mindezen forrásokból az derül ki, hogy mindkét nem a huszadik és huszonötödik évek között a legegészségesebb. A csecsemőkör és a korai gyermekkor viszont az állandó betegkedések sorozata. A betegkedések arányszáma ebben a korban a legmagasabb. A betegkedések grafikonja a tíz éven felüli korban kezd alászállni a husz-huszonötödik évek közötti minimum felé. A huszonötödik évtől kezdve a betegségek százalékszámja ismét emelkedik és a negyvenedik és ötvenedik év után eléri azt a maximumot, amely a csecsemőkörben jelentkezett.

A jelentés pontosan utána jár az élet különböző szakaszaiban leggyakrabban fellépő betegségek okainak is. Így derül ki, hogy az élet bármely szakában a fellépő betegségek legnagyobb részét a légzőszervek betegségei teszik ki. Azt is kimutatja a jelentés, hogy az élet mindenik periódusát egy bizonyos uralkodó betegség karakterizálja. A gyermekkorban a fertőző betegségek, a felnőtt korban a szervi betegségek dominálnak.

RÁDIÓ-MŰSOR

VASÁRNAP, DECEMBER 29.

BUDAPEST. 9.00: Újsághírek, kozmetika. — 10.00: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. — 11.40: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Utána: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — 3.30: A m. kir. főművelésügyi minisztérium rádióelőadás sorozata. Nagy Iván dr. miniszteri tanácsos: „Magyarország helye a világ mezőgazdasági termelésében.” — 4.00: Rádió Szabad Egyetem. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 5.15: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye a Vigadó nagyterméből. — 7.15: Nyáry Andor novellái. — 7.35: Sporteredmények. — 8.00: Régi operatrézetek a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar előadásában. — Utána: Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye az Emke kávéházban. — 10.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: A cigányzenekar hangversenyének folytatása. — 4.30: BERLIN. 3.30: Gramofon. — 4.30:

Szórakoztató zene. — 6.00: Felolvast Spittler Károlyról és műveiből. — 6.30: Fafuvós hatos. — 7.10: Tízperces megemlékezés Hilkeről. — 7.10: Kere Alfréd napi megjegyzései. — 8.00: Filharmonikus hangverseny. — Majd 0.30-ig: Dajos Béla zenekara. — GENOVA. 5.00: Gramofon. — 8.15: Vendéglői zene. — 8.40: Lecoco Angot asszony leánya c. háromfelvonásos operettje. — KASSA. 9.00: Istentisztelte a domból. — 10.00: Magyar istentisztelt a református templomból. — 11.00: Közvetítés Bornóból. — 12.00: Közvetítés Pozsonyból. — 4.00: Közvetítés Brnóból. — 6.00: Közvetítés Pozsonyból. — 7: Óraütés és harangzó a kassai domból. — 7.05: Magyar történelmi előadás. — 7.40: A Tátra télen. — 8.05: Szalonzenekar. — 9.05: Keringők és polkák. — 10.00: Kávéházi zene. — 10.55: Tót hírek. — KATTOWITZ 3.00: Népszerű hangverseny. — 5.40: Zene Warszavából. — 7.30: Vidám félóra. — 8.15: Közvetítés Warszavából. — 11.00: Táncczene. — LIPCSE 3.15: A kínai családzenés mesejáték. — 4.15: A drezdai filharmonikusok hangversenye. — 5.45:

Történetek Malta és Port-Szaid között. — 6.15: Gramofon. — 7.30: Katonazene. — 9.00: Kabaré. — 10.00: Felolvasás Rilkeről. — 10.30: Hírek. Utána táncczene.

OSTRAVA. 9.00: Közvetítés Brnünből. — 11.00: Közvetítés Brnünből. — 12.00: Közvetítés Pozsonyból. — 4.00 — 5.30: Közvetítés Brnünből. — 9.00: Közvetítés Pozsonyból. — 10.00: Közvetítés Prágából.

PÁRIS. 5.30: Hangverseny. — 8.00: Beszélőújság. — 9.00: Mozart: A tékozló gyermek c. zenés játéka egy felvonásban.

WIEN. 10.30: Orgonajáték. — 11: A wieni szimfónikus zenekar hangversenye. — 12.00: Képrádió. — 3.30: Szórakoztató zene. — 5.45: Kamarazene. — 7.00: Természettudományi előadás. Palesztináról. — 7.40: Schipper Emil kamarazeneke Loewe- és Wolf-dalokat énekel. — 8.15: Milöcker A szegény Jonatán című háromfelvonásos operettje.

HÉTFŐ, DECEMBER 30.

BUDAPEST. 9.15: Gramofonhangverseny. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A Maudits szalonzenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak és árfolyambírek. — 3.45: ulton-rendszerű képátvitel. — 4.20: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.10: Kürthy Emil: „Régi színházi apróságok”. Felolvassa Kürthy György a Nemzeti Színház tagja. — 5.40: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. — 7.00: Német nyelvoktatás (Szentgyörgyi Ede dr.). — 7.35: Rádió amatőrpósta. — 8.15: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — 9.40: A Magyar Kiliúgyi Társaság előadássorozata. Almási Balogh Elemér m. kir. kormányfőtanácsos, a „Hangya” szövetséget vezérgazdájának franciánnyelvű előadása: „A szövetségi mozgalom Magyarországon”. (Les mouvements coopératifs en Hongrie.) — Utána: A Fejes szalonzenekar, az Ostende jazz, továbbá Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházban. — 10.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: A hangverseny folytatása az Ostende kávéházban.

BERLIN. 4.30: Zongorajáték. — 5: Hangverseny Foerster műveiből. — 5.30: Ifjusági óra. — 6.00: Könyvismertetés. — 6.30: Mai egyházi kérdések. — 7.20: Szórakoztató zene. — 9.15: Kamarazene. — Utána hírek. — 8.30: Tánccoktatás. Majd 0.30-ig táncczene.

GENOVA. 4.30—6.00: Kávéházi zene. — 8.15: Vendéglői zene. — 9.15: Szimfónikus hangverseny.

KASSA. 12.00: Óraütés és harangzó a kassai domból. — 12.05: Gramofon. — 1.00: Hírek. — 5.10: Hangverseny. — 5.50: Délszláv népdalok. — 6.40: Magyar előadás az ezüstórák tenyésztéséről. — 7.50: Tót óra. — 2.00 — 10.15: Közvetítés Prágából. — 10.15: Közvetítés Brnóból. — 10.55: Tót és magyar hírek, pozsonvi terménytőzsde. — PÁRIS. 6.45: Beszélőújság. — 8.20: A rádiózenekar hangversenye.

WIEN. 11.00: Szórakoztató zene. — 3.00: Képrádió. — 3.30: Szórakoztató zene. — 5.40: Zenés gyermekóra. — 6.10: Ifjusági előadás az évfordulóról. — 7.00: Az év kezdete népszokásokban. — 7.30: Alpesi veszedelmek. — 8.00: Kienzi Vilmos műveinek előadása a wieni szimfónikus zenekar előadásában a szerző személyes vezényletével. — Utána jazz.

Még mindig vannak kiadó kislakások a Kassa uti új városi bérházban.

A tűzraktanyával szemben épült városi kislakások közül 15 lakás még kiadó és azonnal elfoglalható. Akik e lakásra igényt tartanak a jog- és pénzügyi ügyosztálynál (városháza I. em. 35. ajtószám) naponta 12 és 2 óra között jelentkezzenek.

Polgármester.

37604—929. I.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Kiadó városi üzlethelyiség.

A városháza alatti 17. sz. Tollkereskedelmi Rt. bérletében álló üzlethelyiségnek 1930 január 1-től 1932 április hó 30-ig leendő bérbeadására nyilvános szóbeli árverést hirdetek utóajánlat kizárásával.

Az árverés ideje 1930 január hó 10., délután d. e. 9 óra, hely pedig a városháza tanácsterem.

A kikiáltási árat feltüntető részletes feltételeket a városháza I. em. 36. sz. alatti hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt lehet megtekinteni.

Debrecen, 1929 december 28.

Polgármester.

Kiadó üzlethelyiség.

A Ferenc József-ut 26. számú bérházban levő és Morgenstern Manó bérletében állott üzlethelyiség szabadkézből azonnal kiadó.

Értekezni lehet a városháza I. em. 35. számú helyiségben a hivatalos órák alatt.

Debrecen, 1929 december hó 24-én.

Dr. VÁSÁRY ISTVÁN s. k.
polgármester

HIRDETMÉNY.

A guthi erdőrészen az erdei termelés és tuskózási munkálatokhoz 400 munkás alkalmazható.

Felhívom a debreceni munkanélkülieket, hogy a Hatósági Munkaközvetítőnél a munkára jelentkezzenek.

Debrecen, 1928. december 28.

Polgármester.

Háziszemetet

jutányosan és pontosan szállít Debrecen sz. kir. város köztisztviselői és fuvarozási vállalata. Iroda Szent Anna u. 12. félemelet 3. Telefon 4—81.

Mindenféle bel- és külföldi

szén, koksz, tojásbrikett, tűzifa és Berentei szén.

Retorta bükkszén, kicsinyben és nagyban, házhoz szállítva is.

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós

Debrecen legrégebb cégénél a legolcsóbb napiáron beszerezhető.
Csapó-utca 28. Tel: fon 4-49.

Nagy újévi árleszállítás
Könyves Tóth Antal faesztérgályos üzemében
Minden igényeket kielégítő **csillárokat és álló lámpákat** már **25 pengőtől** lehet vásárolni. —
Rákóczi-u. 14.

Cserépkályhák

Hardmuta egyedárusítója és saját készítményű nagy választékban **Gönczy Gábor** kályhás mesternél **Csapó-u. 19.** Telefon 568. — Cserépkályhák átrakását jutányosan vállalom. —

Tűzifa

és szénszükségletét legolcsóbban **GUTTMANN LAJOS, Debrecen, Ispóty u. 19. szám** alatti raktárában szerezheti be. **Hasáb- és vágott tűzifa, l. r. porosz szalonszén és belföldi kőszén, bányakoksz és kovács szén házhoz szállítva.** Pontos és szolid kiszolgálás. **Telefon 14—34.**

Rádió labororium

Virágh és Szöllös, Szent Anna ucca 4.

Készülékek karbantartása.

Accumulátor töltés.

Részletfizetésre tüzelőanyag

beszerezhető a

Köztisztviselők Szövetkezeténél

Iroda: Salétrom-u. 34. Telefon 14-34, 10-55, 9-90.

Szalon porosz kőszén,

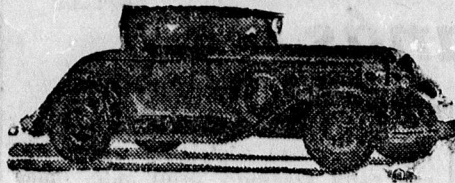
tojásbrikett, bányakoksz, kovácsszén, belföldi kőszén, száraz tűzifa és egeresi gipsz legolcsóbban kapható:

Grünfeldnél, Csapó-u. 16. Telefon 982.

Újévi ajándéku rendkívül olcsón csillár!

csak a **Földvári Csillárgyárban** vásárolhat **Széchenyi u. 55. Nikkelen, ezüstöz, minden színre ga vanítal.**

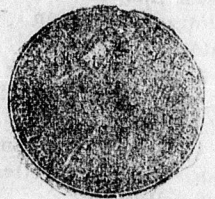
Fiat autók keveset használt állapotban kifogástalan, tüzemképesek! 2 személyes sportautó, több használt teher- és luxusautó kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Benzinolaj állomás, éjjeli és nappali szolgálat !!!
PATAKY GARAGE, Erzsébet ucca 32.
Telefon 12-52.

Falusy Károly

polgári és katonai épész, Magyarország ezüstkoszos mestere. A m. kir. 6-ik honvéd vegyesdandár tisztikarának v. szerződéses szállítója. Elsőrendű angol eszmák, vadász-cipők, soffőr-cipők készen is kaphatók és megrendelhetők **Debrecen CSAPÓ UCCA 41. SZ. ALATT**

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Keresek tisztességes magános, független asszonyt vagy idősebb leányt 40 évtől 50 évig feleségül venni, aki háztartásom és gyermekeim önzetlen gondozója lenne. — Levelet „40—50“ jelíggre. 1756

Állást kereső nők

Összes irodai munkálatokban jártas, mérlegképes könyvelő nő nagy banki, kereskedelmi gyakorlattal állást keres. Megkeresést „Szorgalmas“ jelíggre. 1126

Megbízható nő irodai vagy magános egyénnél takarítást vállal. Cím a kiadóban. 1867

Ápolónak mennék jó bizonyítvánnyal, vagy gazdaszszonyinak. Kar utca 44. Balra. 1902

Házvezetőnőnek ajánlkozik vidékre uri asszony csekély fizetésért, hová 5 éves kisfiát is magával viheti. Cím a kiadóban. 1832

Egészséges fiatal anya uriháznál szoptatást vállal. Borz-u. 9. 1805

Állást kereső férfiak

Traktorkezelői állást keresek komencióra, hosszú gyakorlati bizonyítvánnyal és jávítók teljes szakértelemmel. Kovács Imre, M. kepéres 148. sz. 1558

Biztosítási tisztviselő, több évi gyakorlattal, állását változtatná, „Könyvelő és gépiró“ jelíggre. 1712

Jó megjelenésű szorgalmas, fiatal fűszerkereskedő, na gyobb, vagy kisebb üzletben alkalmazást keadóba kérem. 215-f

Legjobb

bizonyítványokkal igazolvva, évek óta felelős állásban működök. — Bármely olyan állandó alkalmazást, kaucióval keresek, hol szerény igény, feltétlen megbízhatóság, felelősség munkával párosul, Móric ucca 34. sz. 1720

Betöltendő állás nők részére

Perfekt szobalányt keresek, Simonyi út 38. szám. (f)

Mindenes főzőnő megbízható, komolyab elsejére, háromtagu családdhoz felvétetik, Péterfia ucca 16. I. ny.

Irodai munkálatokban jártas, perfekt gyors- és gépirónót keresünk. — Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével, „Szénszakma“ jelíggre a kiadóhivatalba. 1898

Jó bizonyítvánnyal bíró jól főző mindenes leány felvétetik, Vass Gyula zsáküzletében, Piac ucca 6. 1899

Középkorú nőt, ki önállóan vezet háztartást, keresek. Cím: Piac ucca 64. szám, trafik. 1884

Kifutóleány felvétetik, Böszörményi út 31. trafik. — 1911

Fiatall mindenes főzőnőt felveszek. Fodorné, Piac u. 58., első emelet 20. 1848

Bejárónó felvétetik. Varga ucca 43. Márkus. 1837

Gyermekszertető leányt, ki háztartásban is segítkezik, felveszek. Goldstein, József kir. hg. u. 53. 1844

Szobalány helyben és szakácsnőt gazdaságba hosszabb bizonyítvánnyal felveszek. Magoss György tér 30. 1835

Szobalány felvétetik. Kossuth u. 15. sz. 20a.

Gyakorlott

mindenes szakácsnő — felvétetik. Simonyi út 13. sz. 1808

Ügyes takarítóleány felvétetik. Piac u. 68. Drogéria. 1812

Mindenes szakácsnő, aki a barom finevelésben jártas, — azonnali belépésre kerestetik. Csakis olyanok pályázzanak, akik jól tudnak főzni és hosszabb bizonyítványuk van. Irásbeli ajánlatokat Beszterczey jószágigazgató Cirkópuszta, u p. Kótpuszta, kérek. 218f.

Egy főzni tudó mindenes bennlakó, vagy bejárónő kerestetik. Boesky tér, Városi bérház, III., I. em. 4. 1773

Ötéves gyermekhez nappalra intelligens, gyakorlott nőt keresek. Jelentkezés Piac 10. földszint. 10—11 közt. 1766

Jó főző parkettkeféleshez értő mindenes, jó bizonyítvánnyal jelentkezzen. Magas fizetést adok. — Bethlen u. 30. 1769

Keresek 15—16 éves leányt üzletbe. Batthyány u. 6., trafik. 1784

Jó megjelenésű kiszolgálókisasszonyt — azonnali belépésre kerestünk. Korzó drogéria Piac u. 42. 1797

Betöltendő állás férfiak részére

Jó megjelenésű összeköttetésekkel rendelkező urakat alkalmasunk, fizetés és jutalék mellett. Kezdetket kioktatjuk. Jelentkezés délelőtt 10—12 óra között, Pátria Biztosító Rt.-nál, Deák Ferenc ucca 6 sz 1733

Élelmiszervezet vezetőjéhez kauciókéspe üzletvezetőt keresek. Leveleket megkapható jelíggre. 187f

Látszerész
tanulónak, négy középiskolás fiút, 16 évesig felveszek, Fischer látszerész, Piac ucca 21. szám. 1904

Szabad
majoros közeli tanyára kerestetik. Honvéd utca 74. szám. 1826

Kifutó
kisfiút felveszek, Fischer látszerész, Piac ucca 21. 1903

Bielklizni tudó
fejkiördő fiut felvesz Hajdumegyei Tejszövetkezet, Széchenyi u. 48. 1846

Háziszolga
jómegjelenésű, ügyes, megbízható, felvétetik. Szent Anna u. 7. szám. 1889

Házmeister
felvétetik jan. 1-ére, v. 15-ére. Hatvan u. 60. 1814

Négy
középszkolát végzett fiu gyakornokul felvesz Kornizó drogéria, Piac u. 42. sz. 1798

Keresek
egy komenciós kocsis újévi belépésre. Bethlen u. 53. 1793

Kifutófiu
fűszerüzletbe felveszek. Moskovits, Arany János ucca 62. 1763

Konyhakertész
kerestetik a Püspökladányi gazdaságba éves komenciós javadalmazás mellett. Érdeklődni lehet Debrecen, Vigkedvő Mihály u. 34.

Oktatás

Gép- és gyorsírást
tanítok, Darabos ucca 1. szám, első emelet. 1840

Hangszerek

Gramafonlemez
25-30 darab, használt eladó, Szent Anna u. 7. szám alatt. 1888

Kifutó
gramofon olcsón eladó. Hunyadi ucca 11. sz., házmesternél. 1780

Bútorok

Eladó
egy konyhaszekrény, s asztal, sparhelt, Hatvan ucca 36. szám. x

Eladó
világos, keményfa háloszobabútor, elköltözés miatt, Ovoda ucca 11. szám. Homokkert. 1878

Eladó
komplett háló, mokett, divány és többféle bútorok. Nyugoti u. 48. 1772

Élelmiszer és ital

Bor
sajáttermésű, ötven literen felül, ötven fillérért kapható, Vár u. tiz szám. 1913

Uj bor
édes literje 80 fillér. Kapható Hajnal ucca 27. sz. Keresztépület. 1781

Bocskal-kerti
új-bor, Szilveszterre, sertésölésre, olcsón eladó, Nyil ucca 131. sz. 1879

Borárjegyzék:
Ó-bor literje 64, ó-bor literje 80, ó-bor literje 100, ó-bor literje 120, kecskeméti furmin 180, Glück, Magoss György tér 9. volt Péterfia u. Ugyanott mérlegek és lisztes láda eladó. Tanulót felveszek. 4a

Sajáttermésű
újlétaí ó-boraim 80 fillérért árúfstom, Arany János ucca 19. szám 18-a

Ajánlat

Hócipőt,
sárcipőt tökéletesen javít gumifüzem, Piac u. 9. Kapu alatt. 5a

Természettudományi
Közlöny és más kiadványok olcsón megint kaphatók Batthyányi uccai trafik. 1936

Nőidivat szalonomban
bámulatos olcsón készülnek a legújabb szörmével díszített bunda kabátok 16 pengőtől, szövet selyem és estélyi ruhák 6 pengőtől. Araim olcsósága mellett a legfinomabb izléssel álltok elő úgy angol, mint francia munkát. Az ünnepekre a megrendelést minél előbb kérem leadni. — Leányokat a legrovidebb időre is felveszek fizetéssel, Bálint Irén Nyigáné, Kossuth ucca 42. szám. 1

Ékszeres,
órák, alkalmi árban beszerezhetők, Szekeres és Stassik óras-ékszerészknél, Bádogos ucca 4. Legkomplikáltabb órák javítását felelősség mellett vállaljuk. 2-a

Czepléti új árak:
Borotválás 20 fill., hajvágás 20 és 30 fill. Bérlet 10 szám 2 és 2.50 P. Ondolálás 80 fill. Bubi, baby 40 fill., manikűr 40 fillér. Csapó u. 54. szám. Kőlcsey u. sa-OIII

Disznóölésre
rizskása 50 fillértől kezdve, továbbá bors, gyömbér, paprika és más fűszerek a legjobb minőségben kaphatók. Deutsch Albert és Fia üzletében. 8a

Nikkelez,
ezüstöz, minden színre galvanizál, Földvári Széchenyi ucca 55. sz.

Szilveszter
estéjén a Halápi csárda helyiségében hurka est lesz. 1811

Mosást,
vasalást vállalok, házhoz is elmegyek. Zápolya u. 2. szám., ajtó 1. Pappné. 1727

Berentel szén
poroszszén, tűzfala legolcsóbb napi árban kapható. Schwartz, Agárdi u. 6. Tel. 12-64. 1613

Tudomásra hozom
az úrhölgyeknek, hogy a most készítenő estélyi alkalmi ruhák, s kosztümök, szörmés kabátok választására a legújabb divatlapok tömegre áll rendelkezésre. A meglepő olcsó ár mellett kedvezményt is nyújtok. — Tanuló lányokat azonnal felveszek, Bálint Margit, női-divatszalon, Péterfia ucca 30. szám.

HA ÉRZÉKENY,
fájós a lába, vegyen elpót Griczmannál, város ház alatt. 11a.

Patkányt, egeret,
poloskát, svábhogarat, azonnal kilr/hat, biztosítható, speciális fr-tószerelem. Egyetlen kíséreltet meggyőzi a vásárlót. Nagyon olcsón kapható Stern festék-üzletben, Piac ucca 10. (Bikával szemben).

Alkalmi vétel.
több kalapgyár kollekciójából, 350 díszített, filcet 5 és 7, 150 nyulszőrt 8-10 pengős egy ságárban kiárúfstok, — „Anny” nőikalapszalón. 5-a

Fűrészporkályha
egyedül tökéletes kivitelben készül Baghy — lakatosnál. Apaffy 67. 1799

Bélyeggyűjtők!
Régi magyar, osztrák, külföldi bélyegek le szállított áron. Poroszlay ut 51. 1789

Gépirási
munkát vállalom. Darabos u. 1. I. em. 1839

Sajáttermésű
bor literje 70, Óbor 90 fillér. Csonka u. 18. 1842

Jó házikoszt
1-2 uriember részére. Darabos u. 1., I. em. 1838

Tengerimorzsolást
uj motoros morzsolóval vállalom. Mester u. 28. 1834

Elmennék
idősebb házaspárhoz vagy egy kisebb gyermek mellé, ahol jó bálnásmódba részesülök Vidékre is. Cím: Venedég ucca 72. Takács Istvánné. 1829

10.000
uj szováti cseréj olcsón eladó. Fatelep, — Hadházi u. 4. 1853

Órajavítás
darabja 2 pengőtől, jótállással. órák ékszeres olcsó árban kaphatók, Aranyat, briliánsat, s zálogcédlulát legmagasabb árban veszek, — Bercsényi Béla, Csapó ucca 38. szám. Iparos tanonciskolával szemben). 191

Frisz tej
január 1-étől bármilyen mennyiségben, házhoz szállítva, előjegyezhető Hatvan u. 2., házmesternél. 1706

Magyar
játékkártya, 32 lapos, nagy alakban, csomagja reklám árban 1.60 pengő, Piac ucca 64 sz trafikban. 1886

Uruló
kitűnő házikosztot ad, Rákóczi ucca 12 szám, bent az udvarban. 1900

Követeléseket
százalékos alapon, — eredményesen inkasszálók, esetleg megvásárolók, Darabos ucca 24. szám. 1875

Kerékpárosok,
Bérkocsisok, Fuvarozók, igazolvány fényképeket legolcsóbb árak mellett, Takács műteremben készíttethetik, Kálvintér három, — Nagytemplom mellett. 1864

Tűzfű,
porosz, alaskai, berentei, tojás szén, koksza legolcsóbb a Fakereskedelmi Vállalatnál, — Hadházi ucca 4. szám. Telefon: 13-01. 1858

Órajavítások,
darabja már 2 pengőtől, jótállással, órajízem. Aranyat, briliánsat magas árban vesz, Blattner Árpád, Csapó ucca 12. 1907

Mérlegjavítás
hitelesítéssel, legújanyosabban Garainál, Zsák ucca 11. (Csokonai ucca mellett). — Használt mérlegek vétele, eladása. 1918

Lakás kereslet

Teljesen modern
két, vagy háromszobás uccai lakást keresek, fürdőszoba és minden mellékkeliségekkel. Legjobban villalakás érdekel. Közvetítőt is díjazok. Dr. Bródy, Uránia-mozgó. 1918

Gyermektelen
házaspár május 1-ére két szoba, hogyha, — mellékkeliségekből álló lakást keres. — Ajánlatokat „Állami alkalmazott” jellegre a kiadóba kérek. 1587

Kereslet

Elveszett
foxikutya, fehér, barna foltokkal, him, „Bobinak” hívják. Megtalál, nyomravezető illő jutalomban részesül, Kékes ucca 30. sz. 1866

Szalmáért
trágyát adok, Vámsórság, Péterfia ucca 45. szám alatt, vagy szalmát veszek nagyob mennyiségben. 1872

Koresolyát,
jókarban levő használtat, 26, 27-est, megvételre keresek. Cím a kiadóban. 1831

Ki adna
200 pengőt kölcsön, — pár hónapra, kamatba két fillé függőnyt csinállok. Levelet a kiadóba „Jó üzlet” jellegre. 1776

Kályhát
megvételre keresek. — Lehetőleg modern, — schamottast. Értekezni Bercsényi u. 59. 1776

Szerény
fizetéssel rendelkező nő, lakótárs lenne job családnak ahol 25-28 pengőért egyszerű reggelit és ebédet is kapna. Ajánlatokat kérek: „Féregmentes” jellegre a kiadóba. 1859

Tollat
veszek, hívásra házhoz megyek. Gerébi telep, Király Ferenc ucca 35. szám. Szathmári. 1820

Kiadó lakás

Kiadó
egy szoba, konyha, kamara, minden mellékkeliséggel, egész udvarral. Febr. 1-ére. — Nyil u. 103. Értekezni: Nyil u. 105. 1845

Egy szoba,
konyha, spájz kiadó. Teleki u. 78. 1883

Kiadó
egy szoba, padlás és fűskamara. Szent Anna ucca 36. 1851

Kiadó
egy szép nagy szoba, konyha mellékkeliségekkel. Nagyvárad ucca 10. (Volt Sziv u.) 1816

Kiadó
azonnali beköltözéssel is Komlóssy ut 8. 2 szobás, fürdőszobás, verandás lakás. Értekezni Kossuth u. 22., házfelügyelőnél. — Ugyanott egy bútorozott szoba kiadó 1806

Kiadó
egy nagy szoba, fél konyhával. Bethlen u. 50. sz. 1817

Kiadó
egy szoba, konyha és egy udvari szoba. — Kandia 21. 1758

Kiadó
egy világos, padlós — pinceszoba és egy műhelyhelyiség. Nyugati u. 48. 1771

Négy szoba,
mellékkeliségeivel kiadó. Timár u. 23. Értekezni Varga 25. 1778

Egy szoba,
konyha kiadó. Bercsényi u. 10. sz. 1786

Egy
uccai szoba, konyha január 15-ére kiadó. — Gólya u. 10. 1788

Kiadó
azonnal egy szoba, — konyha fűskamara, — külön udvar jószágtartással. Hatvan uccai kert, Gyepűsor 25. sz. 1779

Kiadó
egy szoba, fűskamarával kis családnak. — Arany János u. 45., — keresztépület. 1716

Egy
kis szoba kiadó. Dobó u. 12. 1787

Magános
nőnek kiadó egy szoba kevés bérért és házimunka elvégzéséért. — Loránffy u. 17. 1754

Udvari szoba
műhelynek vagy lakásnak kiadó. Csapó u. 41. szám alatt. Értekezni Szent Anna u. 7. 1887

Kiadó
Kardoss u. 2 szoba, elő és fürdőszoba, konyha, kamara, jutányos áron esetleg 3 hónapra is. Értekezni Cserepes u. 7. sz. 1881

Teleki u. 42. sz.
alatt egy különálló szoba fatartóval kiadó január 1-étől. Értekezni lehet Szt. Anna 53. sz. 1880

Világos
pinceszoba kiadó azonnal. Mester u. 31. 1897

Kiadó
szép egyszobás lakások mellékkeliségeivel olcsón. Vendég u. 43. 1882

Magass uccai
2 szobás, konyhás lakás jan. 15-ére kiadó. Jókai u. 33. 1883

Kiadó
István ut 41. sz. a egy nagy szoba, egész udvarral. Érdeklődni Istvánúti trafik. 1824

Kiadó
szoba, konyha, beköltözhető. Nyil u. 128. 1827

Kiadó
uccai szoba, konyha, jószágtartás, Tócoskeri Szondi ucca 23. 1863

Kiadó
egy szoba, elsejére, Sárokok ucca 10 sz. 1863

Kiadó
két szoba, konyha, Bercsényi ucca 16. 1818

István uton
kétszobás lakás, 950 négyszögöl földdel kiadó, Miklós ucca 21. szám. 1875

Lakást adok
egy uccai pince szobát 3 parkettes szoba takarításáért, Verbóczy u. 3. szám. 1876

Kiadó
két udvari szoba, konyha, kamara, Bethlen u. 46. szám alatt. 1901

Kiadó
szép világos, padlós, pince-szoba, konyha. Teleki ucca 27. 1909

Egy szoba,
konyha, kiadó, Dégenfeld-tér 4. sz. 1908

Szoba, konyha,
speiz, kiadó, Hadházi ucca 3. szám. 1910

Kiadó
egyszobás, konyhás lakás. — Ugyanott komenciós kocsis felvétetik, Eötvös ucca 58. sz. alatt. 1916

Egy szoba,
konyha azonnal kiadó. Sziv u. 23. 1787

Kiadó
egy udvaranyiló szoba elsejére. Mester ucca 25. sz. 1717

Kiadó
egy kis uccai szoba január 1-ére. Teleki ucca 16. sz. 1721

Két
szép szoba, konyha — azonnal kiadó. József kir. herceg 30. 1726

<p>Kiadó egy udvari szoba, Csige kert ucca 41. szám, egy istálló is kiadó. 1917</p> <p>Kiadó egy szép szoba, konyha használatra, január elsejére, Kút ucca 24. szám. 1919</p> <p>Kiadó lakás. Kiadó két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel álló kettős lakás jan. 1-ére, Simonyi út 5. sz. alatt. 216f.</p> <p>Kiadó 1 szoba, konyha és fűkamara Kerekes Géza ucca 2. sz. alatt. Bútorozva vagy anélkül. — Villany bevezetve. 1545</p> <p>Egy kisebb szobás, konyhás lakás kiadó. Poroszlai utca 1c. 1676</p> <p>Kiadók szép egyszobás lakások, mellékhelyiségekkel, olcsón, Vendég u. 43. szám. 1310</p> <p>Egy szoba, konyha, előszoba üresen, esetleg bútorozva is kiadó. Csillag u. 23. 1738</p> <p>Kiadó 1 szoba, konyha spájz, veranda. Teleki u. 84. 1710</p> <p>Ötszobás modern, emeleti uccai lakás teljes komforttal, nagy kerttel és garázzsal azonnal kiadó. — Batthyány u. 10. 1732</p> <p>Háromszobás, fürdőszobás, emeleti, uccai lakás májustól kiadó. Szentanna u. 29. 1397</p> <p>Butorozott szoba</p> <p>Kétágyas uccai szoba kiadó, Hatvan ucca 18. második emelet, balra. 1753</p> <p>Butorozott szoba kiadó 2 személynek. Arany János u. 42. szám. 1735</p> <p>Butorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 14. 1734</p> <p>Kvartélyos felvétetik. Csillag u. 55. 1709</p> <p>Egy tisztességes fiatalember kvartélyra felvétetik. Bercsényi ucca 37. sz. alatt. 1785</p> <p>Különbejárati butorozott szoba két ágyval kiadó. Hajó u. 16. sz. 1761</p> <p>Kétágyas butorozott szoba fiatal embereknek, vagy házaspárnak konyhahasználattal kiadó. Faragó ucca 6. NyD</p> <p>Kis butorozott szoba kiadó, esetleg kocsittal Mester ucca 13. 1906</p> <p>Különbejárati elegánsan butorozott — szoba kiadó. Kossuth u. 60. 1795</p> <p>Kiadó egy butorozott szoba, Hatvan ucca 24. 1550</p>	<p>Kvartélyt kaphat jutányosan magános férfi. Ugyanott butorozott szoba kiadó Erzsébet u. 12. 1760</p> <p>Különbejárati butorozott szoba, 1-ére kiadó, Simonyi út 13. szám. 1914</p> <p>Központban egy-két butorozott szoba, férfiszemélynek kiadó, Kálvintér három szám, földszint. 1920 fregoli eladó, Széchenyi ucca 31. szám, Röhmerék, III. ajtó. 219-f</p> <p>Butorozott uccai szoba központban jan. elsejére kiadó. Hüvelyes 6. 1809</p> <p>Különbejárati csinosan butorozott — szoba kiadó. Széchenyi ucca 31. Első kereszt-épület. 1810</p> <p>Butorozott szoba, szép tiszta, csendes helyen kiadó. — Nagycsapó, Malomköz 3. szám. 1754</p> <p>Különbejárati butorozott szoba kiadó. Óriás vadas nyulak eladók. Vigkedvű 5. 1792</p> <p>Különbejárati uccai butorozott szoba, csinos, tiszta, világos, kiadó, teljes ellátással is. Eötvös u. 48b. 1788</p> <p>Egy férfi kvartélyost teljes ellátással felveszek. — Honvéd u. 9. Kovácsné. 17882</p> <p>Butorozott szoba kiadó Mester u. 11. sz. 1791</p> <p>Butorozott szoba kiadó. Zöldfa u. 13. keresztépület. 1775</p> <p>Különbejárati udvari butorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Miklós u. 26. 1768</p> <p>Butorozott szoba külön bejárattal, esetleg két ágyval kiadó. Kút u. 14. 1765</p> <p>Butorozott szoba 2 személynek — kiadó. Teljes ellátással is. Rothermere 35. 1762</p> <p>Butorozott szoba kiadó. Püspöki palota fdsz. 1. 1850</p> <p>Különbejárati butorozott szoba kiadó. Péterfia u. 54. sz. 1842</p> <p>Butorozott szoba kiadó 1 személynek. Péterfia 11. 20 P. 1836</p> <p>Tisztességes nő kvartélyt kaphat. — Meszena 9. 1777</p> <p>Egy udvari butorozott szoba kiadó, esetleg kocsit is kaphat jan. elsejére. Szent Anna ucca 31. szám. 1815</p> <p>Kiadó két különbejárati uccai butorozott szoba, írodának, rendelőnek, garzonlakásnak. Kossuth u. 26. Baloldal. 1804</p>	<p>Kiadó csinosan butorozott uccai szoba, villany, azonnal, Timár u 11. szám. 1884</p> <p>Uccai butorozott tisztá, napfényes szoba kiadó, Mester ucca 31. szám. 1896</p> <p>Kiadó butorozott szoba, egy-két személy részére, Verböczi ucca 8. szám (törvényszék mellett). 1890</p> <p>Butorozott szoba, ágy nemű nélkül, 1—2 úri egyének kiadó — Rothermere ucca 7. sz. (Kollégium mellett). 1868</p> <p>Különbejárati szép butorozott szoba, úriembernek kiadó. — Miklós ucca 21. 1875</p> <p>Egy butorozott szoba kiadó, január hó elsejére, József kir. herceg ucca 50. 1894</p> <p>Csinosan butorozott szoba kiadó 2—3 diáknak, esetleg házaspárnak ellátással is. Csapó 6. sz. 1836</p> <p>Különbejárati szoba bútor nélkül olcsón kiadó. Piac 58. sz. II. 28. 1828</p> <p>Udvari butorozott szoba kiadó. Thaly Kálmán u. 3. sz. 1708</p> <p>Kiadó különbejárati butorozott szoba elsejére. — Kigyó 12., vendéglő. 1743</p> <p>Csinosan butorozott szoba konyhával vagy anélkül kiadó. Arany János u. 36. 1737</p> <p>Különbejárati csinosan butorozott udvari szoba azonnalra, vagy január egyre kiadó. Verböczi u. 14., földszint. 1411</p> <p>Csinosan butorozott szoba azonnalra kiadó, Arany János ucca 56. szám. (Sz.)</p> <p>Uricsalánál különbejárati butorozott szoba kiadó. Eötvös u. 59. 1388</p> <p>Különbejárati csinosan butorozott szoba esetleg ellátással is kiadó. Kossuth ucca 61. sz., kereszt-épület. 1627</p> <p>Üzlet, máhely, raktár</p> <p>Piac utcán vagy a közelben üzlethelyiséget keresek. — Bartha műköszörüs, Széchenyi u. 1. 1843</p> <p>Egy üzlethelyiség kiadó. — Külsővásártér 7. Ertekezni lehet Moskovits úrnál. 1764</p> <p>Fűszerüzlet italméréssel, áruval és berendezéssel, nagy vökökkel, olcsó lakbérrel, azonnal átadó. Cím a kiadóban. 1748</p>	<p>Üzlet, jóforgalmu helyen, — azonnal kiadó, Szent A ucca 41. szám, 1893</p> <p>Fűszerüzletet Széchenyi ucca 57. sz. azonnal átadom. Saját házamba költözök. 1892</p> <p>Forgalmas helyen levő fűszerüzlet, átadó Cím a kiadóban. 1905</p> <p>Üzlethelyiség kiadó Sas u. 2. Ertekezni telefon 17-89. 1825</p> <p>Nagykörzetben egyedülálló forgalmas élelmiszerüzlet berendezéssel ezer pengőért átvehető! „Biztos“ jelígre levelet várok. 1870</p> <p>Péküzlet Kurucz utca 1. szám alatt berendezésse — együtt azonnalra kiadó. Ertekezni Szár-tay-vendéglőben ugyan ott. 1832</p> <p>Fűvészkert utca 14. számú üzlethelyiség — bármily célra alkalmas február hó 1-re kiadó. Ertekezni lehet Piac u. 7. sz. könyvüzlet. 1822</p> <p>Hentes és mészáros üzlet, jóforgalmu, berendezéssel vagy anélkül is átadó. Cím a kiadóban. 1869</p> <p>Üzlet jóforgalmu helyen 1930 február elsejére kiadó. Sas u. 4. 1300</p> <p>A város központjában szép üzlethelyiség kiadó. A berendezés eladó. Címeket „Berendezés“ jelígre a kiadóba kérem. 15-a</p> <p>Biztos megélhetés rég, jömenetelű étkezde- és kávécsarnok a belvárosban eladó. — Vendéglősöknek igen előnyös. Cím a kiadóban. 1394</p> <p>Kiadó azonnal világos betonozott pincehelyiség — üzletnek, máhelynek, raktárnak. Darabos 7. 1783</p> <p>Kiadó száraz, világos udvari helyiség csendes máhelynek vagy raktárnak. Péterfia 8. 1740</p> <p>Üzlethelyiség Hatvan ucca egész elején berendezéssel átadó. Cím a kiadóban. 1802</p> <p>Kiadó üzlethelyiség, előszobával üzletnek vagy lakásnak jan. 1-ére. Szegedi Gergely u. 17. sz. Kincseshegy. 1818</p> <p>Forgalmas helyen 18 éve fennálló fűszerüzlet elköltözés miatt azonnal átadó. — Cím a kiadóban. 1731</p> <p>Jömenetelű fűszerüzlet berendezéssel, kevés áruval igen olcsón eladó. Szücs János, Maróthy György u. 40. sz. 1774</p>	<p>Eladó ingóság</p> <p>Vasestergapad 4 méteres, motorral — bérbeadó. Árpád tér 47. 1730</p> <p>Zsakett öltöny, olcsón eladó, Széchenyi ucca 31. szám. Röhmerék, III. ajtó. 220-f</p> <p>Irógép Remington és Adler, fényképezőgép, gramofon, aranyóra, jutányosan eladó, Horváth, Csapó ucca 4. szám. 1912</p> <p>Eladó akáctuskó felaprítva. Nagy Pál utca 7. szám. 1857</p> <p>Arverési hirdetmény. Elárverezek Debrecenben 1929. év december 30-án délelőtt 10 órakor Varga ucca 30. szám alatt 1.880.00 pengőre becsült ingóságokat, u. m. bútorfélék, zongora, autópótkocsi stb. Debrecen, 1929 december 3-án. Rápolthy János bírósági végrehajtó. 1854</p> <p>Műhímezőgép eladó, Nagy Gyula műhímezőnél. Debrecen, — Bika-épület. 1849</p> <p>Eladó 8 darab jószágnak megfelelő jászol és szénatartó. Nyugoti u. 48. 1770</p> <p>Eladó 250 keresztnek pelyvéja és törek. Ertekezni: Mester u. 25. sz. 1718</p> <p>Eladó szép alpaca evőeszközök és damaszt asztal-neműek. Arany János u. 45., keresztépület. 1715</p> <p>Kutszivattyuk és kútráma eladó. Szekfü ucca 4. sz. 1813</p> <p>Eladó ház</p> <p>Eladó áron alul Teleki utca 41. számú szép jövedelmű ház, ezt most potom áron oda adjuk. Ertekezni Samu Jánosnál, Hunyadi utca 24. 1862</p> <p>Eladó áron alul Csillag utca 16. számú nagyon szép modern uriház többrendbeli lakásokkal. — Ertekezni Samu Jánosnál, Hunyadi utca 24. 1862</p> <p>Eladó Szív utca 12. sz. ház, 4 szoba, fürdőszoba átadással, nagy telekkel. Ugyanott tengerimorzsoló eladó. Ertekezni Szív utca 12. 1821</p> <p>Eladó Bundi u. 15., modern uriház. Női és gyermek kabát, hordók. 1796</p> <p>Ungváry- féle vendéglő házzal, jogfolytonossággal eladó. Pacsirta u. 48. 1807</p>	<p>Eladó ház. Tanító utca 10. 1877</p> <p>Eladó ház Rothermere 3. Üzlet van rajta. 1803</p> <p>Péczeli u. 7. sz. adómentes ház, 18 százalékos jövedelmez, eladó. Ertekezni Fuchs asztalosnál, Rákóczi u. 34. szám. 1755</p> <p>Kisebb házak, kedvező fizetési feltételekkel, kevés készpénzzel átvehető, a Kölesönösben. 1299</p> <p>Eladó házak Batthyány utca 10. számú emeletes ház kedvező fizetési feltételekkel.</p> <p>Nap ucca 12. számú uriház négyszobás be-költözéssel, istállóval, gazdasági udvarral.</p> <p>Károly Ferenc József út 17-c. Ötszobás parkettes, fürdőszobás, alápincézett villa gyümölcsösökkel, — huszonhatezer pengőért. Megtekinthető tizenkettő órától háromig.</p> <p>Darabos ucca 45. számú modern bérház 4 szobás be-költözéssel, harmincméteres gyárhelyiséggel.</p> <p>Hadházy ucca 7. számú nagytelekű bérház öt lakással tizenöt ezer nyolcszáz pengőért. Ezen házak eladásával kizárólag a MATE-ingatlaniroda van megbízva, Piac utca 30. sz. 13-a</p> <p>Eladó föld</p> <p>Szántóföld nyolc hold, közvetlen a város alatt eladó. Ertekezni lehet a tulajdonosnál, Tóth Ferenc, Bellegelő 249. sz. 1353</p> <p>Eladó 300 négyszögöl gyümölcsös házhely- és villateleknek alkalmas. — Honvédtemető ucca 31. szám. 1714</p> <p>Hét hold szántóföld eladó. Ertekezni Honvéd u. 33. 1816</p> <p>Ezernyolcszáz homokföld, kertészeti-nek kiadó, Károly Ferenc József út 52. sz. 1874</p> <p>Eladó állatok</p> <p>Eladó egy darab zsírmalac, 180 kg-os, egyéves, — Honvédtemető ucca 31. szám. 1713</p> <p>Eladó 200 kilón felüli kővérsertés, Kút ucca 18. sz. alatt. 1860</p> <p>Yorkshire tenyészetemből 6 hónapos, tenyészbképes malacok és két darab kétéves számfelüti koca eladó. Hétfőn a sertés-vásárban is megtekinthetők. Dr. Klein, Simonffy u. 1. 1759</p>
---	--	--	---	--	---